

BONA PAU

Nº. 587 - Any L - MONTUÏRI - GENER - 2002

NOCES D'OR

50 anys de vivències i esdeveniments
Batec de la història quotidiana

Adheriments

Han participat en aquest número commemoratiu dels 50 anys

Antònia Adrover Roig	(Col·laboradora)
Baltasar Amengual Martorell	(Sacerdot)
Francesc Antich Oliver	(President Govern)
Raimundo Arbona Massanet	(Ex-col·laborador)
Joan Barceló Cerdà	(Ex-col·laborador)
Gabriel Camps Ferrer	(Col·laborador)
Miquel Company Florit	(President APFM)
Carles Costa Salom	(Ex-president APFM)
Josep Estelrich Costa	(Ex-vicari)
Andreu Genovart Orell	(Ex-col·laborador)
Mateu Ginard Sampol	(Dtor. General)
Antoni Gomila Jaume	(Coordinador C. Curt)
Gabriel Janer Manila	(Escriptor)
Miquel Martorell Arbona	(Col·laborador)
Bernat Martorell Nicolau	(Fundador B. Pau)
Miquel Mascaró Crespi	(Rector)
Guillem Mas Miralles	(Col·laborador)
Gabriel Matas Alcover	(Batle)
Antoni Mateu Socias	(Col·laborador)
Joan Melià Garí	(Dtor. General)
Antoni Mesquida Llinàs	(Ex-col·laborador)
Joan Miralles Monserrat	(Col·laborador)
Sebastià Miralles Trobat	(Sacerdot)
Honorat Moll Ribas	(Ex-col·laborador)
Felip Munar Munar	(Col·laborador)
M ^a Antònia Munar Riut.	(Presidenta Consell)
Melcior Nicolau Jaume	(Col·laborador)
Josep Oliver Verd	(Col·laborador)
Pere Orpi Ferrer	(Ex-rector)
Joan A. Payres Ramonell	(Ex-col·laborador)
Damià Pons Pons	(Conseller de Cultura)
Mateu Rigo Bonet	(Col·laborador)
Pere Sampol Mas	(Vicepresident Govern)
Catalina Sastre Pericàs	(Col·laboradora)
Bartomeu Sbert Barceló	(Ex-col·laborador)
Lluís Servera Sitjar	(Poeta)
Gaspar Socias Mora	(Ex-col·laborador)
Bartomeu Tauler Valens	(Ex-rector)
Onofre Torres Ramis	(Ex-rector)
Catalina Verger Ferrer	(Esriptora)
Maria Verger Noguera	(Regidora Cultura)

Els nins de les escoles dies abans de Nadal anaren al Centre de Dia de Ca ses Monges i oferiren un concert vocal a les persones allà acollides.

Els 23 norantins

Dia 1 de gener de 2002 continuen vivint a Montuïri 23 persones (8 homes i 15 dones) de més de 90 anys. El mateix nombre de l'any passat:

96 anys

Sebastiana Vich Verger "Mascarona"

95 anys

Catalina Castellà Manera "Solandera"

Andreu Alcover Ribas "Son Collell"

94 anys

Joana Aina Garau Marimón "Prats"

Maria Pericàs Servera "Meravilla"

Bartomeu Verd Fiol "Baqueto"

93 anys

Francisca Clar Sastre "Mestret"

Catalina Fiol Sastre "Algaidina"

Jerònia Pocoví Cerdà "Pipo"

Joan Bauzà Moll "Pelut"

92 anys

Bartomeu Fiol Lladó "Fiol"

Coloma Nicolau Verger "Perons"

Josep Serra Bauzà "Vadell"

91 anys

Margalida Miralles Amengual "Perulla"

Gabriel Róscar Jaume "Titina"

Antònia Horrach Garcias "Comuna"

Joan Sastre Miralles "Llebre"

90 anys

Joan Servera Miralles "Porreres"

Catalina Gomila Cerdà "Rubina"

Antònia Miralles Ribas "Costa"

Magdalena Cerdà Miralles "Ferrerica"

Francisca Juan Bauzà "Caragola"

Francisca Melià Sastre "Cas Sabater nou"

ES GRAONS

50 anys

L'arribada del que vénen a ser les noces d'or de Bona Pau bé es mereix aquest gener de 2002 aquesta distinció; això després d'haver superat els obstacles que són de suposar. Sols la perseverança ha fet possible una realitat que en alguns moments semblava inabastable.

Equivocacions

Igualment volem atribuir-nos aquest aspecte negatiu en reconeixement a les nostres errades. Segur que en el transcurs de 50 anys ningú no pot presumir d'haver fet bé tots les coses. I nosaltres tampoc. Per aquest motiu des d'aquí i ara els qui feim Bona Pau en demanam disculpes.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer i Miquel Mascaró Crespi.

Administració: Martí Ferrer Sampol

C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Hem arribat als cinquanta anys

En aquesta celebració cinquantenària de l'aparició del primer número de **Bona Pau** voldríem compartir el gran goig que sentim per haver pogut arribar a una data tan significativa, que sols aconseguïen assolir poques empreses sense delit de lucre. Fet que per a nosaltres i pels qui de qualche manera s'hi senten identificats és de suma importància, encara que per a altres sols serà relativa. Si moltes parelles de casats, per no dir tots els matrimonis, desitgen arribar a les noces d'or amb salut i celebrar l'esdeveniment a la mesura de les seves aspiracions, nosaltres, que gaudim d'haver-hi arribat, també desitjam compartir aquesta alegria entre les persones que senten igual satisfacció.

Amb aquestes premisses i amb aquesta gaubança desitjam amitar els actes que tenim previst celebrar els dies 25, 26 i 27 d'aquest gener de 2002, ja que aquest darrer dia és el que exactament esdevindrà la celebració cinquantenària, motiu pel qual és una data important en el decurs de **Bona Pau**. En primer lloc per a Montuiri i per als montuïrers, i d'entre aquests pels qui de qualche manera se senten o s'han sentit identificats amb aquesta revista, que són moltíssims; com nombrosa és la gent de la qual en una o altra ocasió ens han arribat mostres de satisfacció o expressions d'encoratjament traduïdes en l'aprovació de la tasca duïda a terme per espai de tant de temps.

Arribar a mig segle és, ho repetim, un esdeveniment important com important desitjam que sia la commemoració. I no sols per a uns pocs, com serien els qui mensualment ens hem fixat el deure d'aportar la nostra adient i desinteressada col·laboració,

amb constància i no poques vegades amb sacrifici; sinó també per a aquells que mes rera mes dediquen un temps a la seva lectura i de qualche manera se senten identificats amb el seu contingut.

Ara bé; no tots els caires en el transcurs d'aquestes cinc dècades han estat positius i agradables. Alguns n'hi ha hagut que no ho han estat tant, a rel dels quals s'ha criticat el contingut de la revista o ha estat motiu de desavinences i de discòrdies. Sàpiguen que no era, ni de molt, el nostre desig; però ja se sap: qui està en mig, rep; ja que qualche travelada és inevitable. Per això hem d'anar alerta a no tornar-hi, a travelar, i manco amb la mateixa pedra.

En aquesta ocasió també ens és obligat dedicar un sentit record als centenars de montuïrers que allunyats del poble reben mensualment **Bona Pau**. És afalagador comprovar la seva satisfacció com també la dels que viuen a la vila. El fet de veure reflectit en aquestes pàgines qualsevol avinentesa, des de la notícia d'un naixement fins a la d'una mort, o unes noces, o la pluja, o uns resultats esportius... i fins i tot aquells insignificants detalls o comentaris de la vida diària que a vegades incloem amb un poc de sorna... I ja no diguem de les fotografies —actuals o d'altre temps— que,

com es diu, valen més que mil paraules. I els lectors ho aprecien amb delit.

Per tot això, pel que hem escrit i pel que no hauríem d'haver dit, amb la felicitació més sentida i amb el desig que **Bona Pau** pugui continuar i millorar la seva cara i el seu futur, tansmetem i desitjam de bon cor: *molts d'anys a tots!*

Onofre Arbona
Director

DOS DITS DE SENY

50 anys de tenacitat

Si fa 10 anys, quan commemoràvem la quarta dècada de la sortida del primer número de **Bona Pau**, titulàvem aquesta mateixa secció amb *40 anys de caparrudesa* i començàvem el text amb el popular refrany: *Qui no se cansa, alcança*, avui, quan ja hem arribat al mig segle de marinatge, podríem repetir, augmentat en una quarta part, el contingut d'aquell escrit encara vigent.

Aleshores fèiem ressò de la superació d'aquella diminuta fulleta inicial de data 27 de gener de 1952 per convertir-la —si així es pot dir— en una revista de l'extensió i el contingut que poden ponderar els nostres lectors. Una digna empresa ara assolida, degut a la constància, fermesa, paciència i fins i tot obstinació i tossudesa dels principals responsables i de tots aquells que durant poc o molt de temps han fet possible que mes rera mes i puntualment arribàs **Bona Pau** a les llars montuïreres.

Una epopeia —dirien uns— o una proesa —afirmaran altres— que s'ha d'atribuir a tots i a totes —des de redactors fins a repartidores— els qui de qualche manera han fet possible que Montuiri, per espai de 50 anys hagi pogut comptar amb una revista pròpia, sense pretensions, però digna del nostre poble, de la que molta gent se'n vanagloria.

Vertaderament ha mancat molt de seny, més del que tenen els qui en són responsables; però així i tot s'ha arribat a un objectiu ara assolit, encara que a vegades els *fonaments* hagin trontollat.

Si qualche vegada —més d'una— al llarg dels 50 anys s'han hagut de superar obstacles perillosos; ara, gener de 2002, ja es pot assegurar que s'ha copsat la meta prevista. La tenacitat, voluntat, estimació i superació n'han estat una norma constant; així com diu aquella vella cançó dels enamorats:

*Sa bardissa no és tan alta
que no puguin botar-la,
es qui té amor i voler
de qualsevol penya salta.*

Salomó

BONA PAU

Hoja Parroquial de Montuiri

27 de Enero de 1952 - Número 1

CURACION DE UN LEPROSO

Dominico III después de Epifania

Señor, si quieres, puedes limpiarme...
La oración del leproso es perfecta: dice el Creador: tiene las dos condiciones, la profunda y confesión humilde de la necesidad. La fe la manifiesta el leproso en la adoración de Jesús: la confesión en la súplica oral. Pero se trata de un bien material, como es la salud del cuerpo; por otra parte, el leproso, dejando a su voluntad la curación. Son las dos condiciones de nuestra plegaria, cuando se trata de pedirle a Dios bienes terrenos. «Señor, solo Tú puedes: mi miseria es profunda; pero ignora en estos momentos si me conviene salir de ella: si me place, acorredme». (El Evangelio explicado, Ginebra).

RECUERDA: Que la Bula de 1951 valia hasta día 23 de Enero. ¿Has tomado la bula que corresponde a tus ingresos? Haz esta limosna a la Iglesia.

MOVIMIENTO DE LA PARROQUIA

AÑO 1951

Nacimientos	Defunciones
Niños 16	Hombres 17
Niñas 8	Mujeres 15
Total 24	Total 32
Matrimonios	Defunciones
Celebrados en Montuiri 13	24 Nacimientos
Celebrados fuera de Montuiri 1	68 Pérdidas

Portada del número 1

Bernat Martorell se sincera amb el poble...

Aquell jovenet capellà —conegut popularment per don Bernat— acabat de sortir del seminari i que vingué a Montuïri com a vicari de la parròquia un poc temorenc un dels primes dies de juliol de 1948 per substituir Josep Estelrich Costa —qui havia desenvolupat el mateix càrrec sacerdotal els tres anys anteriors i s'havia guanyat l'afecte i consideració de gran part de la gent del poble, però sobretot de la joventut—, actualment sols li manca poc més d'un any per complir el 80; però així i tot encara recorda els fets que fa mig segle el portaren a fundar Bona Pau i també a desenvolupar una tasca traduïda en millores a l'entorn de l'església i el Puig de Sant Miquel.

Bernat Martorell Nicolau havia nascut a Puigpunyent el 23 de març de 1923, el qual, després d'haver estudiat al seminari, fou ordenat sacerdot el 27 de juny de 1948. Després haver exercit com a vicari i rector de Montuïri se n'anà a Amèrica Llatina on fou rector de la província de Yauyos-Perú; i successivament rector de San Juan Maria Vianney (Lima), vicari de Jesús Obrero de Delicias de Villa (Lima), rector d'Ancón (Lima). I retornat a Mallorca, capellà del monestir de Santa Clara i actualment confessor de les Germanetes dels Pobres. Aquest capellà encara recorda perfectament i amb melancolia aquells anys d'estada a Montuïri. Per

això ara i amb motiu dels 50 anys d'existència de **Bona Pau** consideram convenient i oportú portar aquí el següent col·loqui. Així l'iniciàvem:

– Podries dir-nos com fou la teva entrada al seminari?

– El meu seminari començà amb els dos primers cursos a Puigpunyent sota la direcció de don Mateu Bauçà, aleshores rector del meu poble. Ell ha escrit de mi que "fue cabecilla de su barrio y sus

compañeros i perros i gatos se dejaban llevar de sus caprichos infantiles; él imponía los juegos... Cierta día vino a verme para confesarme su deseo de ser sacerdote... Le hice ciertas reflexiones, exponiéndole las dificultades de todo orden, pero comprendí que estaba muy decidido... Reconozco que fui muy duro con él, pero el deseo suyo i mio superó las dificultades que tuvimos que vencer".

– I després...

– Ja dins el seminari em vaig haver de dedicar molt a l'estudi i poc a l'esport. El rector del seminari un bon dia em va dir: "Bernat, més diccionari llatí-castellà i manco pilota". Cada curs, quan tornava al seminari a finals de setembre me n'hi anava quasi plorant; però quan a finals de juny arribava al poble, tot eren jocs i rialles.

– Segones hem vist al teu llibre "Siguiendo mi camino" t'ordenaren sacerdot el 27 de juny de 1948 i pocs dies després vingueres a Montuïri com a Vicari. Què recordes d'aquells anys amb don Gori?

– Vaig venir a Montuïri amb molta d'il·lusió i hi vaig trobar don Gori molt descontent pel trasllat de don Josep Estelrich, qui era el seu braç dret. Aquesta és la raó principal perquè el meu treball fos molt dur. Però estava disposat a fer tot el bé que em fos possible. Josep Estelrich havia fet un gran treball en el poble, especialment entre els joves i els nins. Em resultava impossible suplir-lo.

– Don Gori morí el 12 de juny de 1951 i al cap de pocs dies a tu ja et nomenaren rector. Per què tan jove?

– No ho sé, però aquest és el fet. Morí don Gori i tot d'una ja em nomenaren rector. Per cert que un capellà que feia molt de nom a Mallorca s'escandalitzà que nomenassin rector de Montuïri un capellà que no havia brillat al seminari pels seus estudis. Però molt més encara em va sorprendre a mi.

– I ja fores rector de la vila fins el 23 d'abril de 1955. Durant aquests anys succeïren moltes coses. Recordes algunes anècdotes relacionades amb Bona Pau?

ADROGUERIA I ELECTRODOMÈSTICS

DE PLAÇA

Telf. 971 64 62 50 • MONTUÏRI

Comprant a la vila feim poble

i justifica la instauració de **BONA PAU**

El mateix temps que naixia Bona Pau (1952), també es podia veure per Montuïri i altres indrets, don Bernat amb la moto "Iso". Aquí anava acompanyat de Miquel Mas † "de sa Botigueta"

– Un dels meus desitjos més forts com a rector era el de poder arribar a tots els montuïrers. Ho vaig intentar de moltes maneres. Vaig pensar que amb un full parroquial –**Bona Pau**– podria entrar dins totes les cases. Vaig cercar un grup de persones que se n'encarregàs. Als dos o tres números varen assumir la tasca i com l'han complida! Els meus tres primers números queien de les mans als lectors. Després n'Onofre Arbona –el qui firma– va prendre la tasca i amb un equip han portat **Bona Pau** al bon punt on es troba.

– En aquells primers temps la capella del Roser s'esbucava...

– Sí. Ens hagués pogut donar un en-surt molt gros. Un bon dia, anant a la missa de les 6 del matí, trobàrem els bancs plens d'enderrocs. Hi hagués pogut haver morts i ferits si hagués passat amb la gent dins la capella. Vaig anar a comunicar-ho al bisbe Hervàs. Crec que es féu compassió de mi i m'envià a l'oficina del seu secretari, don Sebastià Gayà, el qual em va donar 30.000 pessetes.

– Però no fou tan sols el sòtil del Roser, sinó també la resta de l'església que necessitava "ma de mestre".

– Es trobaven en tan mal estat que ens vàrem veure obligats a començar la restauració. Don Gori ja sofria en el seu temps, quan l'església s'omplia de gent a les grans festes. Tenia pressa, quan acabaven les funcions, que la gent sortís

quan abans millor de l'església, pel perill que hi havia que la teulada es desplomàs. La capella del Roser es clivellava i decidírem posar-hi un "xunxo" de metall al seu voltant.

– També decidíreu esclucar tota l'església. No era massa arriscat tanta obra en tan poc temps?

– Veient el que havíem aconseguit ens encoratjàrem a esclucar l'església per retornar-li la cara que tenia en un bon principi. Això era molt difícil d'investir per a un poble com Montuïri, per motius econòmics.

– Degué esser per aquest motiu que determinàreu emprendre la tasca de

la rifa de motos?

– Crec que vaig esser jo mateix, amb l'ajuda d'altres persones, qui va prendre la decisió d'organitzar un sorteig de motos. Ens hem de situar en aquells anys cinquanta, quan tenir una moto era el desig de joves i no tan joves; però costaven molt, tenint en compte las possibilitats del mallorquins d'aleshores. El bon resultat de les rifes va permetre aconseguir els nostres desitjos i encara està ben a la vista.

– En aquell temps per Montuïri es va dir que Hisenda us perseguia, i que fins i tot us volien empresonar.

– No tenc papers que ho diguin, però vaig demanar al bisbe Hervàs permís per a la rifa de motos per poder realitzar les obres de l'església, ja que el poble tot sol no ho podia dur a terme. Però em vaig oblidar de demanar també l'autorització a Hisenda. No sé per quina raó Hisenda no m'amonestà ni m'avisà mai respecte d'aquestes rifes. Més endavant hi degué haver qualque denúncia a Hisenda o ella mateixa prengué la iniciativa. Uns funcionaris d'Hisenda es presentaren i em preguntaren si jo era el promotor d'aquells sortejos. Vaig dir que sí. S'ha de dir que, mentrestant, havien canviat el bisbe de Mallorca. Es va fer un judici per decidir quina multa em posaven. Fou de 5.000 pessetes, que no vaig pagar mai.

(Continua a la pàgina següent)

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

Cuina mallorquina
Forn de llenya

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

– Pel que resta documentalment escrit, abans d'esser rector havíeu emprès la construcció de la carreta del Puig.

– No vaig esser jo el promotor d'aquest treball. Hi havia un grup d'enamorats del Puig. Ho cont a "Siguiendo mi camino" (que per cert està a l'abast de tothom; ho regalen a la rectoria). Allà es troba tot quan puguí interessar. Es pot dir que la carretera del Puig és obra e tot el poble de Montuïri. Tothom va ajudar així com podia.

– En aquells anys del teu rectorat es feren al Puig un bon grapat d'exercicis i cursets.

– Partia d'una experiència pròpia: els exercicis espirituals de la meua infància i joventut em feren molt de bé, em transformaren. Amb els homes i dones d'Acció Catòlica ens disposàrem a arreglar l'edifici del Puig, perquè unes quinze persones, amb un mínim de comoditat, poguessin estar-hi uns dies. Varen ser especialment les dones les qui arreglaren els dormitoris, menjador, cuina i capella per a aquests grups. Hi participaren molts de joves i jovenetes que s'ho prenien amb molt d'interès. Les famílies obsequiaven tot quan era necessari per a l'alimentació. El que més practicaren allà dalt foren cursets de cristiandat acomodats a la seva edat.

– Deixem Montuïri i parlem molt per damunt de la teua anada a Amèrica. Per què?

– M'impressionà el gran bé que un ca-

En temps de don Bernat es feren molts d'exercicis i cursets. A uns hi acudien molts de joves i altres, no tants. Com també eren moltes les ocasions que celebraven recesos a Ca ses Monges. La fotografia, però, correspon a l'acabatall d'uns exercicis d'al·lotes en Es Puig, les quals, després i amb molta alegria es fotografiaren a l'entorn de la moto del rector

pellà pot fer dins un poble. Sabia que, especialment a Amèrica Llatina, hi faltaven molts de capellans i que el Papa Pius XII demanava capellans voluntaris per anar-hi. Essent vicari de Montuïri ja em vaig presentar voluntari al bisbe Hervàs, qui em va dir que a Mallorca hi mancaven capellans i que me'n tornàs a Montuïri. Després d'uns anys, la Junta de Metropolitans d'Espanya, fent-se ressò del Papa, demanà als bisbes que oferissin alguns capellans per a Amèrica. El bisbe, aquesta vegada, cridà tres mallorquins, que érem voluntaris, perquè anàssim a

preparar-nos a Madrid per sortir cap a Amèrica Llatina. Era l'any 1954.

– Ja per acabar: Què ens pots dir ara de Bona Pau en el moment en què es compleixen els cinquanta anys de la seva existència?

– Sempre he desitjat que Bona Pau anàs de la millor manera possible. Jo no tenia les qualitats requerides per emprendre la tasca; però vaig tenir l'atreviment de començar-la de la manera més pobre i senzilla. Caigué en bones mans, com les d'Onofre Arbona, qui, pel que s'ha pogut comprovar, amb un equip treballador l'ha duita ben amunt fins a col·locar-li un fermall d'or. Ho dic amb tota sinceritat. Per això: felices 50 anys i 50 anys felices.

Els fets i la posteritat han posat de relleu que aquest jove capellà puigpunití va aconseguir a Montuïri que la seva tasca romangués i fos recordada anys i anys, degut a aquella sobtada transformació d'un sacerdot temorós en un capellà valent, arriscat i atrevit, tal com en el seu temps ja el va així qualificà Pere Capellà: Com que a la vila es que dona / llum, en tot, és don Bernat / anant ell motoritzat... (Bona Pau, agost 1954). D'aquesta manera i gràcies al seu demble, encara ara Montuïri gaudeix de la pervivència d'unes obres de les quals Bona Pau n'és una.

O. Arbona

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56

▼

Porreres

▼

AWA

CAT

ART

DESIGNAL

adidas

S'ha dit que... PER MONTUÏRI

Un que contava disbarats dins el cafè amollà aquesta: "Eren tres que es juntaren: Un cego, un sord i un calvo. Es cego digué: Ara he vist una formiga damunt es Puig. Es sord contestà: Jo que sentia aquestes potades. I es calvo afegí: Jo en sentir aquestes animalades es meus cabells s'aixequen drets".

Un es dirigí al batle i li va dir: "Està molt bé la restauració del Pou del Rei, però senyor batle, si haguéssiu fet llevar l'antena que hi penja, estaria molt més bé".

Alguns diaris de dia 21 i 22 de desembre digueren que es volia tallar l'electricitat a l'Ajuntament per manca de pagament; però no ho aconseguiren. El fet cert, però, és que les nits de dia 25 i de dia 29 bona part de la il·luminació nadalenca (i d'algunes cases de prop) es va apagar. Així i tot és de suposar que fou per per desgràcia.

Per altra part qualcú qualifica de "despilfarro" que cada dia, per espai de més d'un mes, el milenar de "bombilles de Nadal" estiguin 14 hores enceses.

A l'indret de Montuïri, a la carretera de Manacor, a mitjan mes hi hagué un greu accident amb tres cotxes implicats i hi va intervenir fins i tot la policia local. No hi hagué víctimes.

Fins i tot es capellà "Muro" s'alegra de veure la Creu de Son Rafel Mas restaurada i col·locada definitivament a la placeta d'Es Pou d'Es Dau, un lloc molt digne. Aquí possiblement cap cotxe o camió l'espernyarà.

S'ha vist la brigada de l'Ajuntament arreglant cantonades de les voravies. Una feina molt encertada.

Ara que l'Ajuntament s'ha fet amb

la propietat de Son Fornés i ha cedit l'ús a la Fundació, s'espera que prest les visites es posin en funcionament i que es pugui contemplar amb facilitat.

Mitjançant una entrevista a d'un diari de Ciutat amb Maria Pau Ferrer es veu que es promouen campanyes entre els joves a favor de donacions de sang. És bo veure que hi ha joves del poble que tenen inquietuds socials.

En Joan Verger Gomila, misser, qui el 1991 figurava com a cap de llista a la vila per CB, també es va presentar el passat desembre a Ciutat per degà del Col·legi d'advocats. No sortí elegit, però així i tot li desitjam sort.

A les portes de can Biel d'Es Dau, on es venien begudes gasoses, es pot veure un rètol indicatiu del traspàs de l'empresa. Una entitat emblemàtica que tendrà continuïtat a Can Borreó. Li desitjam sort.

De no ser pels escrits, pintades (en particular l'empastifada al monument dels 700 anys) i poques coses més, s'hauria dit que enguany els "quintos" foren "decents". En qualque cosa s'havien de "passar".

Darrerament se senten repetides queixes de veïns de Montuïri per haver estat dies (alguns més d'una setmana) sense poder usar el telèfon. I això que tot d'una avisaren a la Telefònica. I en haver de pagar, què?

La nit de cap d'any fou tranquil·la i sense estridències, particularment a plaça. Poc temps després un —en Pere Antoni Gomila "Barreta"— assegurava que ell fou el primer que va satisfer un pagament en Euros. Deia que en tocar la darrera campanada, en el bar abonava una consumició amb la nova moneda europea. Això es diu ésser capdavanter!

En Xerrim

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària celebrada dia 4 de desembre de 2001

Comunicacions de batlia

Es va donar compte de les següents comunicacions: 1) aprovació de la liquidació del pressupost de Ajuntament per a l'exercici 2000; 2) aprovació definitiva de la modificació i adaptació de les Ordenances fiscals a l'Euro; 3) confirmació de les festes locals per a l'any 2002 (24 d'agost, Sant Bartomeu, dissabte, i dia del Puig, 2 d'abril); 4) signatura de contracte per a l'assistència tècnica de Ràdio Murta; 5) signatura de contracte per a l'assistència tècnica de la revisió de les NNSS de Plantejament Municipal; 6) Documentació rebuda de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

Preus de l'Escola de Música

Per unanimitat fou aprovada la proposta de taxes de l'Escola de Música presentada per la Junta del Patronat.

Estudi de l'ordenació dels sentits del trànsit de Montuïri

Per unanimitat es va acordar aprovar l'estudi d'ordenació dels sentits de trànsit urbà dins Montuïri, elaborat per l'enginyer d'Obres Públiques, Fernando Rodríguez Jiménez, per a la seva aplicació.

Conveni amb la Conselleria d'Hisenda per expedients cadastrals

Amb 6 vots a favor (PP) i 4 abstencions (PSM-PSOE) s'acordà ratificar l'acord de la Comissió de Govern de data 13 de novembre de 2001, referent a la signatura de conveni de col·laboració amb la Conselleria d'Hisenda del Govern Balear per a la tramitació d'expedients relacionats amb les alteracions cadastrals, manteniment de la base de dades cadastrals i la inspecció cadastral.

Operació de tresoreria

S'acordà amb 6 vots a favor (PP) i 4 en contra (PSM-PSOE) sol·licitar a l'entitat de crèdit *Sa Nostra* la renovació mitjançant compte de crèdit d'una operació de tresoreria amb les següents característiques: - Crèdit màxim autoritzat: 105.177'12 euros = 17.500.000 pessetes.

Moció d'ajudes a infraestructures, a fons perdut

Per unanimitat es va acordar l'adhesió de l'Ajuntament de Montuïri a la moció aprovada per la Mancomunitat del Pla, referent a les ajudes per a infraestructures a fons perdut, sol·licitant-la a la Presidència del Govern Balear.

Leader Plus de Mallorca: Associació Mallorca Rural

Per unanimitat es va acordar l'adhesió de l'Ajuntament de Montuïri a l'Associació Mallorca Rural, que gestionarà la Iniciativa Comunitària Leader Plus, a Mallorca, nomenat representant al Batle Gabriel Matas i Alcover; i proposar a la Cooperativa Agrícola de Montuïri perquè es presenti.

Precs i preguntes

Ginard (PSM-PSOE)

1) Demana una altra vegada informe tècnic sobre Son Manera.

2) Demana informe tècnic sobre edificació en zona urbana a *Lapis* i la legalitat de la caseta del guarda i per on transcorre la via pública.

3) Si s'ha obert cap expedient sobre infracció urbanística.

R: Sí, s'ha obert qualche expedient sancionador infractor i els ho explica.

4) Què ha costat la reforma de la placeta del Pou des Dau, qui ha dissenyat

l'execució, qui va restaurar la Creu (R: Gori Puigserver). (Es parla sobre l'adecentament d'aquell indret i Nicolau digué que no li agradava, que allà abans hi aparcaven cotxes... Verger exposa que no li agraden els arbres. Finalment es demana l'import de la reforma i es diu que s'ha fet per contracte directe contra factura).

5) Quan venç el termini d'execució del Poliesportiu.

R: Es preveu que acabi devers Pasqua.

Finalment demana que es compleixin els terminis.

6) Exposar que a resultes de les vendes encara resten alguns arbres que impedeixen la normal circulació i es contemplen esbaldrecs. Esmenta Ses Rotes.

R: S'han netejat els camins, però podria ser que encara no estigués tot enllestit.

7) Prega que es doni solució al pi d'Es Dau abans que no caigui damunt qualcú.

8) Quines previsions hi ha sobre l'arranjament de la s'íquia del camí Pelut?

R: Dins el pressupost de 2002 s'hi inclourà una partida a fi de donar-li solució.

9) Quines són les previsions de festes per a Cap d'Any?

R: Encara no es té previst res.

10) Quines despeses ha suposat la duita del Mercat Medieval a la fira?

R: Un milió de pessetes.

11) I el total de la fira?

R: Aproximadament 3 milions en despeses.

12) (Nicolau) Demana que es faci via a reposar els bancs de l'Avinguda d'Es Dau.

R: Se'n posaran de nous.

13) Demana si en el conveni de la nova gestió hi figura el canvi de nom de Ràdio Murta, ja que es van sentir locutors dient Ràdio Montuïri? R: No.

14) A l'entorn de les NNSS demana si s'han fet gestions amb l'equip redactor.

15) Si l'Ajuntament està al dia respecte a subvencions i ajudes a entitats.

R: Hi pot haver un tant per cent molt petit sense liquidar.

16) S'ha prestat alguna ajuda al grup Esplai?

R: Sempre ajudes puntuals quan ho necessiten, sobretot en ajudes a qualche excursió o la compra de moqueta.

El Batle i tot el Consistori desitgen als ciutadans de Montuïri tota casta de felicitats en aquest any 2002 que acabam de començar

La fira

Si bé ja avançàvem en el número anterior que la fira esdevingué tan espectacular i participada o més que la d'anys anteriors, fou així. Però no poguérem incloure més informació perquè la fira en sí ja era el 2 de desembre, encara que el dia anterior fou inaugurada la restauració del Pou del Rei, d'on cal destacar la il·luminació del Pou i d'aquella zona. I el dia de la fira també fou inaugurada la Creu de Son Rafel Mas, ja restaurada i ara col·locada a la placeta d'Es Pou d'Es Dau. I una altra novetat fou la presentació oficial dels gegants Jaume II i la seva esposa, Esclaramonda de Foix, els quals, acompanyats del Joch de Ministrils del Consell de Mallorca i d'un grup de flaviolers, feren un cercavila des de plaça fins al Molinar, on, de bell nou, s'hi havia instal·lat el mercat medieval. La resta de la fira fou semblant a la d'anys anteriors: exposicions de ca rater, de ca de mè, porcs, ovelles, indiots, maquinària i altres. També cal esmentar que els tres primers classificats en el concurs de la perdiu foren: 1r Miquel Llaneres Joan (Montuïri), 2n Andeu Galmés Gomila (Sant Joan) i 3r Miquel Font Socias (Montuïri). Com que també fou entregat un trofeu a Miquel Ribas Nicolau (Montuïri) per haver assolit dies enrere el campionat de Balears de Caça. També cal esmentar que nou exposicions diverses romangueren obertes els dies de la fira. Entre les autoritats, amb el batle hi foren presents el President del Govern, Francesc Antich, el Vicepresident, Pere Sampol i altres de la vila i de fora.

Llibre nou de Joan Miralles

Dia 5 fou presentat el llibre "Entorn a la Història de la Llengua" de Joan Miralles i Monserrat en un acte que ten-

El Pou del Rei ha romàs un espai digne i acollidor.

Autoritats locals i autonòmiques visitaren diferents indrets el dia de la fira.

Els gegants Jaume II i Esclaramonda de Foix amb els Ministrils i flaviolers, a plaça, abans del cercavila

gué lloc a l'Ajuntament. Amb l'autor en féu la presentació el Dr. Joan Melià, director general de Política Lingüística del Govern Balear.

Teresetes i rondalles

L'horabaixa de dia 15 a la Sala Mariana es va presentar, dirigida al nins, una actuació sota el títol "Teresetes Migjorn"

amb l'actuació del pallasso Beni i els germans Llonovaig. L'assistència no fou molt nombrosa.

Festival de bandes de música

El vespre de dia 15 a l'església tengué lloc el "I Festival de Música de Montuïri", amb el qual s'acabava el VI

(Continua a la pàgina següent)

Taller mecànic Planxa i pintura Constantino Ruiz Gonzàlez

C/ Ramon Llull, 46 • Tlf. 64 61 84 • Montuïri

Prop de 200 músics el dia del festival, a l'acabament, interpretaren conjuntament "Flor de Murta", dirigida per Pere Miralles

Molts de montuïrers, a plaça assistien al pas de 2001 a 2002 mentre Pere Febrer feia sonar els platerets

(Ve de la pàgina anterior)

cicle de festivals de Bandes de Música, en el què hi participaren 4 bandes: Agrupació Musical d'Es Camp Redó, Unió Musical de Son Cladera, Banda de Música de Felanitx i Banda de Música de Montuïri. Com a final i conjuntament, dirigides per Pere Miralles, interpretaren "Flor de Murta".

Joves des Pla

Amb aquest títol es va presentar amb gran afluència de joventut, dia 22, al pub "Es Dau", a l'objecte sobretot de donar-se a conèixer. Es tracta d'una "plataforma creada recentment amb la finalitat de dinamitzar el panorama social i cultural del Pla de Mallorca mitjançant l'organització d'activitats lúdiques i culturals, però sempre des d'un punt de vista social".

Cursos fitosanitaris

La Unió de Pagesos ha organitzat diferents cursos d'aplicadors fitosanitaris per als quatre primers mesos d'enguany, "imprescindibles per a qualsevol pagès". En donaran més informació a la Unió de Pagesos, tlf. 971 46 41 42/46 76 57.

Nit vella

La nit vella a plaça, amb més gent que anys anteriors –tal vegada per allò de l'Euro–, va discórrer semblant a la d'anys anteriors, però possiblement amb més animació i manco renou. Assaborint raïm ofert per l'Ajuntament i un mica de xampany –uns pocs, perquè s'ignorava que la municipalitat n'oferís–, després que el percussionista de la banda, en Pere Febrer, amb gran estrèpit fes sonar els platerets, entràrem a l'any 2002. I que el vegem acabar així com desitjam!

Intuition Registre No 32559-6/03. Caja y brazalete de acero inoxidable, cristal zafiro y bisel. Cuatro tornillos de fijación en el fondo, incorporan el sistema de seguridad de apertura de alta seguridad. Impermeable hasta 50 metros. www.maurice-lacroix.com

Maurice Lacroix
Switzerland
Tomorrow's Classics

Fermin
joyeros
Porto Cristo - Manacor - Cala Millor

Gabriel Ferrer Sampol, de Son Coll, un dels primers col·laboradors

"Bona Pau va néixer com una petita estampeta que poc a poc va anar creixent"

"Complir els 50è aniversari i amb més de 60 pàgines, són dos fets extraordinaris"

No és la primera entrevista que d'en Gabriel Ferrer Sampol passa per aquesta secció. Fa un cert temps guaitava en aquestes pàgines també de la mà del qui escriu. Si l'hem entrevistat altra volta és per un motiu molt important: la revista del nostre poble —la revista de tots—, **Bona Pau**, compleix el seu cinquantè aniversari d'existència. Una data molt important per a qualsevol publicació. En Gabriel Ferrer formava part del petit grup de joves entusiastes que feren costat a don Bernat Martorell, aleshores el nostre rector, i li ajudaren a treure-la a llum.

El nostre entrevistat va néixer a Montuïri el 6 de juny de 1923. Té 78 anys i es va casar amb Maria Arbona Verger i tengueren cinc fills i una filla.

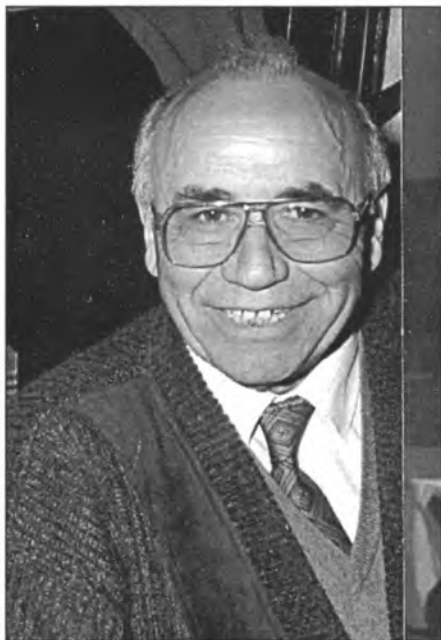
En Biel i el qui subscriu sempre han conservat i sostenen una sòlida amistat, la qual data des que teníem tretze o catorze anys; una amistat que ha estat infrangible. Junts compartírem càrrecs dins els joves d'Acció Catòlica en temps de don Josep Estelrich. Ajudàrem en les tasques de la parròquia en els anys de don Bernat Martorell i dins un altre reduït estol participàrem en el naixement del Cine Club Montuïri de 1960. Són molts d'anys de compartir unes tasques i unes inquietuds que quan giram la vista al passat es poden considerar quasi com a vertaderes aventures.

En els anys quaranta teníem l'esperit inquiet, aspiràvem a coses millors. Amb el que he assenyalat breument es pot fer una idea de com érem llavors. A vegades uns inconscients que no sabíem exactament el terreny que trepitjàvem. D'aquí que ara entrevistam un vell amic.

— Quins foren els teus primers mestres —preguntam—?

La cara d'en Biel, que fins aquells moments havia reflectit un interrogant, es relaxa.

— Després de Ca ses Monges, com era

habitual, passava amb don Sebastià Perelló, damunt el celler de Can Ferrando i també després amb don Bartomeu Mir, del qui guard un agradable record. Això durant uns pocs anys. Tot seguit els meus pares, que estaven a la possessió de Son Coll, em tingueren

amb ells durant uns dos anys i no anava a classe. Després d'aquest lapse de temps em passaren a La Missió, a Palma, on vaig estudiar durant uns quatre anys i mig.

— Per quin motiu interromperes els estudis de La Missió?

— Jo et diré —ens confessa amb una cara de circumstàncies—, quasi tots els anys del Moviment i estant a La Missió vaig sofrir una certa angoixa degut als bombardeigs de l'aviació sobre la capital, motiu pel qual estàvem molt dins els refugis antiaeris. Un dia, perquè les bombes caiguessen més a prop o perquè l'atac fos de més durada, vaig sofrir una commoció tan profunda, que durant uns dies no vaig estar bo i varen haver de donar-me el menjar a la boca. El meu pare vingué i em dugué a Son Coll, on em vaig posar bé. Encara record que més endavant, fent feina a Son Ripoll vaig sentir repic les campanes: ja havia acabat la guerra civil. L'ambient que es respirava dins el nostre poble durant el Moviment, jo no l'he viscut. El conec per referències.

(Continua a la plana següent)

Montuïri

971 646 460

Bar Can Pieres

(Ve de la pàgina anterior)

– Des de quan cantes al cor parroquial?

– Als 17 o 18 anys ja hi cantava. De llavors ençà no l'he deixat mai.

– Seria interessant saber la seva història, però avui anirem per unes altres bardisses...

– Et diré –en Biel ens interromp– només unes paraules per puntualitzar. El cor parroquial ha sofert una sèrie d'alçades i baixades. Durant un cert temps ni tan sols abans de les festes, assajàvem, i després... a cantar. Fèiem el que podíem i sabíem. Amb en Baltasar Fiol "Putxo", que era el director, començarem a estar organitzats. Però amb el vicari don Josep Estelrich, el cor parroquial començà amb fermesa la seva existència. Era l'any 1945.

– Com definiríes els anys quaranta?

– De durs i dificultosos. No hi havia les possibilitats d'avui. Els doblers, escassos i també la feina. Tots els joves desitjaven fugir de la feina del camp i jo no n'era una excepció. Acabàvem de sortir de tres anys i mig de guerra civil i vivíem les conseqüències de la segona guerra mundial. El que ens treia de penes i ens feia oblidar unes hores la situació en què ens trobàvem, era el cinema.

– La teva professió és d'electricista. Amb qui aprengueres l'ofici?

– Amb el meu tio Josep Sampol, i abans, amb un professor ja aprenia nocions d'electricitat. Mentrestant també conreava les nostres terres. Els anys eren difícils.

A la foto de 1946 veim un grup de joves davant la Sala Mariana i al centre, en Biel Ferrer amb don Pep Estelrich. Molts d'ells encara es poden destriar i són ben coneguts. Altres, ja no hi són.

– Amen al tema del qual esperam podràs informar-nos. La revista *Bona Pau* compleix els cinquanta anys d'existència. Amb don Berenat Martorell, tu amb uns quants més promoguéreu aquesta publicació. Pots donar-nos més detalls de les seves primeres passes?

Ens mira un poc sorprès.

– Tu, en això, ho saps tant com jo...

– Perdona, Biel, però l'entrevista te la feim a tu –l'interrompem.

– Mira. Com bé saps érem un petit grup molt acostats a don Bernat Martorell, el nostre rector aleshores, i en

una de les converses, supòs que fou ell mateix, ens insinuà la possibilitat de crear una petita revista on s'hi reflectissin els anhels i inquietuds de la nostra joventut, els joves de llavors, exposar les nostres opinions i el que sentíem. Dins aquest reduït aplec que dúiem aquesta curolla record a més de don Bernat, en Gabriel Rossinyol "d'Es Dau", tu i jo; ara no en record més. Però sí que també record que escriguérem una carta al periodista Joan Bonet, el pare de na Maria del Mar Bonet, el qual tenia una columna diària en el diari "*Baleares*", que es deia "*Buenos dias*". Li exposàrem la nostra idea i ràpidament don Josep Sanz, un mestre nacional que aleshores vivia a Montuïri i impartia classes en el Grup Escolar, també ens animà a portar el projecte endavant.

– Quins temes tractàreu als inicis de la publicació?

– Tenc record que en Gabriel d'Es Dau tocava assumptes de tipus econòmic; tu publicaves notes variades, petits entreteniments i jo duia la part litúrgica del nostre temple. Han passat tants d'anys! No voldria equivocar-me.

– No crec que t'equivoquis. Podries dir-nos algun pla concret o l'objectiu que pretenia la revista?

– El que es pretenia era obrir-nos cap al nostre poble, exposar les nostres inquietuds, com he dit abans, i que el poble també participàs.

*Restaurant
Ca's Carboner*

(DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

També el 1946, un altre grup de joves dins la Sala Mariana escoltant la ràdio i llegint

– Què penses de **Bona Pau** actualment. Et satisfà el seu contingut? Respon a les aspiracions d'aquells moments?

– El que és avui crec que no ens ho hauríem pensat mai. Complir el cinquantena aniversari i amb més de seixanta pàgines per commemorar-ho és un fet excepcional. La "fulla" va néixer petita com una estampeta discreta, va anar cresquent en contingut i tirada. Sí, a mi em satisfà plenament.

Anàvem a interrogar-lo altra volta i ens interromp.

– Voldria expressar unes opinions –ens diu.

– Tu saps que la revista és receptiva i està oberta a tots els lectors. Endavant.

– Voldria dir que s'hauria d'evitar qualsevol contingut de tipus polític. Per altra part es parla poc de les inquietuds de la tercera edat..

– Inquietuds? Podries concretar un poc més, Biel?

– Sí. Ho intentaré. Nosaltres, els de la nostra generació, tenim l'esperit jove, formam part de la societat actual i tenim també les nostres opinions. És més, opín que **Bona Pau** tal volta podria influir perquè els dos grups de la tercera edat es tornassin juntar i si s'aconsegüís, aquest dia podríem fer una gran festa... Una bona iniciativa la pot prendre qualsevol. I encara afegiré dins un altre ordre de coses que els joves haurien de col·laborar més amb la revista. Tots hi guanyaríem

molt.

L'observam un moment d'una manera oberta.

– Has anomenat unes generacions i unes inquietuds separades i marcades per un espai de mig segle. Podries amb breus paraules ampliar-nos la idea?

També està un moment a contestar, però ho fa tot seguit.

– Pens –ens diu– que si la nostra generació dins les dècades del quaranta i cinquanta, amb absoluta manca de recursos fórem capaços d'ajudar al naixement de Bona Pau; un poc més endavant donar donar vida a un "Cine Club" que fou un esdeveniment dins i fora del nostre poble, les generacions actuals, que estan més preparades i tenen més llibertat, poden aconseguir molt més.

– Una quantes preguntes de tipus més personals: Quin periòdic llegeixes habitualment?

– "Última Hora".

– Una revista per a tu interessant?

– "El Semanal".

– Les teves afeccions?

– La música, el cinema i sobretot els treballs i assaigs que enrevolten l'activitat de la "Coral Mont-Lliri" a la qual pertences. També m'agrada la literatura en les dues versions: prosa i poesia.

– Una pel·lícula excepcional?

– "Milagro en Milan"

– Un llibre del teu gust?

– "Los pilares de la Tierra", de Ken Folett.

– Unes composicions musicals?

– "Edelweiss" i l'òpera "Camen".

– Una poesia que sols tenir present?

– "La carta".

– Existeix la felicitat?

– Opín que la felicitat plena no existeix. A vegades l'assolim durant un cert temps i no ens donam compte.

– Pots definir-nos que és per a tu l'amistat?

– El qui té un amic té un tesor.

Amb en Biel el qui subscriu ha recorregut a peu i amb bicicleta incomptables quilòmetres de camins i carreteres sense asfaltar. Eren els temps "heroics" de la nostra joventut. Sempre ens hem compenetrat perfectament. Podríem contar els dos de les aventures i desventures d'uns anys que de tant en quant evocam junts. Són els darrers esplendors de la nostra joventut que tractam de retenir rememorant-los.

Miquel Martorell Arbona

Ortopèdia MANACOR

Àngel
Ascaso
García

TÈCNIC
ORTOPÈDIC

Plaça Rector Rubí, 3

Tlf. 971 552 614

Fax 971 462036

07500 Manacor

Noces d'or de Bona Pau

(Homenatge del poble de Montuïri a la seva revista)

Programa d'actes

Divendres, 25 de gener

Taula redona

A les 20'30h al saló d'actes de l'Ajuntament

Intevendran:

Miquel Company Florit (President
Premsa Forana)

Gabriel Janer Manila (Escriptor)

Joan Miralles i Monserrat
(Catedràtic)

Sebastià Serra Busquets
(Historiador)

Moderador:

El director de Bona Pau

Dissabte, 26 de gener

Concert musical

A les 20'30h a l'església

Participaran:

Banda de Música de Montuïri

Coral Mont-Lliri

Parlament del P. Antoni Martorell

Diumenge, 27 de gener

A l'església

A les 11h Missa

A les 12h Solemne acte d'homenatge a **Bona Pau** en el 50è aniversari de la seva fundació.

A les 14h Dinar de companyonia a Cas Carboner
(Tiquets, a l'Ajuntament)

Rectors

En els 50 anys de Bona Pau

Bernat Martorell Nicolau

(21 Juny 1951 a 23 abril 1955)

Jaume Cabrer Lliteras

(19 maig 1955 a 6 gener 1961)

Miquel Vallespir Riera

(12 març 1961 a 18 octubre 1970)

Guillem Rigo Amengual

(25 octubre 1970 a 16 octubre 1977)

Miquel Lliteras Mestre

(16 octubre 1977 a 24 juny 1979)

Bartomeu Tauler Valens

(31 juny 1979 a 8 desembre 1987)

Pere Orpí Ferrer

(8 desembre 1987 a 5 setbre 1992)

Onofre Torres Ramis

(5 setbre 1992 a 16 setbre 2000)

Miquel Mascaró Crespi

(16 setembre 2000 i continua)

Repartidores

(La majoria d'elles fa més de 20 anys que començaren a repartir Bona Pau als subscriptors)

Miquela Adrover Binimelis

Antònia Cerdà Jaume

Francisca Fiol Vich

Joana Fornés Fiol

Antònia Garcias Munar

Francisca Gomila Gelabert

Antònia Jaume Amengual

Aina Linares Burgos

Margalida Lladó Miralles

Margalida Mesquida Mayol

Antònia Pocoví Adrover

Miquela Pocoví Adrover

Margalida Pocoví Trobat

Catalina Ramonell Moragues

Joana Ramonell Moragues

Joana Ramonell Sastre

Maria Sastre Roca

Antònia Verger Ramonell

Area de servei Ses Jardines

Estació de Servei

Mini-Market • Rentat de cotxes

Bar Restaurant

Berenars • Cuina casolana

Carr. Palma-Manacor Km. 29'3 • Tlf. 971 64 61 46 • Montuïri

bar

Ca na Poeta

music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

Redactors, repartidores i col·laboradors

Han passat més de 20 anys des que la majoria d'aquest grup treballa o treballava d'una o altra manera amb **Bona Pau**. De no haver estat per la dedicació més o manco constant d'uns i altres hauria estat impossible haver pogut arribar a les noces d'or de la nostra revista. L'única recompensa ha estat reunir-nos una vegada cada any per compartir, durant els anys vuitanta, un sopar, i a partir dels noranta, un dinar. Traguérem aquesta foto el 24 de gener de 1998 després del dinar en el què n'hi participaren 34, entre repartidores, redactors i col·laboradors, i encara n'hi mancaven alguns

Administradors

A partir de 1980 fou necessari comptar amb una o un administrador amb qui descansàs la responsabilitat de fer arribar a tots els subscriptors la nostra revista mitjançant les repartidores, com també que els prop de 200 exemplars que surten de la vila se n'anassin a son destí. Tot això sense descuidar, per altra part, que l'import de les subscripcions i vendes ingressassin al nostre compte, així com liquidar amb qui fos necessari. Totes aquestes comeses les han duïes a terme les tres persones que figuren en aquest requadre

Aina Socias Miralles
fou la primera, entre 1980 i 1993, malgrat hagué de superar les seves limitacions

Catalina Sastre Pericàs substituï n'Aina hi ho fou fins que a final de 1995 ho hagué de deixar

Martí Ferrer Sampol des de 1996 porta satisfactòriament l'administració, i... per molts d'anys!

CINQUANTA ANYS

Bernat Martorell i Nicolau

Fundador de Bona Pau

Comenta i puntualitza els inicis d'aquesta revista

El que contaré tot seguit ho hem rememorat en certes ocasions amb el grup d'amics que compartíem les dificultats, la monotonia i les esperances d'uns anys d'estretor material i intel·lectual.

Tots desitjàvem respirar un aire més pur. Tots aspiràvem a llevar-nos aquelles traves invisibles que ens fermaven.

Els primers exemplars de **Bona Pau** foren un senzill fullet imprès per les dues cares. La seva mida, la meitat d'una quartilla, un full parroquial discret cent per cent. Els seus termes eren exclusivament parroquial. Tocar altres assumptes era aventurar-se.

El reduït grup de joves entusiastes de què estava enrevoltat no tenien espai per exposar els treballs amb què volien col·laborar-hi.

Una vegada iniciada la publicació, era necessari ampliar-ne l'espai, donar-li un altre format i més pàgines. Me'n vaig témer que la tasca era difícil i d'una magnitud que no havia sospitat. Necessitava algú amb una certa experiència per dur endavant l'empresa iniciada. Els joves que m'acompanyaven en l'aventura —així era, una aventura— tampoc no tenien coneixement periodístics. Estàvem enrocats, aturats al començament d'una obra en què tots havíem posat la nostra il·lusió.

Vaig posar-me en contacte amb Onofre Arbona, aleshores un jove mestre que impartia classes a Palma, perquè ens donàs una mà, però no li fou possible; és de suposar que els seus treballs l'absorbien completament. El projecte, però, estava començat i era necessari seguir

endavant.

Mesos més tard vaig tornar insistir a Onofre Arbona perquè es fes càrrec de la direcció i aquesta vegada acceptà; **Bona Pau** començava la seva trajectòria amb una continuïtat que ens tranquil·litza.

El full de la **Bona Pau**, com li deien llavors els lectors —algú encara l'anomena així— duia bon camí. La idea i els desitjos que, juntament amb el petit equip de joves, volíem dur a terme era ja una realitat i començaren les seves col·laboracions amb breus articles i altres produccions. Totes les mencionades col·laboracions eren sumament breus. El "Full" no donava per a més. Era bo d'omplir, aleshores tenia quatre pàgines. No podia quedar així; ens havíem mogut per a un projecte més ample.

Varen néixer més pàgines. Jo no vaig poder continuar prop de la revista, però la seguia des del meu nou destí: el Perú.

Em sent satisfet d'haver aportat el meu treball per sembrar una petita llavor que avui és ja una planta esponentosa. Quan el número mensual arriba a les meves mans sembla que un vell amic em duu notícies d'un poble que estim i que sempre he estimat: Montuïri.

Avui **Bona Pau**, dins la Premsa Forana, ocupa un lloc més que discret, jo diria que destacat. Les seves pàgines tenen vida, duen el sentir d'un poble a través els seus col·laboradors.

És agradable veure encara en la llista dels col·laboradors el nom d'algú que treballà dins els primers números. M'alegra en extrem quan veig

les seves firmes, em fan evocar vells temps. Temps insegurs i difícils on les bones intencions no bastaven per anar pel món.

Actualment **Bona Pau** ha traspassat fronteres —així com ho sentiu—, són moltes les persones de Montuïri o vinculades amb el poble que, vivint enfora, la demanen esperant-la amb interès. La revista les duu notícies de ca seva. Les seves pàgines duen un missatge de fraternitat, d'amistat. La meua impressió és que tot un poble —Montuïri— està darrera la revista recolzant-la.

Els antics habitants del poblat talaiòtic de Son Fornés, quan construïren els talaiots, juntaven les seves forces per aixecar-los. Unien el seu esforç per transportar les grans pedres d'aquests monuments megalítics que tenim al poble. Aquesta pugna unànime de tota una comunitat va fer possible la construcció del poblat. Es movien, lluitaven per una causa comuna.

Aprenquem dels nostres avantpassats; com ells, juntem les nostres forces i col·laborem amb el que puguem perquè **Bona Pau** segueixi el seu camí ascendent.

Aquesta acció col·lectiva i unànime en pro de la revista pot crear indubtablement un clima de forta solidaritat entre tots els montuïrers.

Bernat Martorell i Nicolau

CINQUANTA ANYS

Andreu Genovart Orell

Antic col·laborador i Vicari General

"Bona Pau, una revista digna per a un poble inquiet"

"D'aquí pocs anys Bona Pau serà font necessària de consulta"

Sembla que era ahir que celebràvem el quaranta aniversari de la revista Bona Pau i ja han transcorregut deu anys; com passa el temps! Record que aleshores comentava l'esforç i la constància que suposa mantenir un mitjà de comunicació d'aquest tipus, però és clar que avui no puc repetir el mateix; en primer lloc perquè ja quedà dit i en segon lloc perquè hi ha molts altres aspectes que es poden recalcar i destacar.

"Escriu el que vulguis", em deia el director en la carta de convidada; doncs així ho faré. Tinc una especial predilecció per les revistes locals, especialment per les de la Part Forana, gairebé és una espècie de debilitat; amb elles he col·laborat a tots els llocs on he exercit el meu ministeri sacerdotal.

He de confessar que a la revista Bona Pau (sa Fulla de la Bona Pau —que deia la gent—) la vaig sentir molt propera; tal vegada era pel fet de ser un òrgan de comunicació de la Parròquia, encara que ben obert al poble i en ella hi vaig escriure de bon grat, gairebé des de la meua arribada a Montuïri fins al meu trasllat a altres contrades.

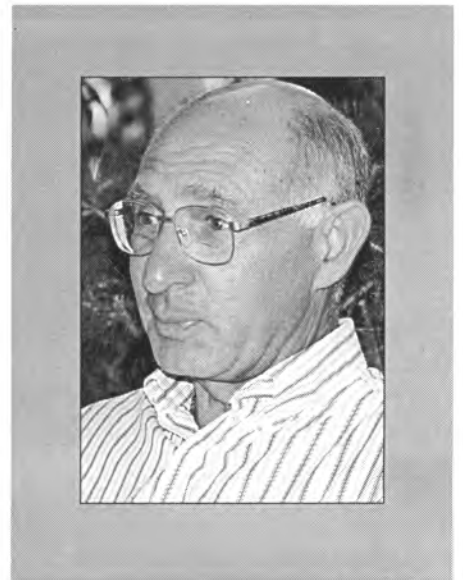
Voldria avui remarcar alguns aspectes que valor molt positivament de la revista montuïrera. En primer lloc la col·laboració desinteressada d'un bon grapat de persones sense les quals seria impossible que Bona Pau arribàs mensualment als lectors. En el món actual no és fàcil ni freqüent trobar col·laboradors voluntaris i responsables que aportin els seus sabers, qualitats i temps de forma altruista i generosa. És d'agrair

aquesta col·laboració.

En segon lloc crec que és d'alabar l'actitud oberta que, en general, ha sabut mantenir la revista, la qual cosa ha permès que el poble la senti com a seva i esperi amb deler la seva publicació cada mes. En aquest aspecte la Parròquia hi ha jugat també un paper important.

Finalment és de valorar la gran aportació que ha fet Bona Pau en el camp cultural, social, històric, religiós, esportiu, etc. Durant aquests cinquanta anys, de tal manera és important aquesta aportació que, estic convençut que d'aquí uns anys, per no dir ara mateix, la revista Bona Pau serà font necessària de consulta per escriure la història de Montuïri a partir de la meitat del segle XX i per estudiar altres temes publicats a la mateixa revista.

Voldria acabar encoratjant tot l'e-

quip que actualment elabora la revista i de manera especial al seu director, ànima i suport de la mateixa al llarg d'aquests anys. Una felicitació també a tot el poble de Montuïri, un poble inquiet, ja que sense subscriptors ni lectors no existiria aquest mitjà de comunicació.

Desig llarga vida a Bona Pau i que, d'aquí a cinquanta anys més, els redactors i lectors d'aleshores, en puguin celebrar el seu centenari.

Andreu Genovart Orell

Andreu Genovart era col·laborador quan sortí el número 400 i va participar en el sopar que férem amb tots els responsables (12 Juny 1986)

CINQUANTA ANYS

Gabriel Matas Alcover

Batle de Montuïri

*"Amb cinquanta anys **Bona Pau** no ha envellit, ha adquirit saviesa"*

Estimats montuïrers i lectors de la **Bona Pau**.

Celebrem els cinquanta anys d'existència de la nostra publicació local, la **Bona Pau**.

És en primer lloc un motiu per felicitar-vos a tots, tant als col·laboradors com als lectors, que dia rera dia heu fet possible que, la que va començar com un full parroquial, hagi esdevingut avui en dia, després del transcurs de mig segle, en el símbol de la nostra tradició periodística, el millor exponent de la premsa local del poble de Montuïri.

Som tots conscients de la dificultat que suposa fer una publicació local, una premsa nostra, que es destini a fer-nos a tots partícips dels nostres propis esdeveniments, amb el rigor que sempre ha caracteritzat la **Bona Pau**, però també amb la familiaritat que caracteritza el ser la revista dels montuïrers. I és precisament aquest fet el que ens omple de goig.

Amb cinquanta anys d'edat, la gran dama de la nostra premsa escrita, es mostra absolutament saludable i reposada. No ha envellit, ha adquirit saviesa, guardant i fent guardar gelosament la seva reputació de serietat i austeritat.

De manera paral·lela els mitjans d'informació nacional o internacional, que ens transmeten notícies vinculades a tots, però que ens afecten de manera general o indirecta; es consolida la figura de la nostra premsa local, on realment se'ns aporten notícies que hem fet nosaltres, que ens identifiquen com un poble, Montuïri, diferent i especial.

Són notícies nostres, dels montuïrers; són els nostres esdeveniments i, per tant, la nostra manera d'anar fent

pas a pas la història de Montuïri.

Si ens aturam a pensar el que significa la personalitat d'un poble, tot d'una ens donam compte que aquesta no ve tan sols acreditada pel camí dels seus costums o tradicions, sinó que es posa també de manifest en cadascun dels fets que es van succeint a la vida quotidiana. En definitiva, són les petites coses que anam fent cada dia les que el caracteritzen i li donen la seva peculiaritat.

A Montuïri, i al llarg de seu quefer diari, s'han anat succeint persones, moments, celebracions; que la nostra premsa local, la **Bona Pau**, ha anat plasmant i difonent amb una doble finalitat: donar-nos una informació sèria dels mateixos i deixar constància d'ells al llarg del temps.

Avui en dia, quan vivim a un món dominat per la cultura visual de la televisió i les imatges virtuals, ens sentim més que satisfets de continuar cultivant la bona tradició del periodisme escrit al nostre àmbit més proper, el local, el del poble, amb una informació mensual que ens descriu els esdeveniments que ens envolten, els bons i els no tan bons moments pels quals hem anat passant, l'evolució dels nostres costums en un temps que no s'atura i el sentiment dels montuïrers que els ens acosten mitjançant les seves històries i opinions.

Ens satisfà l'extraordinari treball dels col·laboradors, dels redactors, dels escriptors, de tots els qui participen i amb la seva ajuda, per petita que sigui, fan possible que la **Bona Pau** es publiqui cada mes. La seva labor ha donat constància a aquesta àrdua feina d'informació, cercant qualitat i excel·lència, paraules més pròpies d'un vocabulari passat que de la

intrèpida premsa moderna. Van posant la seva llavor amb continuïtat, més com una recerca personal que com una tasca, amb el rerefons desinteressat i destinat a "fer poble".

Si fullejam algunes de les publicacions que mensualment s'han anat editant, no podem evitar un somriure de nostàlgia al recordar a les persones que omplen les seves pàgines, les gloses ja conegudes o les celebracions i testimonis que podem recordar. Això ens dóna una visió molt familiar del que ha estat la nostra vila al llarg d'aquests anys i de la seva situació al dia d'avui, quan començam a fer caminada dins els següents cinquanta anys.

Així, doncs, des de l'Ajuntament de Montuïri, sabem que tots els montuïrers i montuïreres estau d'enhorabona, i de la mateixa manera que us felicitem, us brindam tot el nostre suport per continuar escrivint la nostra història. També sabem que comptam amb tots i cada un de vosaltres per deixar constància conjuntament dels nostres fets, les nostres anècdotes, les nostres festes i el que és més important, la nostra visió i sentiment de les històries que, enllaçades unes a les altres, determinen el que significa la nostra vida diària, és a dir, la vida del nostre poble, Montuïri.

Molts d'anys, **Bona Pau**.

Gabriel Matas
Batle de Montuïri

CINQUANTA ANYS

Francesc Antich Oliver

President de les Illes Balears

50è aniversari de la revista *Bona Pau*

Montuïrers i montuïreres, amics de la revista **Bona Pau**.

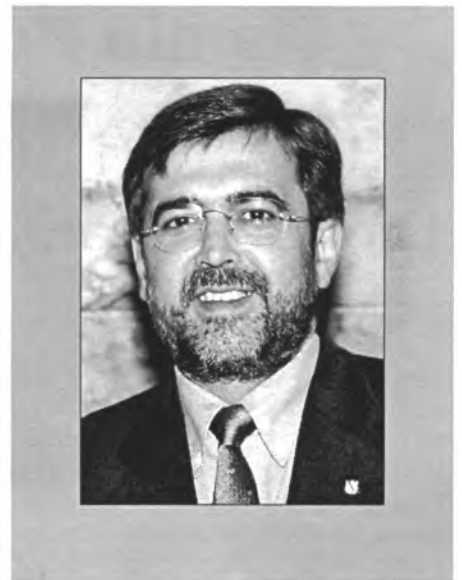
Vull que les meves primeres paraules siguin per expressar-vos la meua sincera felicitació, quan sou a punt de complir el vostre cinquantè aniversari, motiu de satisfacció, tant per a la col·lectivitat que representa el poble de Montuïri com per a totes les persones que durant tots aquests anys han tret endavant la revista.

Bona Pau ha estat durant 50 anys testimoni directe de vivències i esdeveniments i ha seguit amb tots els seus habitants el batec de la història quotidiana que, dia a dia, tix l'essència dels pobles.

El cinquantenari d'una revista de premsa forana em permet reflexionar sobre el paper que juguen, en la

vida del nostre poble, els mitjans de comunicació que no s'ocupen dels grans esdeveniments mundials, sinó que ens acosten a cada un de nosaltres les fetes i les coses que tenim a l'abast de la mà i que constitueixen el bessó de la nostra vida quotidiana.

Aquests fets són els que configuren la nostra convivència i ens mostren que efectivament l'home, els homes i dones de les nostres viles i ciutats, són la mesura de totes les coses. Per això és tan important la funció de les publicacions que anomenam Premsa Forana, fenomen tan típic a Mallorca, i que demostra la necessitat que sentim de conèixer les vicissituds de l'àmbit vital més proper i més nostrat. Si bé ho considerem, aquesta és l'esfera on s'ha

de començar a fer poble en el sentit transcendental de la paraula. Per això és tan important el paper que han jugat les publicacions de la Part Forana en la defensa d'alguns dels trets més importants de la nostra identitat col·lectiva: la nostra llengua, acostant-la a tants de mallorquins que no havien tingut l'oportunitat de llegir-la assiduament; les nostres festes, moltes recuperades a partir d'iniciatives sorgides dins els grups culturals que normalment han agomolat les publicacions de la Premsa Forana; els nostres costums, amenaçats per una interpretació de la globalització que molts confonen amb la uniformització a nivell mundial. Davant el perill d'anorreament de la nostra personalitat que tot això suposava, tenim l'obligació de preservar la nostra riquesa cultural, que és la que ens permetrà ser cada vegada més universals perquè serem cada vegada més mallorquins. En aquest sentit és evident que les publicacions de la Premsa Forana contribueixen essencialment a fer poble.

En nom del Govern de la nostra Comunitat Autònoma, desig que no vos manqui mai la il·lusió i la fe per seguir fent aquesta tasca en bé de tots els mallorquins. Per molts d'anys!

Francesc Antich Oliver
President de les Illes Balears

Els col·laboradors literaris i repartidores tenguérem un trobada el 2 de novembre de 1987 a la rectoria, on romangué gravada aquesta instantània

CINQUANTA ANYS

Damià Pons i Pons

Conseller d'Educació i Cultura

Cinquanta anys de *Bona Pau*

Som, ho he dit i escrit en diverses ocasions, ben partidari de celebrar les efemèrides, especialment aquelles que els bons costums cívics i una saludable urbanitat ens conviden, indefectiblement, a no passar-les per alt. No pel que suposen de gestos d'autocomplaença, sinó perquè conviden a la serena reflexió del camí fet fins al moment i es fiten en l'horitzó llunyà noves metes i nous reptes a assolir. No cal dir que celebrar cinquanta anys d'una revista de poble, en el més ben entès i noble sentit de la paraula, és una immillorable ocasió per posar l'olla gran dins la petita.

Crec, tanmateix, que els responsables de la revista no faran gaire rebombori i aniran ben alerta a no mostrar el llautó en festes colendes i pantagruèliques menjues, els amara un cert franciscanisme beatífic, com ho han demostrat en les successives celebracions que han duit a terme al llarg d'aquests cinquanta anys, on els actes culturals i literaris, i fins i tot les millores tècniques o ampliacions de tiratges, n'han esdevingut els elements substancials. Potser, una de les claus d'aquest

èxit ha estat precisament aquesta feina intensa però callada que la bona gent de **Bona Pau** ha duit a terme al llarg d'aquestes cinc dècades.

Cinc dècades dedicades a fer poble, a esdevenir la veu de Montuïri. A ser el referent de la gent que hi viu i també el punt de trobada del poble i amb el poble de les il·lustres personalitats que, especialment en el món de la cultura, han nascut en aquesta apujolada vila del pla de Mallorca. Però voldria també fer-vos avinent una altra consideració: **Bona Pau** no només fa poble en un sentit limitat del terme, en un sentit restrictivament geogràfic del terme, **Bona Pau**, com la resta de revistes de l'anomenada Premsa Forana, ajuda a configurar un País, a dotar-lo d'uns símbols d'identitat, a vèncer les cascarrulles de l'autoodi, que tant de mal ens ha fet, i, com es diu ara, d'afavorir-ne l'autoestima. I aquests elements no cal cercar-los entre línies, sinó que els trobam de forma ben explícita en múltiples facetes de la revista: la recuperació de la història pròpia, la de servir de crònica quotidiana dels fets que passen a Montuïri, molts dels quals si no es recollien a **Bona Pau**, restarien dins els més injustos dels obliterats. I tots aquests elements explicats amb la llengua amb què parlen les vilatanes i vilatans de Montuïri: el català; amb tota normalitat; fent una contribució ben decidida i evident a la normalització lingüística.

Voldria aprofitar l'avinentesa per ajuntar dues efemèrides que tenen alguns punts en comú. Em referesc al centenari, escaigut enguany, de la Lletre de Convit, la primera passa

que donà mossèn Alcover per tal d'arrancar el gran projecte de la seva vida, el Diccionari de la Llengua Catalana i que, per raons que no vénen ara al cas s'anomenaria Diccionari català-valencià-balear. Una Lletre de Convit que comptà, pel mateix fet de ser mossèn Alcover home d'església, amb l'ajut entusiasta del clergat de gairebé tots els indrets de les terres catalanes. Tot just acabat l'Any Alcover, s'escau el cinquantè aniversari de **Bona Pau**, una revista que nasqué emparada per les ales de l'església i que posa de manifest una actitud positiva que bona part de la clerecia mallorquina, en plena època de la foscor, va tenir vers la llengua catalana i pel restabliment de certes esclertes de llibertat que, sense el seu aixopluc, no haurien estat possibles.

Només em resta felicitar l'equip de redacció de **Bona Pau**, especialment el seu director Onofre Arbona Miralles, per aquesta abnegada dedicació al llarg de tants d'anys i també al poble de Montuïri que, sense la seva inestimable cooperació, no hauria estat possible arribar a aquesta fita tan significativa, 50 anys. Enhorabona a tots i pensau que, com a mínim, cinquanta més us n'esperen....

Damià Pons i Pons
Conseller d'Educació i Cultura

Gener 1999: Col·laboradors i repartidores

CINQUANTA ANYS

Joan Miralles i Monserrat

Col·laborador de Bona Pau

“Un full que sens dubte ens ha ajudat a servir el llum de la montuïritat”

Tots tenim, quan pensam en qualcú o en qualche cosa, una imatge més o menys borrosa de la realitat física relacionada amb aquesta persona o amb aquesta cosa. Per a mi, posem per cas, sempre relacion els meus parents més pròxims, mon pare, ma mare, la padrina materna, els meus germans, amb la casa on vaig néixer, Cas Porrerenc, i és que segurament la casa pairal és qualche cosa més que una casa, entesa com un simple habitatge on ens arredosam d'estiu i d'hivern. En realitat, la casa on nasquérem i passàrem la infància és el cordó umbil·lical que ens lliga a la mare terra. I aquesta imatge, recurrent, pens que ens ve a ment tant de dormits com de deserts, sobretot quan les persones pròximes que ens han fet d'estaló de vida han passat a la vall de les ombres o, dit vulgarment, han anat a reposar eternament a na Campana

o al lledoner del Camí Pelut. Ni jo mateix sé el compte de vegades que he somiat amb mon pare i amb Cas Porrerenc i, enmig de les ombres de l'irreal, he arribat a sospitar que la casa és també un cos viu, rient, plorós o amb angoixa vital, segons el cas.

L'amic Onofre “de la Bona Pau” em recorda que hem arribat al 50è aniversari de “sa fulla parroquial”, valenta fulla que ha arribat a la mitja centúria. Convé brufar-ho, no en faltaria més. La meua proposta li he dit que seria fer una altra radiografia, com en la darrera commemoració del 25è aniversari, però aquesta vegada ja l'he advertit que intentaria fer dissabte dins la meua cervellera per a veure què en record, un servidor, d'aquells anys de devers el 1952, l'any del miracle bona-pauenc.

Han passat cinquanta anys de la

publicació d'un full que sens dubte ens ha ajudat a servir el llum de la montuïritat. Honor i gratitud als qui l'han feta possible. Que la bona pau regeixi tothora la vida dels montuïrers i de les montuïreres en aquest nou segle tan ple d'incerteses i de paranys. Que així sia pels segles dels segles!

Joan Miralles i Monserrat

N.de R: Degut a l'extensió ens ha estat impossible incloure tot l'escrit de Joan Miralles. L'inserirem en els pròxims números a la secció “Records d'infantesa”.

En aquells anys que va sortir **Bona Pau** per primera vegada al carrer encara era temps de molta escassetat i les famílies no disposaven de molts de dobles per entretenir els seus fills.

Així jugaven aquestes nines damunt els graons

La societat ha fet molts de canvis en el transcurs de l'existència de **Bona Pau**. Al principi la segona festa de Nadal, ara esvaïda, la gent acudia a plaça, com es pot veure en aquesta foto de 1984, amb l'amo en Pere “Frare” amb pipa, en primer terme

CINQUANTA ANYS

Pere Sampol Mas

Vicepresident del Govern Balear

“Bona Pau ha de ser un instrument, plural, participatiu i democràtic”

Els mitjans de comunicació escrits són el testimoni de la vida d'un poble. En aquest sentit podem afirmar que **Bona Pau** ha retratat la societat de Montuïri al llarg dels darrers cinquanta anys. Malgrat que els anys de la dictadura **Bona Pau** era una petita fulla parroquial que únicament contava allò políticament correcte al règim, com la immensa majoria de mitjans de comunicació, en les seves pàgines hi trobam el retrat d'una societat que lluitava per sobreviure en uns anys d'escassetat i de por.

És en la vinguda de la democràcia que **Bona Pau** fa un canvi qualitatiu important. Augmenta el nombre de pàgines, s'obri a nous col·laboradors i, sobretot, passa del castellà al català, fet que hem d'entendre com la voluntat d'acostar-se a la gent parlant la llengua de la gent. És un procés semblant a d'altres revistes de diferents pobles de Mallorca que després fundaren l'Associació de la

Prensa Forana de Mallorca, un conjunt de revistes que han contribuït de manera decidida a la normalització de la nostra llengua i a la difusió del nostre patrimoni cultural.

En l'entrada del nou mil·lenni s'obrin nous reptes a una nova societat. I un dels reptes més importants és dotar-nos d'uns mitjans de comunicació independents i veraces. Els Estats cada cop són més poderosos. La globalització econòmica fa emergir grans grups empresarials que dominen els mitjans de comunicació i manipulen l'opinió pública. Ja ni podem estar segurs de les imatges de televisió, que són filtrades i manipulades per les grans cadenes internacionals.

D'aquí que progressivament adquiren més importància els modestos mitjans de comunicació, que poden informar lliurement al no dependre de grans grups polítics o econòmics. **Bona Pau** pot jugar aquest

paper, ha de jugar aquest paper: ser un instrument de comunicació plural, participatiu i democràtic. I tots els montuïrers n'hem de saber fer ús. Els qui hi col·laboram, de manera continua o esporàdica, defensant les pròpies idees i respectant les de l'adversari. Els lectors, exigint veracitat i pluralitat i exercint la tolerància.

Amb el desig que **Bona Pau** es sàpiga adaptar als reptes del nou temps cal felicitar tots els qui l'han fet possible.

Molts d'anys!

Pere Sampol

Joan Barceló Cerdà

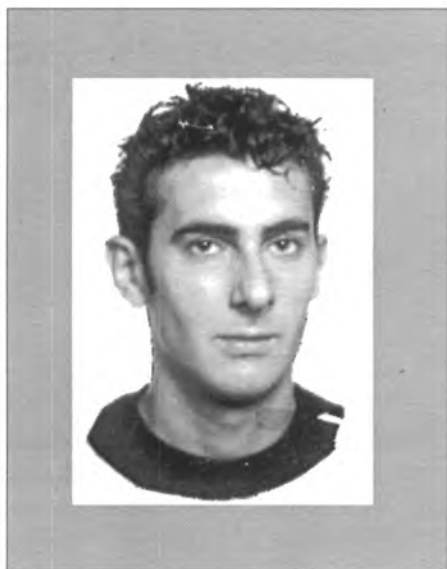
Ex-col·laborador de **Bona Pau**

“Albiram un horitzó dreturer”

Enhorabona!

Mig segle de vida de **Bona Pau** és sinònim d'orgull, d'humilitat, de repte i de reflexió per a tots els montuïrers i montuïreres. Diuen que només hi ha l'art i la memòria capaçment de detenir els instants, el temps, la història.

La fita assolida per la nostra revista s'inscriu dins el camp de l'esforç quotidià, desinteressat, indeturable, d'una colla de persones vocacionals que, al llarg de tanta travessia, han volgut retre homenatge al nostre batec del poble, a l'experiència col·lectiva d'homes i dones d'aquí, a →

CINQUANTA ANYS

Miquel Company Florit

President de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

Molts anys a Bona Pau per aquest mig segle de vida

Arribar a mig segle de vida o el que és la mateixa cosa, 50 anys en la vida d'una persona és tot un esdeveniment. Si la festa es fa per celebrar mig segle en la vida d'una publicació de la part forana de Mallorca és una fita històrica. 50 anys anys de la revista **Bona Pau** és la celebració que gaudim aquests primers dies de l'any 2002, any de l'euro.

Serà, precisament, per aquesta maduresa que **Bona Pau** va ser una de les impulsores del moviment de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, quan encara moltes de les actuals publicacions no havien sortit de l'ou. Però, abans, la fulleta havia dit molt a les seves pàgines de format més petit.

A la dècada dels anys 50, el moviment de publicacions a la part forana de Mallorca era més bé minso. Exceptuant les capçaleres del setmanari *Sóller* i del *Felanitx*, **Bona Pau** és la tercera de les publicacions més veteranes dins la nostra Associació. I això és bo de dir, però de mal de somniar.

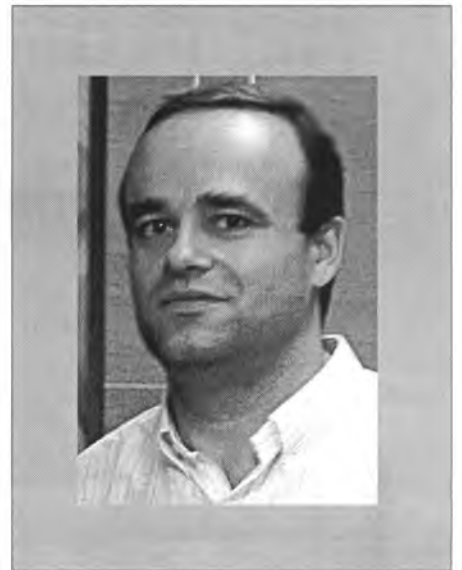
La vida de la revista **Bona Pau** no hauria estat possible sense l'entorn

parroquial, malgrat que aquest signe s'ha anat difonent. A Montuïri, la revista va néixer dins l'àmbit parroquial, i a d'altres pobles, aquest naixement ha anat vinclat a grups com l'Obra Cultural Balear, grups d'esbarjo i d'oci, gent, en definitiva, amb ganes de plasmar la vida del poble a les pàgines de la revista pel futur.

Però 50 anys són molts anys per no defallir en l'empresa de treure un número cada mes a Montuïri; aquesta ha estat una de les característiques definitòries de les publicacions de premsa forana. I, a Montuïri, també ho ha estat que la informació publicada sigui en la nostra llengua.

Com veim, **Bona Pau** és un paradigma clar de les revistes de premsa forana que ara, amb 50 anys de vida o amb prop de 600 números editats, no hauria estat possible sense una gran dosi de voluntarisme generós en el que, avui per avui, la història de Montuïri va lligada a la revista.

Finalment, voldria recordar que com a veïnat que som del vostre poble i, amb la gran quantitat d'amics i coneguts montuïrers que un ha fet al llarg de la vida, la trajectòria de la re-

vista no m'ha estat desconeguda; al contrari, el meu interès per la publicació ha estat sempre una constant des de fa anys. Però, no voldria acabar aquesta felicitació sense dedicar un elogi a una persona que, al marge de les nostres perspectives de veure la vida, ha fet que aquesta il·lusió hagi arribant a port mes a mes; es tracta d'Onofre Arbona. Gràcies.

Enhorabona i moltes felicitats

Miquel Company Florit

President de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

→ l'hàbitat civil compartit, al somni paginat de tots plegats.

És veritat, no obstant això, que cal viure episodis de rampells, d'imprudències involuntàries, de presses mal preses, mal encaminades, per a saber captar i valorar el tast del benfer acurat, deliberat i equànime, dut a terme d'ençà la naixença, criança, mirall de tants retalls, bocins de veu, estampes amb el pols batent, ..., de l'ahir i d'un avui incessant.

Aquest cinquantenari és la metàfora a més, d'un esdevenir tan profitós com el viscut. Així, per tant, albiram un horitzó dreturer, nostrat, sabedors de tota una bonança conjunta, de bracet, reeixida i valuósíssima, per al llegat viu de la petita gran història amb el segell inconfusible de Montuïri.

Bona Pau, ara i sempre!

Joan Barceló Cerdà

Monòlit a la carretera del Puig, inaugurat amb motiu dels 40 anys de **Bona Pau**

CINQUANTA ANYS

Mateu Ginard i Sampol

Director General d'Infraestructures Agràries

Remarca la importància de la pluralitat

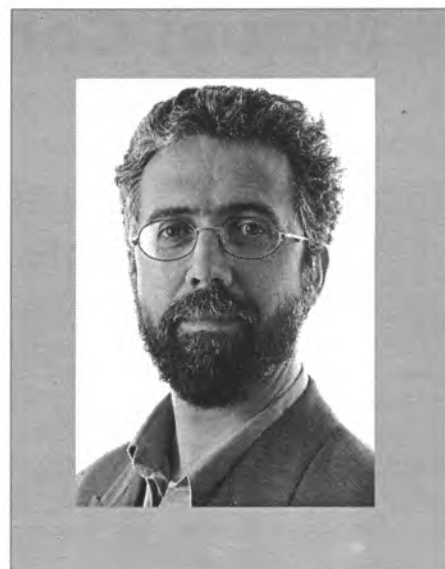
Després de 50 anys de **Bona Pau**, enhorabona!, em trec el capell, i em vénen al cap els elogis: la constància, la voluntat, la conveniència de la revista Montuirera.

Cinquanta anys al servei del Poble de Montuïri és un mèrit que molt poques entitats poden atresorar i la funció positiva realitzada per la revista es indubtable: ha deixat constància de molts dels esdeveniments succeïts al nostre municipi; ha servit per rememorar esdeveniments passats; s'hi han abocat reflexions, entrevistes, xafardeigs, sentències salomòniques, imatges fotogràfiques, dibuixos, polèmiques, curolles, gloses, poemes, punts de vista, resultats, naixements, absències, morts, pluja, temps....., CRÒNICA.

Tot això ha estat possible gràcies a les persones, noms propis i coneguts de tots que d'una manera més o manco intensa han ocupat el seu

temps en fer possible que la Crònica quedés impresa. Felicitacions efusives a aquelles persones que s'han atrevit a entrevistar, dibuixar, opinar, recercar, compondre,..... A elles que fan o han fet possible **Bona Pau** els devem l'agraïment per ajudar-nos a conèixer, interpretar i sentir el què passa en aquest poble nostre, d'una manera més compartida i per tant més plural. Sobretot avui quan la vida social del poble, els punts i moments de trobada col·lectiva, són de cada vegada més minsos.

Hem d'identificar el paper protagonista de tots nosaltres i és que som els actors principals de La Revista, som els que generem la majoria dels continguts i també qui els rebem. I aquí es important recordar a totes aquelles persones que d'una manera o altra han tengut una participació més o manco destacada en la vida del poble i que, per les circumstàncies que sigui, tant per elles matei-

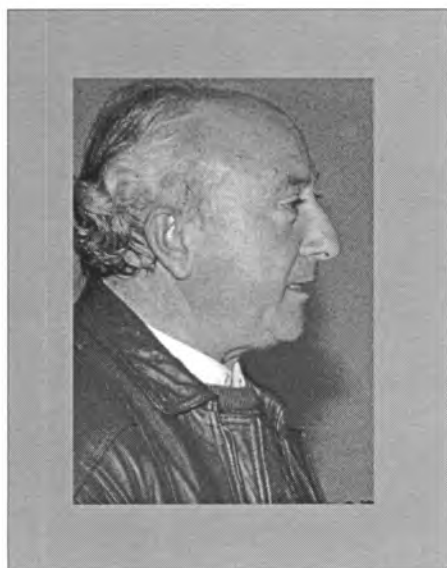

xes com per les seves actuacions, no han estat recollides en la revista, així com tampoc s'hi han recollit sempre totes les sensibilitats.

De cara al futur voldria remarcar la importància de la pluralitat i acceptar el repte: millorar la salut de la revista i aprofundir en el paper de comunicació plural que ha de tenir. L'esdevenir proper ha de recollir totes les sensibilitats, ha de donar opció a totes les opinions, això vol dir que ha de ser permissiva, oberta, innovadora, divergent, lliure i dinàmica.

Molts d'anys i felicitats.

Mateu Ginard i Sampol

Carles Costa Salom

Ex-president de l'APFM

Les contribucions de Bona Pau

Vull donar-vos l'enhorabona en aquesta data tan important, que és per a tots els montuïrers, i d'una manera especial per als col·laboradors de **Bona Pau** i pel seu director, l'amic Onofre Arbona.

He seguit la trajectòria de la revis-

ta **Bona Pau**, des que era un senzill full de la mida de quartilla. El primer exemplar que vaig tenir en les meves mans fou l'especial número 25. De llavors ençà he llegit moltes i interessants entrevistes, notícies i comentaris de l'esport, d'opinió, de →

CINQUANTA ANYS

Maria Antònia Munar i Riutort

Presidenta del Consell de Mallorca

La comunicació com a eina de democràcia i llibertat

Ben segur que quan va néixer la revista **Bona Pau**, les persones que la tiraren enmig possiblement no podien imaginar-se que la criatura de paper que acabava de néixer arribaria a complir els 50 anys de vida. Idò bé, **Bona Pau** de Montuïri celebra les seves Noces d'Or i ho fa en unes condicions bones, amb una salut de ferro, diria jo.

L'any 1982 ja vaig tenir l'honor de poder assistir a la celebració dels seus 40 anys d'existència, i la veritat és que en guard molt bon record. Són moltes les persones que han fet reali-

tat, número darrera número, aquesta revista, i és precisament a totes aquestes persones a les qui hem d'agrair la seva tasca. Perquè els grans projectes estan compostats de petites aportacions individuals, i la revista **Bona Pau** no n'és una excepció. És més, la revista **Bona Pau** és un gran exemple de constància en el treball, de constància en la capacitat de fer convergir esforços de moltes persones per treure endavant un producte d'una qualitat envejable.

Sovint es diu que la informació és el poder. Jo m'estimo més dir que la informació és una gran eina que, ben empleada i assaborida, ens fa a tots més lliures, contribuint això a la democratzació de la societat que ens acull.

50 anys són molts, i més si tenim en compte la intensitat històrica d'aquesta etapa. Aquest no és lloc per fer un balanç del que ha passat des de que va sortir per primera vegada aquesta revista, però sí que crec que no hi sobra una referència a la situació de conflicte que vivim actualment a nivell internacional. Precisament ara que acabam d'ence-

tar un nou any, crec que és un bon moment per desitjar el que ens suggereix el títol de la revista: la PAU. Esperem que aquest desig el puguem veure complit ben aviat.

Amigues i amics de la revista **Bona Pau**, esper que aquesta fita tan important que celebrem, aquestes nocces d'or amb el compromís d'informar, sobretot al poble de Montuïri, vos serveixi d'impuls per a seguir treballant així com ho heu fet fins ara. La revista **Bona Pau** ja figura en un lloc important de les pàgines de la història de Montuïri, i per tant, també en la de Mallorca, de vosaltres depèn que se'n puguin escriure moltes més. Enhorabona i per molts d'anys!

Maria Antònia Munar i Riutort
Presidenta del Consell de Mallorca

→ l'església, del camp, d'història, informació local en general i reportatges.

D'aquests quasi 600 números publicats des de 1952, en destacaria les biografies "Montuïrers que han deixat petjada" arreplegats a un voluminós llibre que Onofre Arbona va presentar fa uns mesos, amb col·laboracions de 24 autors que presenten 149 biografies.

Bona Pau també ha contribuït molt eficaçment en la divulgació de la nostra llengua, publicant-la íntegrament en català des de l'any 1980.

L'amistat que ens uneix amb Onofre, ve marcada molt especialment per haver estat els dos durant 7 anys, secretari i president de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, activitat que refermà l'amistat i confiança mútua que avui encara perdura.

Que l'èxit aconseguit durant els 50 anys enrere es vegin multiplicats en els anys que vindran i que siguin molts.

Carles Costa Salom
Ex-president de l'APFM

*M^a
Antònia
Munar
presidí i
volgué
esser
present a
tots els
actes del
40è ani-
versari de
**Bona
Pau**, el 24
de gener
de 1992*

CINQUANTA ANYS

Bartomeu Tauler Valens

Rector de Montuïri entre 1979 i 1987

Com vaig veure evolucionar Bona Pau

Anys d'adolescència i joventut

Fa més de 22 anys que vaig arribar a la parròquia de Montuïri: era un 7 de juliol de 1979. Empenyien forts vents de canvis: feia dos anys que havíem estrenat democràcia, i aquell mateix 1979, s'havien fet les primeres eleccions municipals. Jo havia tornat del Perú, després de vuit anys a la serra de Contumazà (Cajamarca), n'havia estat dos a Son Macià, i arribava com a rector jove, amb En Rafel Horrach, que molts coneixeu i estimau, aleshores seminarista, amb forta empenta humana i evangelitzadora, i amb un ànim entusiasta de reforma pastoral, molt propi d'un jove que comença.

Hi arribava amb "tremolor", desconeixent el poble, i en uns moments de forta transició, de canvi evident, a nivell social, religiós i polític. Record que vaig insistir molt que *"no veníem a manar sinó a servir"*... *"que érem enviats a anunciar vida, i per tant esperança"*... Segur que no ho vaig saber complir del tot, ni ho vaig fer bé per a tots; però també segur que vaig aprendre molt d'una experiència que em féu madurar.

BEN ACOLLIDA

Un dels mitjans més coneguts i ben aollits que tenia la parròquia al servei del poble era *"sa fulla de la Bona Pau"*, i ja duia més de 27 anys de volada. Amb la iniciativa de Mn. Bernat Martorell, s'havia sembrat una llavoreta l'any 1952, que havia crescut, mantinguda amb constància i absoluta puntualitat per N'Onofre Arbona, director fins al dia d'avui. Cal remarcar aquí el valor d'aquesta feina constant, i més tenint en compte que, per aquells anys, era l'únic

punt de referència permanent com a mitjà de comunicació local, a part de les corresponsalies dels diaris a nivell de tota l'illa. També ajuda a entendre aquell moment, recordar les condicions d'impressió, l'àrdua tasca de recollir els textos, d'escriure a màquina, de tragar l'escrit en lletres de plom, enviar-ho a la linotípia, organitzar la seva distribució, etc...

El Dipòsit legal de la fulla fou concedit a la Parròquia amb el PM 133 - 1958. Aquella **Bona Pau** estava formada per quatre "quartilles", on hi solia haver un títol destacat sobre un article d'opinió (generalment un tema d'Església o educatiu); una pàgina amb referències o curiositats històriques; un noticiari religiós i social; unes notícies esportives; i finalment la demografia parroquial, que s'anà ampliant amb altres dades d'interès popular. La línia editorial depenia normalment del director, llevat de certs moments en què intervenia directament el rector de la Parròquia, titular del full.

Com a full parroquial de l'època, havia aconseguit entrar a totes les cases, i encara que ja hi començava a haver opinions divergents respecte a la seva línia, era de fet un mitjà de comunicació que serviria d'eina per tal de fer poble, i de mostrar al poble una Església amb imatge de canvi, segons el "Concili Vaticà II".

LA REALITAT SOCIAL

Una de les línies que ens proposàvem els qui aleshores animàvem la comunitat cristiana era la integració en la vida de poble, insertar-nos en la realitat social, **obrir les portes** de l'Església al poble, que els joves tro-

bassin una llar per al seu creixement com a persones, unir fe i vida, **"que graons, plaça i temple fossin com un sol espai de diàleg i de mútua valoració de tots"**... Aquesta era la utopia. La realitat tossuda sovint era una altra (xoc de mentalitats, pressions en els canvis, manca de clarificació, manca d'experiència, superació d'una societat 'estancada', manifestacions 'llibertàries' no sempre conduïdes...), però - vist des d'ara - confirm el nostre esforç i bona voluntat, així com també l'honestetat dels qui manifestaven, a vegades amb llenguatge polèmic, una manera de pensar totalment oposada. A nivell religiós, el diàleg havia de presidir les relacions poble-Església; amb els interlocutors que ens eren donats, tant en el pla polític i social com en el cultural educatiu. Passat un temps, les dificultats inicials per al diàleg ja no eren tan fortes... Però també segur que tots donàrem passes que ens ajudaren a avançar, créixer com a persones i com a col·lectiu.

Estones, les aigües davallaven remogudes. És clar que enmig dels terbolins, no es pot exigir serenor, equanimitat i absolut equilibri; també aquella espècie de fiblons remogueren la **Bona Pau** d'aquells anys, com remogueren les relacions entre sectors del poble, sovint oposats i enfrontats. Les interpretacions d'uns

i altres... ens agafaven desprevinuts.

Els qui teníem la responsabilitat de la parròquia ens trobàvem moltes vegades entre l'espasa i la paret: entre les pròpies conviccions i el desig de diàleg i d'honesta col·laboració amb les forces emergents, especialment joves. També topàvem, com és lògic, amb el rebuig d'un sector més vinculat a l'Església tradicional i al que s'ha anomenat "nacional-catolicisme", estil polític i religiós que es tractava de superar.

UNA NOVA ÈPOCA

Seguint aquest intent d'anàlisi i records - sempre amb el risc de dur l'aigua al nostre molí - pens que era l'inici d'una època diferent a nivell sobretot local. Hi havia esperit reivindicatiu, i es manifestaven dures confrontacions. Es notava un poble dividit políticament, però en el qual les manifestacions culturals, socials, artístiques provenien d'una ampla capa jove que aleshores feia notar el seu pes qualitatiu. No sempre quedava clara la frontera entre les reivindicacions polítiques i les proclames de reforma religiosa. Record les "guerres de símbols", la polèmica de la "Creu dels Caïdos", les discussions entorn a l'ús de la nostra llengua, manifestacions culturals com "St. Antoni al viu", els noms dels carrers, les associacions..., i pel que afectava més directament a la parròquia: les celebracions i homilies, reivindicacions ecologistes amb motiu de Nadal, la implicació de grups de joves, un nou estil de catequesi, insistència en l'acció social, la religió a l'escola, la titularitat del camp de futbol...

Dins aquesta línia d'insertació, s'hi inscriví el canvi d'imatge i de fons de Bona Pau. La iniciativa partia devers el novembre de 1980, amb l'empenta del mateix director Onofre Arbona, i amb l'entusiasme de Gabriel Gomila, Joan Miralles, el meu personal, i l'ajuda de Miquel Martorell, Raimundo Arbona i grups de joves que hi participaven esporàdicament. L'any 1981, la fulla es

En temps del rector Tomeu Tauler Bona Pau va augmentar en tamany i nombre de pàgines. Com també organitzàrem concursos literaris per als al·lots de les escoles. Aquesta és l'entrega de premis el 10 de juny de 1988

convertia en una humil revista mensual, editada a la impremta dels franciscans de Petra. Sense perdre les seves característiques fonamentals ni els drets de la Parròquia, s'obria amb més espai a les activitats culturals i socials, i als diversos grups del poble. Ja a partir d'agost de 1979, es redactava el 80% en català, i més envant seria el 100%, fet que comportà en principi algunes incomprendiments, ara ja ben superades. Fèiem "assaigs" de presentació; un equipet animós i inexpert s'encarregava de la maquetació, amb unes eines elementals a uns "tallers" improvisats i rudimentaris de la rectoria: les fotos sortien encara boiroses; les pàgines, 8 o màxim 12; les columnes, un poc tortes... Es començà una secció d'ironia, humor i realisme, com el "S'ha dit que...", sovint discutida, però sempre molt seguida. Fent proves, demanant ajuda a col·laboradors que s'estrenaven, no sempre encertant per trobar una anàlisi objectiva de la realitat i el llenguatge més adequat i intel·ligible, però certament millorant dia a dia... És el que anomèn el seu procés d'adolescència i joventut.

COORDINADORS RESPONSABLES

L'orientació popular científica i la

història oral fou mantinguda per **Joan Miralles i Monserrat**. El periodisme esportiu fou ampliat i sempre ben coordinat per un "professional", En **Gabriel Gomila Jaume**. La distribució s'anà organitzant per responsables de carrers, i amb la coordinadora que era aleshores **N'Aina Socías Miralles**, sempre feineria i inquieta. S'incorporà un dibuixant de qualitat, En **Mateu Rigo Bonet**, entrevistadors i comentaristes, historiadors, glosadors i glosadores, etc. Les receptes culinàries de **Catalina Sastre Pericàs**, i els glosats enginyosos d'**Antònia Adrover** l'acostaren a les madones de casa, i a tots els aimadors de la cultura popular. S'anaren recollint arxius, i es rebren fons de fotografies tan valuoses com les de **Bartomeu Sampol...**, el mateix director i altres feien tasca de reporters... La columna mensual de **N'Andreu Genovart** fou molt valorada i llegida. L'any 1982, precisament quan complia els 30 anys, Bona Pau entrava a formar part de l'**Associació de Premsa Forana**, dins la qual gaudeix de merescut prestigi. Personalment, he participat de forma directa o indirecta en la confecció d'un centenar de números de Bona Pau, entre els anys

(Continua a la pàgina següent)

Antoni Mateu i Socias

Col·laborador de **Bona Pau**

Reflexions idònies

(Per celebrar el cinquantenari)

Nostra Dona dels quaranta-set

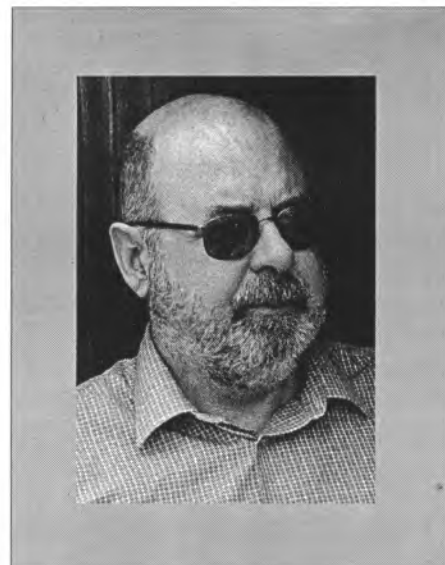
Després d'haver-ne fet quaranta-set
hom ja pot, prou bé, haver-se adonat
de les limitacions pròpies i d'altri.

Tanmateix, com un va mig sonat,
fluix de turmells, de tomb en tomb,

potser no hi està de més, ara pregar-te

que aixequis l'envelat i l'entelat,
finestrals obris a l'esbaldregat
i esbaldis a la fi tanta bugada

Aquestes reflexions en vers del poeta Bartomeu Fiol (Palma, 1933) m'han semblat idònies per celebrar el cinquantenari de **Bona Pau**.

Enhorabona per aquests cinquanta anys i força per els que han de venir.

Antoni Mateu Socias

Bartomeu Tauler

(Ve de la pàgina anterior)

1979 i 1987; ho vaig fer amb les meves qualitats i les meves limitacions, i sempre amb molta il·lusió.

Es pot dir que avui "tot el poble de Montuïri" té la revista a ca seva, i molts de montuïrers la reben al seu lloc de residència. **Bona Pau** ha entrat en l'edat de la maduresa.

AUGMENT EN QUALITAT I PÀGINES

Dels darrers 14 anys, no n'he viscut directament la trama, però he pogut comprovar un augment en pàgines, i una pujada en qualitat d'impressió i el color, en tècniques informàtiques, en ofertes de temes i en la pluralitat de participació. Trob exquisides i rigoroses les entrevistes de **Miquel Martorell Arbona**; carregada de seny, la columna de "**Salomó**"; científiques i molt útils les aportacions de **Guillem Mas Miralles**, de **Biel Camps Ferrer**, de **Felip Munar i Munar**, de **Sion Nicolau Jaume**; "**Església en ca-**

mi", sempre suggerent... No hi han mancat polèmiques, però en el fons crec que ha surtat el respecte, el diàleg, la professionalitat. Naturalment, en una "orquestra" així, cal destacar la labor del director: ell és l'ànima del projecte i de la tasca comunicativa. Com a responsable i cap de la redacció, s'haurà vist embolicat en polèmiques, en crítiques i malentesos; haurà hagut de prendre decisions no fàcils; amb una forta base d'humanisme cristià, amb els seus coneixements periodístics, amb la seva mentalitat moderada i el seu seny, ha sabut 'capejar' els temporals, i no cedir a les temptacions de desànim.

Tal volta, cal insistir ara en la necessitat - com sempre - d'incorporar valors més joves; com també que la seva continuïtat es pugui posar en mans d'un equip ben dotat, que de fet existeix, però que s'hauria d'ampliar, a fi que sigui com més plural millor, doni joc, i no estigui supeditat a cap "poder": només així es podrà assegurar l'obertura i la imparcialitat

d'aquest mitjà que crea cultura i difon cultura i solidaritat.

Segons el meu punt de vista, i encara més partint de la base de la titularitat parroquial de **Bona Pau**, pens que la revista hauria de restar oberta als diversos corrents d'opinió, amb la condició que s'expressin respectuosament i usant el diàleg i la valoració de l'altre. L'església local de Montuïri hi té molt que dir i que fer, en aquest camp. Cal, doncs, que aprofiti el mitjà que té a les seves mans, i l'empri com eina humanitzadora i evangelitzadora.

Vull fer constar, per acabar, el meu encoratjament i les meves felicitacions al director, a tots els col·laboradors, mantenidors i subscriptors de **Bona Pau**. Que la pau i el bé siguin el denominador comú que ens integri a tots, qualsevol sigui la nostra mentalitat, la nostra ideologia, les nostres creences. Molts d'anys i endavant!

Bartomeu Tauler Valens
Vicari episcopal de Palma

CINQUANTA ANYS

**En reconeixement a la tasca que porta a terme
BONA PAU, en aquest 50è aniversari felicita a
tots els qui la fan possible**

Professionals de
CONFIANÇA

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

Maria Verger Noguera

Regidora de Cultura

“Que no falti l'alè...”

Benvolguts lectors i lectores de **Bona Pau**:

Celebrar el 50 aniversari, les nocces d'or d'una publicació local és un esdeveniment significatiu que ens demostra una vegada més que “Montuïri té un carisma especial”.

Un poble petit, on la seva situació geogràfica ens ha permès avançar sense la massiva influència turística, on les persones es mouen i reaccionen lliurement i poden expressar-se a través d'un mitjà que en els seus començaments foren unes senzilles quartilles, avui és una vertadera revista de publicació mensual, que dona cabuda a tots tipus de comentaris, notícies, esdeveniments socials, esportius i culturals gràcies a la feina constant d'un grup de col·labora-

dors que mes a mes han fet realitat aquests 50 anys de publicació, sota la incansable direcció del qui hores d'ara és el màxim exponent de la Revista, el Sr. Onofre Arbona.

És digne d'admiració, la constància en què un grup de persones han fet feina per a fer possible aquesta significativa celebració, que en Nofre no ha defallit en la dura tasca de coordinar i dirigir aquesta publicació, ja que supòs que ha tengut temps bons, més bons... però que en alguns moments d'aquesta llarga trajectòria ha nedat contra corrent, ha superat amb esforç tota una llarga cursa d'obstacles i que com a única recompensa té la celebració dels 50 anys de **Bona Pau**. Crec que aquest fet omple de satisfacció com a premi

a la constància i esforç per la seva feina.

Per això des de la regidoria de Cultura a la qual represent en aquests moments hem de recolzar i donar suport i al mateix temps fer que no falti l'alè per a donar continuïtat i fer que perduri en el temps **Bona Pau**.

Maria Verger Noguera
Regidora de Cultura

Catalina Verger i Ferrer

Escriptora, filla de Bartomeu Verger Serra,
un dels primers col·laboradors

Als cinquanta anys de la fulleta

La commemoració del cinquantenari de **Bona Pau** em suggereix la semblança de la seva fundació amb

un arbre que, una volta sembrat, arrela poc a poc, encara que no tots troben bona terra i es moren per falta de saba. Igual cosa ha passat amb altres publicacions; no han arrelat bé i en poc temps han desaparegut.

La nostra fulla parroquial, com els arbres del fossar, alguns plantats damunt roca, trobaren encletxes i lli-

vanyes i pogueren arrelar; mal que a vegades amb certes dificultats.

Avui, a punt de complir cinc desenes del seu naixement, ha arribat a la plenitud i ens dona els fruits. Parescud a l'arbre esponderós que a l'estiu ens regala la seva frescor, la fulla **Bona Pau** espargeix les notícies d'alegria i tristor del nostre poble a tots els montuïrers que, per →

CINQUANTA ANYS

Joan Melià i Garí

Director General de Política Lingüística
Govern de les Illes Balears

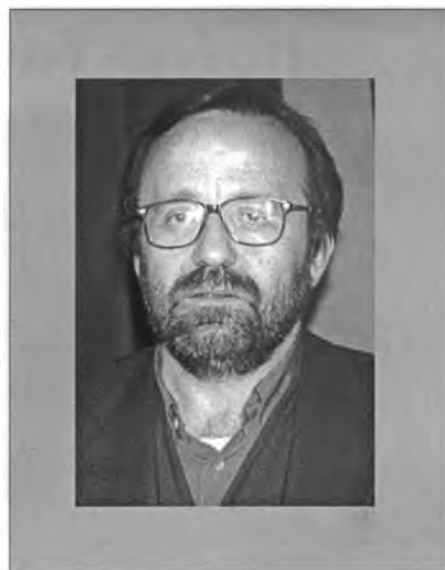
“És una proesa important..., no és una utopia”

L'anomenada premsa forana de Mallorca és un fenomen que els historiadors del futur hauran de tenir ben present a l'hora de cercar les fonts informatives que els permetin investigar i interpretar aquests temps que ens ha tocat viure. Entre d'altres coses, perquè aquesta premsa, aquestes revistes, cadascuna al seu redol, són portadores de notícies, de reportatges, d'articles que mereixen la tan preuada classificació d'exclusiva; fragments d'una crònica que només es podran trobar a les planes d'aquestes revistes, peces petites, potser, però molt importants de tota una història col·lectiva, la nostra.

La premsa forana és un element molt important, viu i dinàmic dins el panorama periodístic actual, que ha contribuït al llarg d'aquests anys –i hi contribueix de forma decisiva encara ara– al manteniment dels trets identitaris bàsics de les Illes Balears. I esperem que ho continuï fent en el futur. En primer lloc, per l'ús decidit i exclusiu –en la majoria de publicacions– de la llengua catalana, em-

prada amb normalitat i naturalitat per uns redactors i també, cosa molt digna de tenir en compte, per un públic que, en algunes ocasions, s'ha familiaritzat en la lectura en la nostra llengua a través d'aquestes revistes de la premsa forana. I, si ho ha fet, ha estat perquè ha volgut i perquè s'ha sentit captivat per la lletra impresa, no per la lletra neutra i freda que li porta notícies d'indrets llunyans i de persones desconegudes, sinó perquè l'han seduït les paraules que parlen de les notícies que té més a la vora, de les més trivials, de les més sentides... I no per això són menys universals que les que ens aboquen a diari la televisió o els grans mitjans de masses.

La majoria d'aquestes revistes de premsa forana són, relativament, joves o molt joves. Per això és una satisfacció per a mi poder col·laborar en la commemoració del cinquantè aniversari de la revista **Bona Pau**. Sens dubte aquest llarg període d'existència és una proesa important i un objectiu desitjable per a la ma-

ria de les publicacions a les quals m'he referit: assolir els cinquanta anys no és una utopia, és una qüestió de quotidiana i callada perseverança, com han fet les persones que al llarg d'aquestes cinc dècades han tengut la missió de fer arribar a bon port la revista **Bona Pau**. Sé que no importa encoratjar-vos, que aquesta embranzida que duis de tant de temps enrera, aquesta història que heu escrit, és per ella mateixa l'increment necessari per seguir, número a número, endavant amb la revista. Enhorabona a tots!

Joan Melià i Garí
Director General de Política Lingüística
Govern de les Illes Balears

→ diversos motius viuen lluny del lloc on hi tenen les seves arrels, perquè plegats amb els vilans, segueixin units davant tots els esdeveniments que es presentin.

Desig a **Bona Pau** i a totes les persones que han fet possible la llarga caminada, recordant els qui ens deixaren, encoratjament per seguir. Als

joves, que s'animin, engresquin i abraonin l'antorxa per suplir els qui per una causa o l'altra trobin que la tasca els és feixuga. Que per apatia la publicació no deixi d'unir tots els montuïrers en rompre el lligam que ens ha nuat al llarg d'una cinquantena d'anys.

Catalina Verger

En aquesta foto retrospectiva de 8 de novembre de 1955 veim (el primer de l'esquerra) el pare de Catalina Verger (aleshores col·laborador de **Bona Pau**), a l'acomiadament del rector Bernat Martorell (el segon), just abans d'agafar l'avió cap a Amèrica, amb el batle, Joan Miralles Riera i el vicari, Antoni Lladó Bosch

CINQUANTA ANYS

Onofre Torres Ramis

Ex-rector de Montuïri

Al servei de la comunicació

La meua enhorabona per les nocces d'or de la revista **Bona Pau**! Són 50 anys d'informació mesual (mes darrera mes) durant 600 mesos. Són hores, dies, setmanes, mesos i anys de feina i de bona tasca per informar puntualment de la cultura, la religió i les efemèrides del poble de Montuïri. Una gran iniciativa nascuda l'any 1952 a la parròquia de Sant Bartomeu i viscuda i traslladada a tots els recons del poble de Montuïri. La revista ha estat i és una bona eina de comunicació i d'informació. El temps que vaig viure a Montuïri, la revista **Bona Pau** va ser per a mi un instrument molt útil per

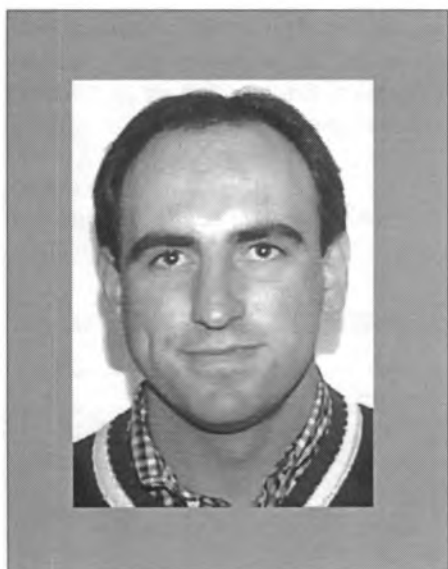
rebre informació, tarannà, talents, fets i història del poble, i a la vegada, un gran medi per expressar com a rector la veu de Crist, de l'Església i la meua pròpia estima en un indret on practicament estrenava els meus primers anys de sacerdot. La revista me va ajudar a conèixer els montuïrers i a apropar-me a vosaltres des de la meua idiosincràcia i manera de ser. Agraïesc a la **Bona Pau** la seva convidada a participar-hi com un col·laborador més. Des d'aquí aprofit novament l'ocasió per saludar-vos i expressar els meus bons sentiments i records que he viscut entre vosaltres durant vuit anys.

Gràcies de tot cor.

Per concloure m'agradaria demanar a la **Bona Pau**, des del meu modest parer, que per la seva programació i el seu funcionament, pensàs a constituir un consell de redacció que pogués aportar ajuda i servei a la nostra revista.

Onofre Torres

Joan Antoni Payeres Ramonell

Antic col·laborador

Bona Pau, un motiu per no deixar "les lletres"

rar aquest escrit, vaig tenir una satisfacció, ja que així he pogut recordar i comentar els cinc anys que vaig ésser a la revista. He sentit enyorança per diversos motius.

Bona Pau va ésser l'excusa ideal per conèixer més i millor la gent, no solament la del nostre poble, sinó també la de fora i, a més, estar més en contacte amb el món esportiu, entre altres herbes. Dic "entre altres herbes" perquè vaig tenir l'encàrrec de realitzar altres entrevistes a gent

que no pertanyia al món de l'esport, com per exemple als meus exprofessors de l'escola de Montuïri.

Un altre aspecte realment positiu va ésser no deixar de banda els coneixements literaris que vaig aprendre quan era estudiant. Pens que és molt important que una persona que ja ha acabat la seva època escolar, continuï llegint, redactant, estant en contacte amb el món de la cultura.

Bona Pau em va donar aquesta oportunitat i així cada mes naixia →

Com a antic redactor i com a montuïrer, és un orgull i un plaer tornar-me a dirigir a tots vosaltres per aquest motiu tan especial com és el 50 aniversari, les nocces d'or.

El dia que em digueren per elabo-

CINQUANTA ANYS

Miquel Mascaró Crespi

Rector de Montuïri

“Un temps de refer les esperances envellides”

“Mig segle d'història i de vida”

Parlar de la Revista **Bona Pau** és parlar d'un passeig que en el seu decurs de mig segle d'història ha anat semblant diàleg, comunicació, presència, informació, expectació, perquè sigui possible una vida viscuda des d'una cultura que reivindica el seus drets, els seus deures, la seva llengua i la seva història. Davant una cultura que es desfà per l'empenta agressiva de la globalització, la revista **Bona Pau** ens convida a aturar-nos per gaudir i gaudir de tot allò que és nostre.

Parlar de la revista **Bona Pau** és parlar d'una vida que ha passat enmig de llums i d'ombres, de rialles i plors, d'angoixes i alegries, de serenitat i tensió, de tendresa i insults; d'un etern retorn que va i ve per fer-se comentari i diàleg familiar. Som en un temps de refer les esperances envellides per la manca d'il·lusió i d'esperança. La història s'ha accelerat donant culte a ritmes ràpids que no respecten el tarannà d'un poble que cada dia s'aixeca amb el desig de contemplar la verdor del camp, el cant dels ocells, el renou dels molins que ondeggen i contemplar els regatons d'aigua que vessen regant i as-

saonant el nostre camp.

Ens alegra cantar les gestes i recordar-les perquè no quedin en l'oblit; perquè les noves generacions admirin el treball dels nostres avantpassats, que no escatimaren esforços per dur a terme una tasca feta amb amor i consciència. No dubtam del seu treball fecund, silencios, esperançador. Avui el record es fa present amb el desig que la història ens esperoni a imitar els seus exemples i continuar les seves il·lusions.

No dubtam que fer memòria del 27 de gener de 1952, que es quan es publicà el primer número de la full parroquial amb la capçalera **Bona Pau**, ens evoca al passat, però també ens fa present l'aquí i l'ara i ens empeny al futur. Certament que el futur és incert i que tot apunta a un temps d'incerteses, però encara queda camí per fer i el passeig resta obert a un futur que se'ns mostra esperançador i engrescador.

Ens alegra recordar l'esperit evangèlic del qui fou una peça clau no sols en la vida espiritual del poble, sinó també de la Revista: don Bernat Martorell Nicolau que a l'any 1948 arribà a la vila i amb ell arribà

una alenada d'aire fresc i renovació espiritual. No dubtam que don Bernat fou una fita significativa per a la construcció de noves dependències de l'església parroquial i del Puig. La seva estada a Montuïri omplí d'expectatives a molts i reviscolà el desig de fer del culte una trobada amb Déu.

D'una manera gratificant restam sorpresos i meravellats davant mig segle d'història i de vida. No dubtam de les diverses temptacions a deixar-ho tot, però un ciutadà del poble: Onofre Arbona i Miralles ha aguantat el timó de la nau i malgrat el mal temps ha romàs ferm acollint les opinions individuals i col·lectives dels que han estat, són i, Déu faci que siguin, els missatgers de la que volem que sigui la nostra jove i vella Revista **Bona Pau**.

Miquel Mascaró, rector

→ un motiu per llevar-me la peresa, agafar la ploma, no abandonar el que havia après i continuar millorant intel·lectualment. Perquè, això sí, cada vegada que m'havia de posar davant un paper o havia de fer una entrevista, m'havia d'esforçar, aprenia... i molt. El que es tracta és, precisament, d'aprendre durant tota la vida.

Tot i això, hi va haver una causa

essencial per deixar aquesta taca, posat que vaig començar a classes de català a l'Escola de Mallorquí de Manacor, perquè ho necessitava per a la feina, per perfeccionar el coneixement de la nostra llengua i, també, pel que he dit abans, per millorar jo mateix.

Feina i estudis m'obligaren, aleshores, a retirar-me de la tasca men-

sual d'escriure.

És una ocupació que agrada a joves i a més majors. La recomanaria a totes aquelles persones que volen iniciar-se al món del periodisme o, simplement, que ho tenguessin com una afecció i com una bona forma d'emprar el temps lliure.

Joan Antoni Payeres Ramonell

Josep Oliver i Verd

Col·laborador de **Bona Pau**

Transmissió

Celebrem la festa commemorativa dels 50 anys de **Bona Pau**. El que caracteritza una festa és el seu vincle amb la història, en aquest cas el lligam de **Bona Pau** amb la vida de Montuïri.

Aquesta festa pren sentit en funció del passat que recorda (tantes pàgines de **Bona Pau** que ho han fet!), del futur que anuncia, i del present, del qual ella, la festa, en revela la viva alegria (tan ben guanyada per la nostra revista) i el sentit de la responsabilitat exigent que avui concretarà en una sola paraula: transmissió.

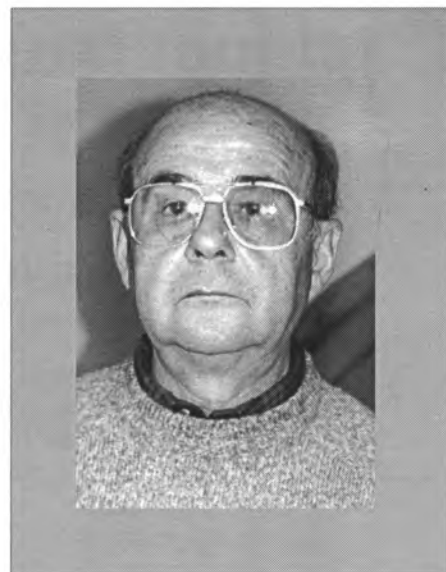
Resumint i repetint: hem parlat de passat, present i futur.

Passat: només el fidel record del succeït pot assegurar la bona orien-

tació de l'esdevenidor i l'oblit és un drama.

Present: vull referir-me a dos sectors, el de la Direcció, Redactors i Col·laboradors per una banda, i els lectors per l'altra. Imprescindibles els dos sectors per a la vida de **Bona Pau** durant els seus primers 50 anys. Gaudim tots d'una merescuda enhorabona i de l'alegria d'un treball duit a bon terme.

Futur: avui el concret en la paraula transmissió. És la transferència del dipòsit cultural inserit en les pàgines de **Bona Pau**, el que dona fesomia pròpia al nostre Poble i assegura la seva continuïtat espiritual, la que demana a la joventut montuïrera que atengui la seva petició. La Revista no només ha de ser conservadora;

ha d'acollir les novetats d'època i mentalitat. D'aquí la crida al nostre jovent perquè s'incorpori en aquest afer de «feim poble».

La plenitud del sentit de la festa és que ens trobem agermanats i actívats en un procés de futur: Poble, Direcció, Redactors, Col·laboradors i Joventut.

Josep Oliver i Verd

CINQUANTA ANYS DE BONA PAU

Aquest mes de gener aquesta revista ja compleix el seu 50è. aniversari.

Antoni Mesquida Llinàs

Antic col·laborador de **Bona Pau**

“Bona Pau som tots”

sari. Durant tot aquest temps **Bona Pau**, ha estat el principal mitjà de comunicació del poble, full informatiu de les notícies més destacades de la vila, fòrum de debats, expositor d'expressions, impressions i opinions dels veïns del nostre poble, instrument per donar a conèixer els aspectes culturals i tradicionals que tant ens caracteritzen. **Bona Pau**, també ens ha permès conèixer la

nostra història com a poble i les vivències de tants i tants montuïrers que han destacat ja sigui per la seva trajectòria professional, artística, esportiva... com per la singularitat de seu caràcter i personalitat.

Tot això gràcies a un col·lectiu de col·laboradors que durant tots aquests anys han fet feina desinteressadament par tal que cada principi de mes, de forma puntual, →

CINQUANTA ANYS

Gabriel Janer Manila

Escriptor

BONA PAU, amb música de festa

Hem de celebrar amb música de festa el cinquantenari de la publicació **Bona Pau**, la revista de Montuïri capdavantera de les publicacions foranes. Ara fa cinquanta anys, va sortir a la llum pública, vinculada a la parròquia, que era una de les poques formes de treure un full imprès, en un temps en què tot quant sortia de la impremta era controlat fins a l'extrem. Res no passava pel filtre rigorós dels vigilants franquistes i la censura era una estratègia de control públic.

He de dir que vaig tenir-ne coneixement ben aviat. A ca nostra hi arribaren alguns dels primers números per mitjà d'uns amics dels meus pares i m'en record que llegírem en veu alta algunes cobles de Pere Capellà que, a **Bona Pau**, s'atrevia a publicar-les en català —en el català popular de Mallorca—. Encara en sé uns fragments de memòria. Tenc

present, per exemple, aquella que féu a sa moto de don Bernat: "És de ses més falagueres / i fa un renou bastant fi, / però a en Pere Pieres / el despert molt dematí. / Mirau que amb sa moto fa / don Bernat una feina; / tot lo dia el veis que està / de partida o d'arribada..." I una altra referida a les festes de Sant Bartomeu: "Enguay, per Sant Bartomeu / hi haurà molt i barato: musica, toros, teatro; / però no serà d'es meu. / En Niu, trempat com és ell, / farà ballar es cossiers / i entorn d'ells fent un excés / el dimoni cuarell. / Hi haurà rodells, fum... / i ets al·lots més polissards / faran esclatar petardos / dins la gent, com de costum..." I encara podria dir-ne alguns altres versos que la meua memòria ha conservat com un petit tresor: la música de les paraules, la gràcia de la poesia costumista, amant i clara com un tassó d'aigua.

Alguns d'aquells versos que a ca nostra llegíem a **Bona Pau** m'han acompanyat tota la vida. I podria esser, no ho sé certament, que fossin la meua primera lectura en català, després de la Doctrina Cristiana.

Passats els anys, he tornat a visitar **Bona Pau**, gràcies a l'amabilitat i l'afecte del seu director, en Nofre Arbona, i he seguit de prop la fortuna del poble, la petita història quotidiana al llarg de molt de temps. No us estranyeu, doncs, si avui en ocasió del cinquantenari us en don les gràcies.

Gabriel Janer Manila

→ **Bona Pau** pugui estar a cada una de les cases del nostre poble inclòs a ca aquells montuïrers, que no viuen a la vila. És d'agrair.

Però, tot i això, tant ara en l'actualitat, com durant tots els anys d'existència del Full, **Bona Pau** ha estat motiu de polèmica dins el poble, pels seus continguts, per les crítiques que s'han fet a través d'ella a persones o a col·lectius de la Vila o als mateixos col·laboradors...

Bona Pau no ha d'ésser una arma per atacar ningú, ni per obrir ferides i crear rancors dins el poble, crec que les persones, les seves opinions i els seus gests han d'ésser

ser sempre respectats. Amb això no vull dir que no es puguin realitzar crítiques a través d'ella, aquestes s'han de fer, i en veu alta, ja que contribueix a millorar el nostre poble, però els autors d'aquestes, han de saber diferenciar les crítiques dirigides a aquelles persones o col·lectius que han adoptat compromisos o que tenen certes responsabilitats envers el nostre poble, d'aquelles crítiques dirigides a persones anònimes.

Amb aquestes paraules no culp ni vull ofendre a ningú, pensau que **Bona Pau** som tots, ja que tots hi podem participar lliurement, tots po-

dem aportar-hi les nostres impressions del que succeeix o es comenta pel poble. I d'això es tracta, que sigui una revista en la qual tothom hi pugui participar i a on hi conflueixin una gran diversitat d'opinions i parers.

Ja per acabar, vull aprofitar aquestes línies per reiterar el meu agraïment personal, a totes aquelles persones, que amb el seu esforç i dedicació, fan i han fet possible **Bona Pau** al llarg dels seus cinquanta anys de vida. Que per molts anys la puguem gaudir.

Antoni Mesquida Llinàs

CINQUANTA ANYS

Pere Orpí i Ferrer

Rector de Montuïri entre 1987 i 1992

Mig segle de Bona Pau"

"Vull animar a seguir la labor en bé del poble per damunt tota casta de polèmiques i ideologies"

Vaig aterrar devers el pla fèrtil de Montuïri pel novembre de 1987, quan **Bona Pau** havia complit trenta-cinc anys. Des de les seves primeres passes havia anat creixent i madurant, des d'una simple fulletoona d'informació parroquial fins a convertir-se en una revista informativa del poble, a l'altura d'altres publicacions de la "Premsa Forana", que tant han treballat i segueixen treballant en favor de la nostra cultura, la nostra llengua i la nostra identitat com a poble que estima i consolida les seves arrels i fa madurar fruita novella a les seves branques.

Com a membre de l'equip de rectors solidaris acabat d'estrenar, amb especial vinculació a la parròquia de Montuïri, em va tocar fer-me càrrec de les "Notícies d'Església", on es reflectien les principals activitats i projectes parroquials. També vaig anar aportant alguns granets d'arena a la inesgotable secció "S'ha dit que..." I una cosa que tal volta molts no saben és que durant la meua estada a Montuïri vaig fer de Salomó guaitant a la finestreta "Dos dits de seny", des d'on vaig escorcollar savis racons de la nostra cultura popular.

Per aquells anys **Bona Pau** va anar agafant cos i contingut, i es va anar consolidant com a revista del poble i per al poble. En són una bona mostra seccions com "Montuïrers que han deixat petjada" i altres (que representen una mirada al passat), i els concursos escolars i les entrevistes amb persones que reflecteixen el

present des de diferents camps i punts de vista.

Dels col·laboradors més o manco habituals de llavors en guard un bon record: l'incombustible director Onofre Arbona, i els també bons amics Andreu Genover, Gabriel Gomila, Miquel Martorell, Guillem Mas, Miquel Massanet "Parri", Antònia Adrover, etc. Amb el temps s'hi han anat afegint altres plomes no manco meritòries: Sion Nicolau, Felip Munar, Josep Oliver i tants d'altres, sobretot dins el sementer juvenívol.

És per a mi una gran satisfacció seguir rebent cada mes la revista. La llegesc amb interès i en guard ja una sèrie de toms degudament en-

quadernats. Vull animar tots els col·laboradors a seguir la seva labor en bé del poble, par damunt tota casta de polèmiques i ideologies. És el que intent expressar poèticament amb els versos finals del meu "Himne de Montuïri":

"Treballem i animem la tasca amb tonades de veus amigues, i a les rotes i a les maioles granaran les millors espigues. Per sempre al cel blau floresqui la bona pau"

Pere Orpí

Quan celebràrem la festa dels 40 anys (gener 1992) Pere Orpí era rector de Montuïri. A primera fila, el veim entre els altres capllans

CINQUANTA ANYS

Gabriel Camps i Ferrer

Col·laborador de Bona Pau

Pas a pas arribam lluny

"Colze a colze, tirant d'un coll..."

Quan el director em digué: "Biel, abans del dia 15 m'has d'escriure una coseta per a la revista del gener", heu de creure que em pegà l'ànima als peus. Res em fa més pere-sa que haver d'escriure sense abans haver sentit la necessitat de fer-ho. No en trec "güiada", no em surt res.

Després continuà: "L'any que ve es compleixen els cinquanta anys de la sortida de la Bona Pau i TOTS el col·laboradors heu d'aportar qualche cosa perquè el número extraordinari dedicat a l'esdeveniment surti polit". Santa paraula! En Nofre sense saber-ho m'havia encès el llum de la inspiració. TOTS.

Em sonà a glòria. Encara millor, si pogués esser tot el poble. TOTS. És la manera de fer les coses. Colze a colze, tirant d'un coll, com en Sion ens contava, ai ja fa temps! que ho feien en "Picarol" i en "Menut".

Enhorabona a un poble que ha sabut mantenir viva aquella flama que don Bernat i uns quants de "brusquers" com ell encengueren fa cinquanta anys.

Enhorabona perquè dia a dia heu anat regant aquella humil, emperò

verda i perfumada alfabeguera, nascuda a una encletxa del batiport de l'església, fins der-la arrelar no només a les pedres dels graons, sinó també als roquissars dels nostres carrers.

És costum que els esdeveniments gojosos acabin sempre a la nostra terra amb una glosa; doncs aquí va la meva:

Voldria poder pujar
dalt de tot es campanari
i a dues mans repicar
quantas campanes hi ha
per fer sabre al vesindari:

Montuïrers, despertau,
des del batle al "potecari",
ja arriba s'aniversari,
ja compleix mig centenari
la fulla de Bona Pau!

• • •

Com la rosada que cau
els matins pentinant l'aire,
fent la gelor més suau,
sempre ha estat la Bona Pau
de Montuïri, cantaire.
En ales del vent o d'au
—la "fulla" no pesa gaire—
que ens arribi al nostre cau
quan romanguem al socaire
del gros lledoner del Dau.

*Biel Camps i Ferrer
(Biel de Sabor)*

Estol de joves de sovintejava l'església en sortir el número 1 de **Bona Pau**

Dins l'església, aquest grup de dansaires ballaren l'oferta el dia que commemoràvem els 40 anys (24 gener 1992)

CINQUANTA ANYS

Felip Munar i Munar

Col·laborador de **Bona Pau**

Cinquanta anys són un bon camí per bastir el futur

Sempre és positiu celebrar esdeveniments que han de servir per fer una recapacitació: en primer lloc, cal sentir-se ben reconfortat perquè un poble -i recordem que si no hi hagués interès en el col·lectiu, no hi hauria hagut futur- ha sabut mantenir viva la torxa de la publicació de **Bona Pau**; és a més un motiu d'orgull, de sentiment afectiu envers allò que ens envolta perquè li hem sabut donar expressió escrita, imatge impresa. I ha de servir també -qualsevol celebració que vulgui configurar-se en l'espai i el temps que ens toca viure- per dur a terme una reflexió. Una revista és un preciós espai obert a l'opinió, al respecte, a la tolerància, a la informació i a la formació; no es poden acceptar articles d'opinió que no tinguin en compte els paràmetres mínims esmentats suara; no es pot confondre opinió amb insult, amb barroeria, i això en un poble és convenient tenir-ho en compte perquè hem de conviure junts, amb els defectes i les virtuts col·lectives. I aquí hi ha la tasca de l'equip de redacció, d'un conjunt de persones que han de fer prevaler aquells elements que comporten una nova visió dels esdeveniments, una manera diferent d'interpretar uns fets, unes crítiques fonamentades, una línia oberta i diversificada de la publicació, compromesa amb les circumstàncies de la col·lectivitat, on tothom hi trobi la seva veu o resposta.

Molta gent recorda la revista **Bona Pau** com *es full*, perquè en aquells moments inicials era només això, un full; però la perseverància i el sacrifici d'uns montuïrers féu que aquell full hagi esdevingut una de les revistes amb més pes i més antiguitat de la Premsa Forana. Els reptes que ens depara aquest nou segle són paradoxals: per una banda vivim uns moments de can-

vi constant, de noves tecnologies de la informació, d'entrada d'uns valors que fins ara no havíem arribat a pensar, però que formen part de la vida quotidiana de moltes generacions; i de l'altra, uns sistemes d'organització, uns valors que no serveixen per donar sortida a molts d'interrogants, un inconformisme creixent, que fa que, si més no, ens hàgim de replantejar moltes actuacions que fins ara creïem fora de cap tipus de discussió. I això ho vivim a la feina, a la família, als temps d'oci, als entreteniments; de cada vegada és més difícil acomodar-se en un d'aquests espais esmentats, hi ha massa emperons, massa enclotxes a la ferra que fins ara ens havia agomolat. I **Bona Pau** no pot romandre al marge d'aquestes noves inquietuds, ha de voler ésser present en aquest canvi que estam vivint ara, tot compaginant-ho en la recerca de vivències i històries que ens han precedit.

Desig de tot cor molts d'anys a **Bona Pau**; molts d'anys de ganes, d'esperances i de molta il·lusió; ganes perquè està ben comprovat que si no hi ha voluntat per fer les coses, tanmateix no es fan; esperances perquè sempre hem de confiar a transformar allò que és al nostre voltant, transformar en el sentit de millorar, ja siguin elements materials o no materials; i il·lusió, una carretada ben plena d'il·lusió, perquè aquest és un component clau per assolir els altres dos: il·lusió per poder copsar els nous reptes, per no quedar endarrerits, per confiar amb les persones, per saber encarar un futur que sempre serà incert. De vegades és bo obrir les portes perquè una alenada d'aire fresc renovi les ganes, l'esperança i la il·lusió.

Felicitats!

Felip Munar i Munar

Gloses

Dedicades al cinquantenari de la revista **Bona Pau**

Sa revista **Bona Pau** mos ha fet cinquanta anys: ha donat molts de guanys i ha obert bastants panys... des qui tenia sa clau.

Jo no sé si la veurem complir el seu centenari: és segur que es canari romanguí dins s'armari i no crec que el traguem!

Que tothom hi trobi veu amb respecte i harmonia, sens faltar la bonhomia; i mos ajudi cada dia dur a s'esquena la creu.

Si deim coses fora mentir i ho deim sense insultar, ningú no s'ha d'agraviar perquè és lògic informar per prendre un bon camí.

Que molts d'anys li desitjam tots plens de goig i ventura un camí sens gens d'agrua una tasca bella i pura això és lo que anhelam.

Felip Munar i Munar

CINQUANTA ANYS

Mateu Rigo Bonet

Col·laborador de Bona Pau

Carta de franquesa

Montuïri, 15 de desembre de l'any 2001

Estimada revista **Bona Pau**:

La veritat és que no sé com dirigir-me a una revista. És la primera vegada que escric una carta a una publicació com si d'una persona es tractés, i vull dir amb això que no tinc experiència amb el protocol o tractament a seguir.

Mira, ben mirat, te tractaré de tu. Escolta, que ja fa més de vint anys que ens coneixem, i això crec, que és causa suficient per permetre'm aquesta llicència.

El motiu d'aquesta carta no és altre que afegir-me a la molta gent que vol felicitar-te pel teu cinquantè aniversari.

Cinquanta anys ja són molts. Són els suficients per poder començar a comptar experiències acumulades.

Vols un consell d'amic?

Comença a cuidar-te ...

Vigila la salut. Ja saps que sense una bona qualitat de vida no anem enlloc.

Ja sé que a vegades un fa petites bogeries. Allò tan repetit de "un dia és un dia", i clar, llavors passa el que passa. Mal de panxa, malestar general, que jo no ho volia fer,... en fi, ve molt bé aquella sentència tan nostra de "val més la que guarda que la que cura".

Sé que a vegades has tingut problemes amb la tensió.

Alerta! De tan en tan fes-te una revisió. Ves al metge i te la miraran. Ja saps que no és bo tenir-la massa alta.

I del colesterol què em dius?

He sabut que a vegades, a causa d'una panxada mal païda, has passat els nivells normals de greix a la sang. Ja ho val!

És veritat que algun cop has patit d'artrosi?

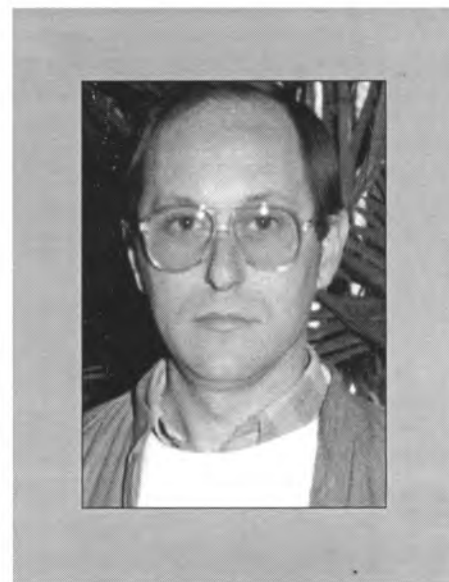
No fa gaire un amic teu i meu em xiuxiuejà que caminaves coixeu-coixeu. No m'ho podia creure. Tan jove i amb artrosi...

Deia que la humitat dels boscos, -t'has aficionat a la caça? - t'afectava els ossos. Ai, ai, ai,... has de fer bon dat. Una mica d'exercici, caminar, per exemple, menjar poca carn, i de caça sobretot. Menja verdures i evita els corrents d'aire.

De totes maneres, ja sé que faràs el que vulguis. Tu decideixes. Jo tan sols vull el millor per l'única amiga-revista que tinc.

Aprofito l'ocasió, ja que som a les festes de Nadal, per desitjar-te un bon cap d'any per a tu i la teva família, i com no, que t'aclareixis amb el tema dels euros.

Amb l'esperança i la il·lusió que aquests anys de col·laboració ens hagin, sobretot

a mi, enriquit com a persones, -no tinc clar si tu ets una persona-, rep una molt entranyable salutació del teu amic

Mateu Rigo Bonet

CINQUANTA ANYS

Guillem Mas Miralles

Col·laborador de **Bona Pau**

Bona Pau i la història

La nostra revista va néixer a començaments dels anys cinquanta. Eren temps en què la guerra civil i la postguerra encara marcaven el con-viure diari dels montuïrers. Dintre de la història de l'Espanya contemporània aquesta època era coneguda com la del nacionalcatolicisme. L'Església Catòlica es converteix en el vertader director espiritual i ideològic de tots els ciutadans. Per tant, no és gens estrany que des de la mateixa parròquia nasqués aquest fulletó informatiu i amb una clara intencionalitat apostòlica els primers anys.

Aquesta primera etapa durà quasi bé fins a finals dels anys setanta i es caracteritzà bàsicament pel que hem esmentat abans, ser un mitjà de difusió de la parròquia local que s'escriu en llengua castellana —exceptuant els escrits de Joan Miralles Monserrat i amb col·laboracions puntuals de gent afeccionada als esports, l'oci o la història i poca cosa més a les quatre pàgines de que disposava cada exemplar.

El gener de 1980 es produeix un canvi brusc en el format i el contingut de la revista. La dictadura, després de quaranta anys, mor juntament amb el general Franco l'any 1975 i un nou règim es va assentant a l'Estat espanyol. Com a expressió dels nous temps que corren, temps de democràcia i recuperació de la identitat oblidada, **Bona Pau** augmenta les seves pàgines, la seva informació, el seu tamany i en un aspecte que podem qualificar com a simbòlic, la llengua, la de cada dia, la de ca nostra i la del carrer, encara que aquest fet provocà en principi una crisi de subscripcions que poc a poc s'anaren renovant.

Els anys noranta es distingeixen

bàsicament per ser una època d'estabilitat en les seccions i una major difusió i augment de planes. Tal volta hauríem de ser una mica autocrítics i pensar que aquesta estabilitat, perquè no dir-ho, ens dona un cert aire d'estancament o acomodaticí.

Les publicacions periòdiques locals (premsa diària, revistes, etc.) reflecteixen el continuat vaivé de la vida i el batec d'un poble. De la vida social, política, econòmica, cultural, esportiva, etc.

Tota aquesta informació, mes rera mes, any rera any, es converteix en història, en un cúmul d'informació històrica, una font impagable de documentació sobre la vida d'un municipi.

Per tant, i tenint en compte això que hem esmentat, no cal remarcar que la nostra **Bona Pau**, amb cinquanta anys damunt les seves espatlles, és una font d'informació notable, tant pel que es refereix a qualitat com a quantitat.

Bona Pau i la història i la història i **Bona Pau** han tingut sempre una estreta relació des dels seus orígens i en dues vessants ben diferenciades, la que comentàvem abans, quan se la utilitza com a eina de recerca per a investigadors del nostre passat més proper, i l'altra com a mitjà de publicació d'aquests treballs d'investigació o recopilació de la nostra història local.

Ara repassarem una mica aquestes dues vies de relació amb la història començant precisament per la darrera.

La història de Montuïri i **Bona Pau**

Bona Pau es conferí de seguida com a un expositor on els erudits, investigadors, historiadors, etc. del nostre passat podien publicar els seus treballs que solien ser, al principi, notícies puntuals i dignes de relleu

dintre de la parsimònia de la vida quotidiana.

Les primeres ressenyes estaven redactades, confeccionades i no signades pel que fou secretari municipal de l'ajuntament durant molts d'anys, Bartomeu Verger Serra, el qual dedicava el seu temps lliure a trescar la informació que li donaven algunes sèries de l'arxiu municipal, especialment els llibres de consells i actes, on es reflectien assumptes acordats o tractats pels consells o, ja posteriorment, pels plenaris de l'Ajuntament.

La tasca duita a terme pel secretari Verger, com molts ja sabeu, fou recollida i elaborada per la seva filla Catalina Verger Ferrer i publicada a les darreries d'aquest any passat.

Aquí vull passar a contar una anècdota. A la primeria de col·laborar amb **Bona Pau** el que això ara escriu, publicà una sèrie d'articles de notícies històriques sobre les quals jo pensava certament que eren autèntiques novetats. Quina no seria la meua sorpresa quan anys més tard, repassant tots els números apareguts de la revista algunes de les meves "novetats" les havia publicades don Bartomeu Verger ja als anys cinquanta.

Posteriorment, a la dècada dels seixanta, tenim un llarg lapsus de temps en que a la revista tan sols apareixen notícies històriques recollides per algun col·laborador i provinents d'altres publicacions. →

Honorat Moll i Ribas

Fou deu anys el redactor de la secció Noticiario Local

En el número 216 corresponent al mes de febrer de l'any 1971 em vaig estrenar com a redactor de la revista **Bona Pau**, secció "Noticiario Local", acabant en el mes de novembre de l'any 1980. Vaig acceptar la situació davant la necessitat de col·laboradors i a precés d'aquesta gran persona que indubtablement és en Nofre Arbona, des de sempre director i ànima de la revista, que sempre ha estat capaç, no sols de dur endavant mes a mes, any rera any, aquella modesta publicació, sinó d'engrandir-la i anar sumant el nombre de redactors i persones involucrades en ella. Avui són més els coneixements de què disposen, més la preparació, la dedicació, les ganes i la diversificació al seu abast. Jo diria, senzillament, que la

revista ha anat creixent en tots els aspectes al llarg del temps.

Al principi una sola persona va ser capaç d'encetar el projecte que ni ell mateix, és ben segur, pensava que al cap de cinquanta anys, no tan sols seguiria publicant-se, si no tal com es fa ara, "corregit i augmentat", tal com se significa, en algunes ocasions, quan es fa una nova edició d'un llibre ja publicat. Després s'hi afegí en Nofre que, com jo i tal com ell mateix ho ha expressat, se'n va fer càrrec de tirar endavant la publicació augmentant modestament la seva grossària. En quan a qualitat tenia la que havia de tenir en aquell precís moment. I s'hi va tirar, i com s'hi va tirar! Mare meva, Nofre, menys mal que dins es projecte només entrava es fer una modesta publi-

cació mensual. Qui s'ho hauria pensat!

Des d'aquestes retxes, de bon cor i del tot modestament, una forta abraçada a tots aquells que ho han fet possible. Enhorabona! Ben cordialment!!!

Honorat Moll i Ribas

→ Amb l'arribada a **Bona Pau** de Joan Miralles i Monserrat, a començament dels setanta, es revifa l'aparició d'aquests articles de caire històric. Apareixen ressenyes sobre notícies o descripcions de Montuïri fetes durant el segle XIX per personatges com l'Arxiduc Lluís Salvador (*Die Balearen*) o Àlvar Campaner (*Cronicón Mayoricense*). Joan Miralles es féu seva la segona pàgina de la publicació – pensau que tan sols en tenia quatre – i mes rera mes durant un espai aproximat de deu anys anà publicant notícies relatives a Montuïri sorgides a altres publicacions com és el cas de les dues esmentades i també les de recull propi relacionades amb les seves investigacions, especialment sobre temes de literatura popular (gloses, teatre, etc.)

El canvi innovador sofert per la nostra revista a principis dels anys vuitanta, amb un nou format i redactada amb la llengua del país, no significà cap millora pel que respecta a les seccions d'història local, més bé

al contrari, durant la dècada disminuïren notablement els articles sobre aquesta temàtica.

Algunes pàgines de la historiadora local Joana Martorell Nicolau i reculls apareguts a altres publicacions omplirien mínimament el buit. Tan sols cal destacar a una sèrie de números la publicació de notícies referents a Montuïri, especialment del segle XIV, feta per Ramon Rosselló Vaquer.

A finals de la dècada començà les seves col·laboracions l'autor d'aquest escrit amb alts i baixos – quasi més baixos que alts – fins avui en dia.

Durant la dècada dels noranta també cal destacar la sèrie "Montuïrers que han deixat petjada", vertader cau de documentació històrica més o manco objectiu i fidedigne com ben bé reconeix el seu propi recopilador Onofre Arbona.

La història de Bona Pau i Montuïri

Utilitzar Bona Pau com a font documental és totalment imprescindible per qualsevol persona que vulgui tre-

ballar sobre la història del segle XX a Montuïri.

Podem elaborar treballs sobre l'esport montuïrer, el moviment demogràfic, la vida política i social, el món cultural, els temes que han estat d'interès o polèmica i fins a tot l'evolució de la pluviometria anual del poble.

Algunes seccions són especialment interessants com la d'entrevistes. De la majoria d'elles en podem extreure informació sobre la vida d'un temps, els oficis, la forma de viure, els divertiments, les preocupacions, etc. Per això vull destacar la feina duita a terme per Miquel Martorell Arbona a aquesta secció, una feina que ens sembla importantíssima.

Voldria animar amb aquest escrit a la gent interessada sobre temes del nostre passat, als estudiants, als possibles investigadors que contemplin **Bona Pau** com el que és, part de la nostra història i evocació d'aquesta.

Guillem Mas Miralles

CINQUANTA ANYS

Baltasar Amengual Martorell

Sacerdot montuïrer

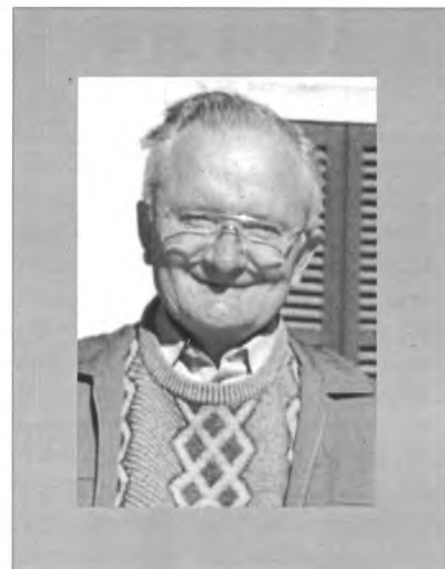
“La veim esponerosa”

Dalt de la carena és agradós contemplar els amples espais que es perden dins l'horitzó. Els amics de **Bona Pau**, que som una colla immensa, des de l'altura dels cinquanta graons giram la vista cap enrere i la que nasqué senzilla, quasi sense pretensions, la veim esponerosa, seguint el camí i fitant el demà.

La publicació d'una revista és jove sempre, encara que la capçalera sigui vella; i de la mateixa manera que els branquillons tendres dels arbres estan exposats a les gelades o als ardors de l'estiuada, així la vida d'una revista per mantenir-se viva i nova necessita sempre la col·labora-

ció entusiasta dels seus dirigents i subscriptors. La ferotge Medea de la mitologia grega després de matar els seus fills obtinguts en el matrimoni amb el rei Jasón, n'escampa les restes per les contrades; així sembla fer-ho també amb els fets de la humanitat el temps fugisser.

Bona Pau, seguint el consell de Jesús als seus apòstols després de la multiplicació dels pans i els peixos —“Colligite fragmenta ne pareant” (Jn. 6, 13-14); recollí el que sobra, que no es faci malbé— ha inventariat a les seves pàgines, els fets de cada dia de Montuïri, ha enregistrat amorosament els batecs diaris del nostre

poble.

Mai més morirà del tot a Montuïri, perquè serà recollit i guardat amb afecte per la nostra sempre estimada **Bona Pau**.

Molts d'anys!

Baltasar Amengual Martorell

Gaspar Socias Móra

Ex-col·laborador

Agroturisme & Bona Pau

guns casos per Jaume Bonet Company i Pere Miralles Cerdà.

El primer escrit —a hores d'ara sembla premonitori— parlava d'un fenomen gairebé desconegut fins llavors a les illes i que ara genera milions, es tracta de l'Agroturisme, aquest turisme es va confondre amb el turisme rural, cosa que ens dugué a fer l'aclariment en el següent número (468) de **Bona Pau**. Així doncs, si fa deu anys, havia d'explicar el que era l'Agroturisme, avui per avui tothom sap que és i el profit que dóna a l'economia illenca, ningú aleshores pensava que la sortida de moltes famílies de la pagesia, esta-

va en el turisme.

Fet aquest esment el mateix ha ocorregut amb **Bona Pau**, aquell mes de gener de 1952 quan Bernat Martorell, treia aquella *Hoja Parroquial*, amb *La curació de un leproso*, de ben segur no va imaginar que aquell paper, ara ja esgrogueït pel pas del temps, es convertiria en el que avui es **Bona Pau**, el batec del poble.

La meua col·laboració amb **Bona Pau**, es va veure minvada amb l'emergent força d'un jovenet que al Setembre de 1993 escrivia *Per mas-sa pa tenim mal any* i en el següent número ja publicava dos escrits. →

Ara tot just fa deu anys, quan el director de **Bona Pau**, em va demanar si volia escriure sobre el camp, l'agricultura, li vaig explicar les meves limitacions literàries i de coneixement de la llengua escrita, però així i tot amb el seu suport vaig iniciar la col·laboració, ajudat en al-

CINQUANTA ANYS

Sebastià Miralles Trobat

Sacerdot montuïrer

El cinquantenari de la revista Bona Pau

Era el 27 de gener de 1952, tercer diumenge després de l'Epifania, en ple hivern, quan va néixer la fulla **Bona Pau**. Des de llavors fou com el granet de mostassa que va créixer poc a poc i es convertí en una planta molt gran on hi poden refilar els ocells entre les seves branques (els col·laboradors) per donar vida i alegria al nostre poble mensualment. Durant aquests cinquanta anys ha experimentat canvis importants, ha tingut llums i ombres, moltes coses positives i altres negatives, crítiques favorables i altres destructives, però sempre dins un afany

De tant en tant ens hem reunit els redactors de **Bona Pau**, com en aquesta ocasió, després d'un dinar de feina, el 15 de juny de 1996

de superació i millora.

Venturós el poble que té la fortuna de comptar amb una revista local, expressió emblemàtica de la seva cultura, on hi pot escriure la seva pròpia història dia rera dia. Quin encert tant gran va tenir don Bernat quan li posà el nom de **Bona Pau**, el mateix que porta la Mare de Déu venerada al Puig de Sant Miquel. Aquesta és la fibra més íntima i viva que batega dins el cor de tots els montuïrers, aquest és el vincle que fa possible la unió entre tots els qui han nascut o viscut en el nostre poble i ara es troben dispersos pel món. És per això que la revista **Bona Pau** no pot morir, puix és indispensable per donar vida al nostre poble i és cada volta més necessària per aconseguir i mantenir la unió de tots.

En nom de tots els subscriptors i lectors de **Bona Pau** i també en nom propi, la més cordial i fervent felicitació i enhorabona, i un expressiu vot de gràcies als rectors de la parròquia de Montuïri, a tots els redactors i col·laboradors que durant aquests cinquanta anys han fet possible el naixement, la supervivència, l'evolució i la consolidació de la re-

→ A aquesta jove ploma no li bastava l'àmbit de Montuïri i *fitxà* per al diari *El Mundo*, convertint-se en un referent dins el suplement *Fora Vila Verd* amb el seu escrit dominical, com els bons articulistes. Aquest jove era i és Sion Nicolau, en *Sion Gran*, qui avui en dia ja pensa en treure un llibre. Idò!!.

Com heu vist el títol, no fa cap re-

ferència als 50 anys de **Bona Pau**, ja que he suposat que la resta d'articles ho esmentarien, així que tan sols em queda encoratjar els joves per tal de seguir la tasca de tots i cada un dels redactors que des de 1952 han fet possible **Bona Pau**. Enhorabona a tots!!!.

Gaspar Socias Móra

vista **Bona Pau**. Que Déu li do la maina!

Sebastià Miralles, prevere

Glosa

50è aniversari de la nostra Bona Pau

A jo m'agrada es glosar:
i si en voleu, me'n demanau,
els cinquanta anys ja les fa
que tenim sa **Bona Pau**.
Si no ho creis li preguntau
i en Nofre vos ho dirà
des de qui, ell se'n cuidarà;
si veu que hi voleu estar
encara vos posarà
a sa fulla, si ho trobau.
Si les gràcies li donau
sé que vos ho agrairà;
segons sé ho vol deixar anar
i ara mira per trobar
un que dugui el seu control.
No agafeu un qualsevol
que no ho sabrà administrar.
No és molt fàcil contentar
a cada un lo que vol.
No és igual que jo en glosar
que amb ningú m'he d'enfrontar,
per això és que sol guanyar;
de deu pics, nou, som tot sol.

Amador Font

CINQUANTA ANYS

Josep Estelrich i Costa

Vicari de Montuïri entre 1945 i 1948

La meva estimada montuïrera

“Bona Pau em porta amb cara riolera les bones noves del seu poble”

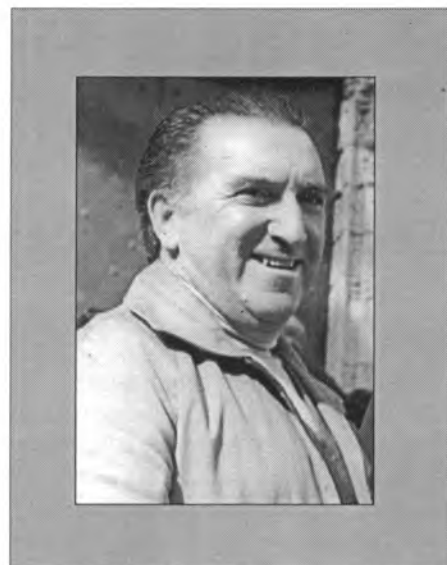
Record que, de petit, un any, en ple estiu, vaig sentir parlar, a la meua vila de Sant Joan, de la revetlla de Montuïri. Unes ties meves, fadrines, cosidores, havien estat convidades per un tal *Carranxo*, músic, amic del meu avi matern, músic també. La ponderació que feien de les excel·lències d'aqueixa revetlla -la revetlla millor de Mallorca, deien elles- em contagià la seva il·lusió. La vetllada de Sant Bartomeu vaig passar-la en el terrat de ca nostra, atalaiant la llampada i l'esclafit dels coets per damunt de la serra de Maià. Les ties em dugueren de la revetlla una bossa d'ametles garrapinyades.

L'any 1930, quan vaig entrar a l'escolania de blavets de Lluç, vaig conèixer per primera vegada dos montuïrers: en Tasà Fiol, *Putxo*, blavet, i el pare Josep Miralles, prior del santuari. Record que un dia va venir a Lluç per celebrar les noces d'or sacerdotals el pare Gabriel Miralles, *Moliner* (1855-1940), montuïrer il·lustre, músic, organista i compositor musical que, de jove, havia estat director de la banda de música de Montuïri. Per ser jo el més tendre i el més petit de l'escolania, em correspongué l'alt honor de fer, amb la meua llengua de pedaç, el parlament en nom dels blavets, a l'homenatge que li tributàrem. El pare Miralles em premià amb dues besades.

Estudiant en el seminari, quan, després d'un trimestre sencer d'internat permanent, tornava a ca nostra per a les breus vacances de Nadal i Pasqua, o les més llargues de l'estiu, l'airós campanar de Montuïri, albirat

des del molí d'Es Vivero, m'anunciava la imminència de l'arribada a la meua vila. A Montuïri, se'm féu familiar el carrer de Palma, per on passava sis vegades a l'any en la *camiona* del meu poble, que s'hi aturava per deixar o recollir qualche passatger.

Les vacances de Pasqua començaven el dissabte sant dematí. L'autocar de servei públic només feia un viatge cada dia, el matí cap a Ciutat i l'horabaixa cap al poble, i, si volia anar a ca meua el mateix matí, havia de viatjar en el tren de Manacor, que em deixava a tres quilòmetres de la vila, entre Sineu i Sant Joan. Ma mare venia a esperar-me en un carruatget que teníem. La

inexplicable fascinació que sentia per Montuïri em va induir un any a fer el viatge en el tren de Felanitx, i vaig escriure a ma mare que vengués a esperar-me a l'estació de Montuïri. Ma mare no s'explicava, ni jo tampoc vaig ser capaç d'explicar-li, la raó del meu canvi.

Acabats els estudis l'any 1945, l'ordenació de capellà amb els condeixebles estava senyalada per al dia 26 de maig. L'edat reglamentària per ser ordenat capellà era de 24 anys, i

Des que se n'anà de Montuïri, don Pep Estelrich no deixat de sentir-se vinculat amb el nostre poble i ha participat en molts d'actes. Aquí, a l'esquerra, el veim quan vengué a la vila amb motiu compartit l'alegria de la celebració dels 30 anys de Bona Pau, el 24 de gener de 1982

CINQUANTA ANYS

"Tota la vida podrà dir que va ser vicari de Montuïri abans de ser capellà"

el dia de l'ordenació només en tindrà 22 i 8 mesos. Necessitava una dispensa d'edat que s'havia de demanar al papa, mitjançant la Nunciatura Apostòlica de Madrid. El bisbat de Mallorca havia cursat la meua petició, però eren els darrers mesos de la segona guerra mundial i, malgrat les comunicacions de la Nunciatura amb el Vaticà anassin en valisa diplomàtica, eren molt lentes, i la dispensa no arribava. Vaig passar els darrers dies amb molta d'angoixa, compartida pels meus condeixebles i els altres seminaristes i, no cal dir-ho, pels meus pares i familiars.

El dia anterior a l'ordenació, els qui havien de ser ordenats anaven al bisbat per formular en mans del bisbe la promesa de complir les obligacions de prevere. No havia arribat la dispensa i ja s'havia descartat la possibilitat de que jo fos ordenat l'endemà, però vaig anar amb els companys a acomplir el tràmit que tanmateix hauria de realitzar quan arribàs la dispensa. La meua cara, sens dubte tristoia, contrastava amb la cara de pasqua dels meus condeixebles, que vivien uns dies de molt de goig, si bé no exempt d'una certa inquietud i endarrer, per conèixer la primera destinació de capellà que els correspondria. Els nomenaments segurament ja estaven fets però a la cúria ho mantendrien en secret fins passades algunes setmanes després de l'ordenació.

Acabada la cerimònia del jurament, el bisbe Josep Miralles, un venerable ancià que em coneixia personalment perquè durant els dos darrers anys jo havia estat un dels quatre seminaristes que anàvem un dia per hom al bisbat per atendre la sala d'espera i anunciar les visites al prelat, em mirà amb la benèvola picardia d'un padri-net i em digué amb un to afectadament solemne:

- Josep Estelrich, el nomen vicari de Montuïri.

I afegí amb forma més col·loquial:

- Tota la vida podrà dir que va ser vicari de Montuïri abans de ser capellà. Tot d'una que arribi la dispensa, celebraré una ordenació a posta per vostè.

La dispensa va arribar telegràficament a darrera hora i vaig poder ser ordenat amb els condeixebles.

Els tres anys que vaig viure a Montuïri, 1945-1948, vicari del rector don Gori, m'empeltaren saba montuïrera. Dins el cofre dels records hi guard, mig segle després, les alegries i les emocions dels tres anys millors de la meua vida, i des de llavors he seguit, dia per dia, la vida del poble benvolgut. Això ho he d'agrair a una montuïrera, una molt estimada montuïrera, que sovint ha passat per ca meua per portar-me amb cara riolera les bones noves del seu poble, o amb cara afligida les adverses; una montuïrera cada dia més garrida, més empolainada, més jove... sí, més jove, quan acaba de complir els cinquanta anys. Aquesta estimada montuïrera nom... **Bona Pau**.

Gràcies, amiga **Bona Pau**, i per molts d'anys!

Josep Estelrich i Costa

Glosa

Als 50 anys de Bona Pau

A cinquanta anys hem arribat
Amb sa revista Bona Pau.
Tots es qui hi col·laborau
a tot es poble heu agradat.

Començà un full petit,
poc a poc anà creixent.
Ha agradat a molta gent,
tant de gran com de petit.

Fou don Bernat Martorell,
en temps que era rector,
qui va esser el seu fundador.
Més de sa mitat d'honor
troba que ha de ser per a ell.

Tots els col·laboradors
sempre ho heu fet molt bé.
Es poble montuïrer
té molt que agrair-vos.

Jo tenc sa col·lecció
de fulls de la Bona Pau.
Si cap en necessitau
de bon de veres comptau
amb mi, humil servidor.

Aquí me vull despedir
de tots es de Bona Pau.
Si m'heu de menester comptau
sempre amb en Tòfol Parri.

Tòfol Massanet

El dia que celebràvem la festa dels 40 anys, a la sortida de l'església

CINQUANTA ANYS

Miquel Martorell Arbona

El col·laborador en actiu més veterà

Ha passat mig segle

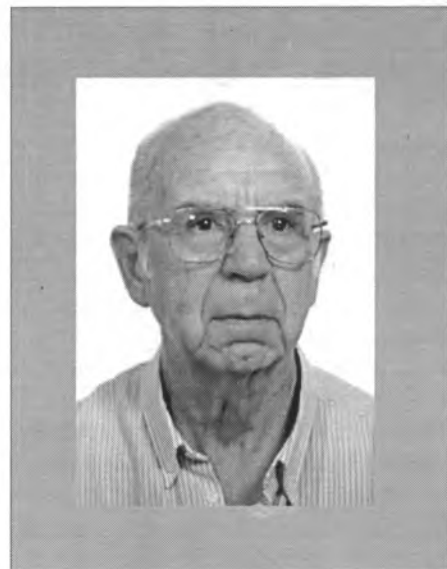
Rememora les incògnites, projectes i gestions prèvies a l'aparició de **Bona Pau**

Estàvem a les acaballes dels anys quaranta o principis del cinquanta. El reduït grup de joves que ens movíem a l'ombra de don Bernat Martorell –aleshores el nostre rector– teníem un esperit inquiet; tant era així que la nostra imaginació ens duia a pensar en projectes inabastables. Teníem infinitat d'idees, fèiem mil plans, però era difícil dur-los a terme. Estàvem fermats molt curt.

A qui li hagués passat pel cap dins aquella dècada donar vida, fundar una revista! El petit equip de joves encapçalat per don Bernat, qui pensava com nosaltres, desitjava sortir de la monotonia diària i donar sortida a les nostres quimeres. Dins aquestes, excel·lia la idea de crear una pe-

tita revista. Era un projecte d'unes dificultats quasi insuperables dins aquests anys. El cas era que a vegades, com més obstacles vèiem, més ens encoratjàvem; fet molt propi de la joventut. Però quan ho analitzàvem detingudament també ens envaïa el desànim.

No obstant la idea ens obsessionava i quan algun vespre ens trobàvem junts, no ens cansàvem de somniar en veu alta, fent projectes i imaginant el que podria ésser aquesta desitjada publicació, en realitat difícil d'aconseguir. Només haver de passar amb antelació pels organismes oficials corresponents per obtenir l'autorització, ja ens desanimava. No oblidem que aleshores la censura era molt rigoro-

sa.

En algunes ocasions no quedava més remei que baixar dels núvols i posar els peus en terra per enfrontar-nos amb la realitat. Qui de nosaltres s'havia de posar endavant per donar les primeres passes? A quina autoritat o organisme havíem de dirigir-nos per aconseguir l'autorització? Es rebria bé la nostra idea per part de les autoritats competents? Com quedariem davant el poble si una vegada haver sortida de cara al públic romaníem estancats? Quins objectius perseguíem? Aquells anys no eren els d'avui i amb tots aquests interrogants s'hi mesclava també una ombra de temor. Tot passava, com hem dit, per la censura de l'Estat.

Persistien unes altres incògnites: Seríem capaços que la revista tingués continuïtat?

A la pràctica estàvem segurs d'omplir una revista malgrat fos petita? I si la reacció dels lectors ens fos adversa?

Totes aquestes incògnites quan sortien a llum no ens entusiasraven, precisament. Però en les nostres converses continuàvem fent plans... I aquestes converses s'anaven allargant.

Passava el temps i estàvem atuats. Era necessari passar a la fase decisiva, no només donar voltes a la idea. Havíem consultat a professionals de la informació, els quals ens

El mateix dia que celebràvem el 30è aniversari de **Bona Pau** (24 de gener de 1982) oferírem una exposició dels més destacats exemplars ja publicats

CINQUANTA ANYS

havien encoratjat. Però d'aquí no passàvem. Estàvem enrocats.

Així les coses, un diumenge de gener de 1952 a la sortida de missa, dins el mateix temple, es repartia un fulletó entre els feligresos de la mida d'una octaveta que anava imprès per cada cara i duia un encapçalament: **Bona Pau**. Havia nascut la nostra revista! Don Bernat Martorell havia pres la decisió i d'un mode discret però decidit presentava el que seria la publicació a la que tantes voltes havíem donat. Una agradable sorpresa, si bé més endavant s'hagué de demanar permís al Ministeri d'Informació i Turisme.

La petita fulla sortí uns quants mesos. Era mensual però semblava indecisa. Els qui havíem fet tants de plans i especulat tant sobre ella no podíem col·laborar amb alguns treballs. Mancava espai.

Duant uns mesos deixà de sortir. Es feren gestions de tipus legal per obtenir l'autorització oficial i amb la protecció i emparada per l'església, el juny de 1953 tornava sortir d'un mode definitiu. S'havien donat les passes oportunes davant el Ministeri d'Informació i Turisme i així els joves del seu entorn pogueren donar vida a la revista.

Aquesta vegada sortí amb quatre pàgines. Els elements del petit grup començaren a col·laborar-hi.

S'ha de fer una menció especial a un col·laborador d'excepció: Pere Capellà. Els seus versos espirejants i

Miquel Martorell fou el guanyador del primer premi del III Concurs de Conte Curt Sant Bartomeu 1994

d'una gràcia singular, eren les delícies dels lectors i a la vegada donava ànims a la resta dels col·laboradors per continuar la tasca iniciada.

Bona Pau, com els nins, anava creixent, augmentà el número de pàgines, s'afegiren noves firmes i començà a despertar un cert interès, cada dia més gran dins el poble.

En el número 500 la portada sortia en color. L'any 1981 es publicava totalment en català com quasi tota la Premsa Forana. El mateix any deixà l'encapçalament com a Full Parroquial i començaven a sortir cap a altres destins, fora del poble, un nombre respectable d'exemplars que ens demanaven. Tècnicament també es modernitzava. El

1992 per a la seva confecció ja s'emprava ordinador. La revista anava millorant dia a dia.

Aquest mateix any l'Ajuntament institueix el "Concurs de Conte Curt Sant Bartomeu" i l'any següent Bona Pau s'incorpora en aquesta tasca prenent part en els treballs propis del cas i posteriorment passà a ser l'organitzador.

Des de fa tres anys també edita "Quaderns

Montuïrers". Les pàgines de la revista ja no basten per recollir tota la informació que es vol oferir als lectors... la petita fulla s'ha convertit en un arbre frondós, esponerós, que reparteix els seus fruits i escampa la seva ombra per tot arreu. Hem donat una mirada al passat i al present, ens toca girar-nos cap al futur.

Recentment un pare d'una estudiant d'uns 17 anys deia: "La meua filla toca uns temes i desenvolupa unes idees que jo quasi no la segueixc". En efecte, saben molt més que nosaltres, els majors. Tenen molt més coneixements que el grupet que feia plans per donar vida a **Bona Pau**. Aquesta joventut és la que ens ha de rellevar.

Si la generació dels seus padrins fou capaç de treure-la al carrer, donar-li vida i també fundar un cineclub, la joventut actual la pot posar a més altura i emprendre altres tasques més rellevants.

Dins el nou segle que començam són necessàries noves idees, és imprescindible l'impuls i la dinàmica de la joventut. Aquesta tasca duita per ells de cara al nostre poble —i més enllà— seria de gran valor.

És un repte al nostres joves de cara al futur. Ells tenen la paraula.

Miquel Martorell Arbona

L'equip de col·laboradors literaris el març de 1995

CINQUANTA ANYS

Raimundo Arbona Massanet

Antic col·laborador

“Bona Pau ha tengut una gran influència en la meua manera de ser”

Després de rebre una invitació per escrit, del Director de la Revista **Bona Pau**, com a excol·laborador per a manifestar el meu pensament sobre el desenvolupament d'aquesta revista al llarg del temps, ja que ni més ni manco fa cinquanta anys que ens acompanya, em va alegrar poder tornar de nou i, per aquest motiu, a estar entre vosaltres.

La meua col·laboració en la revista **Bona Pau** es remunta aproximadament a disset anys, i ho feia de molt bon gust ja que com a montuïrer aportava el meu granet d'arena, juntament amb els altres col·laboradors i el seu Director, la revista podia veure la llum mensualment. La meua retirada es va deure que vaig entrar al món polític i pens que la revista **Bona Pau** hauria d'estar al marge de qualsevol tipus de **Política**, també crec, que si no es respecta aquest pensament, podria acabar-se **Bona Pau**, com ja ha succeït amb altres coses mogudes per política i no per altruisme. Una vegada explicat el meu pensament com a col·laborador, ja vos puc dir que pens de **Bona Pau**.

Crec que és la narració, quasi quotidiana, de la vida dels montuïrers durant aquests darrers cinquanta anys. Hi podem trobar els fets més destacats en quant a cultura, naixements, defuncions, esports... comentaris, notícies i sobre tot, el fet més destacat és comparar les primeres publicacions, un full en blanc i negre, amb l'actual “revista” en color.

Personalment hi ha fets i articles publicats a **Bona Pau** que m'han afectat, uns de forma agradable i al-

tres no tant, però que formen part de la meua vida i de la meua família.

El dia de les meves nocces, els baptismes dels meus fills, diverses entrevistes que m'han fet com a polític, llegir que en “Montuïrers que han deixat petjada” hi ha el meu pare Raimundo Arbona Rigo que fou batle de Montuïri ara farà seixanta anys, i el meu “tio” Pedro Miralles Cerdà, una persona molt estimada per mi i que ha tingut gran influència en la meua manera de ser, ja que de petit em va inculcar uns sentiments que han desenvolupat la persona adulta que he arribat ésser. La mort dels meus padrins i altres familiars... Aquestes i altres coses fan la revista entranyable i aquest conjunt de fets formen part de la història de Montuïri.

Des de la regidoria de Cultura sempre he col·laborat en la **Bona Pau**, amb subvencions: per llibres, premis Conte Curt, Beca d'Investigació, etc.... i per la pròpia revista, la relació entre la regidoria i **Bona Pau** ha estat excel·lent i el seu Director mereix tota la meua admiració, per la seva tasca dia a dia, any a any.

Ja per despedir-me no voldria deixar al tinter l'expressió del meu bon sentiment a **Bona Pau**. Tots sabem que la publicació es possible grà-

cies a la col·laboració de moltes persones que mes a mes fan possible els cinquanta anys de **Bona Pau**. Però “l'alma mater” d'aquesta revista, sense cap dubte és el seu Director n'Onofre Arbona, el qual al llarg d'aquests anys no ha defallit i ha aguantat i fet de la revista una de les poques, que ha perdurat al llarg del temps. Des del fons del meu cor et vull donar l'enhorabona ja que fas possible que **Bona Pau** celebri les nocces d'or i crec que poques persones haurien fet el que tu fas perquè perduri.

Gràcies “Nofre”.

Raimundo Arbona Massanet

*Potítics locals el dia de la celebració dels quaranta anys.
Entre ells Raimundo Arbona*

CINQUANTA ANYS

Lluís Servera Sitjar

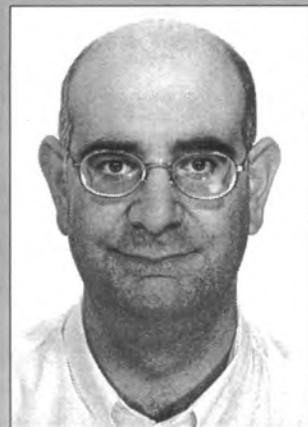
Poeta

Cinquanta anys al servei de la memòria col·lectiva

La celebració dels cinquanta anys de **Bona Pau** és motiu de satisfacció. La història recent de Montuïri, els batecs de la comunitat s'hi fan presents. La constància sol ésser senyal de triomf i marca d'exemple. Sobretot si darrera l'esforç perllongat per publicar hi cova un ideal: servir al poble per mitjà de la cultura.

Tot escrit, i més encara si va acompanyat de fotografies, és una lluita amb el temps que passa. Es tracta de llegir el passat per bestreure ensenyances. Es tracta de returar el present per amollar-lo amb mans sàvies fins als dies que encara cap demà no ha batiat. D'aquesta forma, passat, present i futur s'aglutinen en

sol espai. Un espai –**Bona Pau**– en el qual la paraula viva, aquella que brolla de la parla quotidiana ha rebut continus homenatges. La paraula, com a mitjà que permet interpretacions diverses de la realitat, ens du per si mateixa el regal de la tolerància. Per si mateixa permet adreçar-nos a la bellesa o a la recerca de veritat. Ens empeny a cercar una mica més de coneixement per a després compartir-lo. Ens deixa a cantar el redol propi on qualsevol racó porta els alens d'allò que perdura. I per això mateix i perquè l'impuls de les paraules llaura la inquietud de carreranyes desconeguts, ens hauria d'animar a convocar la mirada salu-

dable dels altres universos. Tot en conjunt, per amarar més l'horitzó dels nostres aprenentatges.

Enhorabona a **Bona Pau** i als seus responsables durant tants d'anys per tants de retalls estimats i ofrenes valuoses de vida montuïrera.

Lluís Servera Sitjar

Antònia Adrover Roig

Col·laboradora de **Bona Pau**

“Una fulleta graciosa i petiteta”

va néixer una "fulleta"
graciosa i petiteta
i ara, cinquanta anys farà.

Era l'any cinquanta-dos;
mig segle ja hem passat
i la "fulleta" ha tornat
un diari molt hermós.

Del poble, molts la compram,
per poder saber el que passa,
trobam que es torba massa
la revista *Bona Pau*.

frisam de llegir el que diu,
si feia sol o molt d'aire
a la fira de la Perdiu.

En ella ens informaran
de l'església i Ajuntament;
els més majors s'aniran
i s'hi afegirà més gent.

A mi, **Bona Pau**, m'encanta,
l'enhonorabona vull dar
a la gent que feina hi fa
per 'ver arribat als cinquanta.

Antònia Adrover

Glosa

50 anys de **Bona Pau**

L'any que jo me vaig casar

I no és que es torbi gaire;

CINQUANTA ANYS

Catalina Sastre Pericàs

Col·laboradora de **Bona Pau**

Records d'infantesa de la fulla de la **Bona Pau**

Fa 50 anys. Era pel gener de 1952 quan en temps de don Bernat Martorell va néixer la fulla de la **Bona Pau** i Onofre Arbona continuà la seva direcció. Aleshores nasqué com un poll venturer. Això em fa penar en "La llocada venturera" de na Maria Antònia Salvà. Com tot el que comença a viure, era petita, sols un full en castellà on s'hi explicava l'Evangeli segons el temps litúrgic i també batejos, matrimonis i defuncions. Es repartia a l'església.

Record vers l'any 1960, quan encara no vivíem a Montuïri, ja la llegia.

L'any 1979 es va començar a escriure en català. Passaren el anys i la petita fulla va créixer. Es feia gran, passà d'un full a dos i continuà en augment. L'any 1990 la **Bona Pau** rebé el premi de periodisme de Premsa Forana per la secció "Dos dits de seny".

Era l'any 1983 quan encara hi havia pocs ordenadors i **Bona Pau** no en tenia. En aquell temps uns quants voluntaris anàvem a la darrerria de cada mes a ajudar a compondre la revista. Aferràvem damunt fulls de paper en banc els escrits a màquina i fotos i el director, Onofre Arbona, ens anava dient com ho volia, ja que cada pàgina havia de ser diferent.

Algunes línies quedaven un poc dretes, altres no tant, però quan es veien bé les tortuositats era una vegada impresa la revista. Que moltes vegades ens feia exclamar: "Animals, quins solcs més torts; i aqueixa fulla és composta meva! Ens haurem d'afanyar a llaurar més dret! Pensàvem com els bons page-

sos que llauraven amb l'arada en pala o en rodes, cantant la tonada del llaurar, que tenien la pretensió de fer els solcs ben drets.

Tort o no, era la revista nostra on s'hi reflectien les vivències, la història, el batejar del poble.

Els col·laboradors no es cansaven mes rera mes de cercar notícies del poble i esportives, fent entrevistes, cercant fotos antigues, opinions de la gent, gloses, poemes, notes d'humor. Una temporada hi sortia estampada una randa o coixí de ganxet. Després, una recepta de cuina d'una dona de Montuïri, amb el seu nom, llinatges i malnom.

Al principi la portada era en blanc i

negre. Actualment es fa en color, donant-li més vida.

Gràcies al director i col·laboradors la fulla ja té 30 pàgines. També cal agrair la feina que va fer Aina Socías com administradora i la de les repartidores que fan arribar la revista a totes les cases que hi estan subscrites i l'esperen amb gran il·lusió.

Catalina Sastre

A la darrerria de 1982 els qui participàvem en l'edició de **Bona Pau** fèrem una aturada per examinar el passat, planejar el futur i reemprendre noves forces. I en acabar el dinar de treball, en el Puig de Sant Miquel, en deixàrem constància

CINQUANTA ANYS

**La Caixa felicita
Bona Pau amb motiu
del 50è aniversari**

Melcior Nicolau Jaume

Col·laborador de **Bona Pau**

Mai és tard per aprendre

Explica com i per què es va posar a escriure per a aquesta revista

*En aquests moments de satisfacció per haver arribat als cinquanta anys de la publicació del primer número de **Bona Pau**, tenc la satisfacció d'explicar com em vaig posar a escriure per la nostra revista.*

Des que vàrem a entrar de ple dret a l'UE varen començar a arribar subvencions per arrabassar vinyes i pomeres, per deixar terres sense sembrar, per abandonó de la producció lletera, per destruir fruites... A Porreres durant un any s'enterraren tones d'albercocs, també per les zones productores de taronges feren el mateix i ens mostraren per televisió com per llocs de Catalunya destruïen melicots, pomes i peres perquè deien que el mercat es trobava saturat i s'havia de descongestionar.

Amb tan bones i dolces com són les fruites, tan com costen el produir-les i amb les mancances d'aliments com hi ha al món, aquestes retirades no em varen semblar bé i em va motivar a escriure referent a ajudes o subvencions que arribaven de l'UE per a la retirada de certs productes agraris.

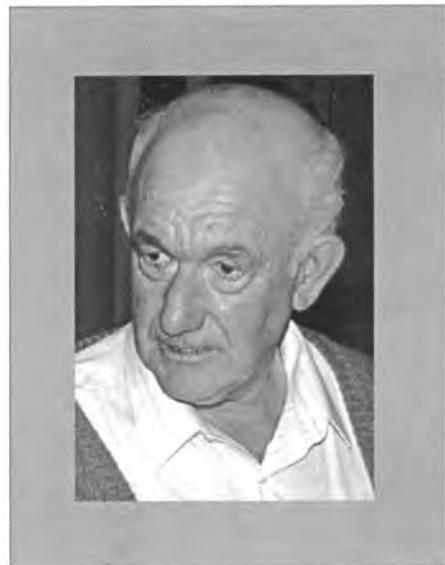
Una vegada escrit ho vaig mostrar a n'Onofre, ho va trobar interessant i ho va publicar el mes de setembre de 1993. No pensava escriure pus, però el director em demanà un article cada mes referent a temes del fora vila ja que, essent Montuïri un poble d'arrels pageses, a la revista diria molt bé.

Com que no tenia coneixements de català aleshores en Nofre (En Nofre a més d'esser mestre d'escola titulat es mestre de català) impartia un curs de català per a adults i en va convidar a assistir-hi. Jo havia complert 60 anys i trobava que ja era tard

per aprendre'n. Ell m'animà dient-me que mai és tard per aprendre: -idò, apunta'm, li vaig contestar, i així durant dos hiverns cada dijous anava a classe de català amb ell, que si bé no l'he après a la perfecció així mateix em defens. Després i durant un altre hivern una hora cada setmana en Josep Oliver "de Meià" em va donar classes de repàs. Ara puc dir que és arran de les lliçons que vaig aprendre d'aquests bon mestres puc escriure un tema cada mes per **Bona Pau**. Cal remarcar que ambdós m'ensenyaren de franc.

I jo que he guanyat amb l'aprenentatge de la nostra llengua i de les meves col·laboracions? Cert és que de **Bona Pau** no he cobrat en pesetes però si que he cobrat en coneixements gramaticals, de redacció, literaris i amb la bona acollida i el cas que sempre he tingut per part dels companys de redacció de la revista així com també de lectors que m'animen a seguir escrivint.

Quan vaig haver escrit una vintena d'articles sobre feines, fruits, collites i fets de la pagesia el redactor en cap de Bona Pau, Gabriel Gomila, corresponsal a Montuïri del periòdic *El Mundo El Dia de Baleares*, al qual cada diumenge publica *Fora Vila Verd*, un suplement dedicat a mig ambient, ecologia i agricultura, un dia em va dir que en el citat diari havia vist allò escrit meu publicat a **Bona Pau** i que estan interessats en què col·laboràs al dit suplement dominical. Bé estic jo -vaig exclamar- per escriure per un diari si per a **Bona Pau** hi ha mesos que fins els darrers dies no sé de quin tema he de tractar. Res, en Gabriel m'animà, em va posar en contacte amb el

responsable de l'edició de *Fora Vila Verd*. Vaig enviar un primer article referent a les figues i figueres i una crònica d'allò que havia estat la festa del sequer de Lloret de Vista Alegre, però no em creia que m'ho publicuessin, perquè la veritat, el dit article considerava que no estava gaire ben redactat.

L'endemà d'haver-ho enviat —era el setembre de l'any 1995— reb una nota a ca meua d'en Gabriel Gomila notificant-me que ha agradat i que ho publicaran el proper diumenge. D'aleshores ençà, quan trob tema →

Amb motiu de la celebració dels 40 anys, l'actual Presidenta del Consell de Mallorca (aleshores Consellera de Cultura), entregà una placa al nostre director

CINQUANTA ANYS

Bartomeu Sbert Barceló

Director de la revista *S'Unió de S'Arenal*

Antic col·laborador de *Bona Pau*

Amb gratitud

Agraeixo la deferència tenguda per Onofre Arbona al convidar-me a escriure unes paraules amb motiu de complir-se els cinquanta anys de la fundació de la Revista (abans fulla) **Bona Pau**.

Mig segle d'història és una fita important. Arribar-hi significa haver tinguda molta tenacitat, gran dosis de voluntat, alt esperit de sacrifici. Això és cosa que amb tota seguretat no ha faltat mai a algunes persones i així cada mes la publicació és sortida al carrer.

Bona Pau ha estat, i és, vehicle segur dins el motor de la informació montuïrera. Una Revista que ens acosta a tots, ja sigui en reportatges, entrevistes, història, esports i tota mena de notícies.

Record, amb gratitud, quan jo era encara un jovençà, que va esser precisament a **Bona Pau** on em pu-

blicaren els meus primers versos, que segurament serien més bé paraules no massa ben compostes, però sí plenes de sana il·lusió. Tot havia estat gràcies a una gestió directe del, aleshores, Vicari de Montuïri, el gratament recordat don Antoni Ramis, que anys després se'n va anar al Perú.

Encara que un servidor som llucmajorer, en aquells anys cinquanta visitava sovint Montuïri, ja que tenia ulla una joveneta montuïrera, na Francisca de Ca ses Fusteres, amb qui em vaig casar i amb qui ja duim 42 anys de feliç matrimoni.

Cada mesada hem rebut puntualment **Bona Pau**, és a dir, hem estat informats de les notícies del poble. Aquest és el mèrit: informar.

Entre notíci' i notíci'
cinquanta anys servant la nau,
informant sense malici',

tinguent per emblema i vici
el bell nom de **Bona Pau**.

I el meu desig és que la publicació pugui complir moltes vegades cinquanta anys. Encara que jo ja no ho veuré, m'alegraria que així fos. De segur que amb tan bon equip de col·laboradors, i altres joves que s'incorporin, la continuïtat està ben assegurada.

Enhorabona i endavant!

Tomeu Sbert

Director de "*S'Unió de S'Arenal*"

← referent a fets, costums, fruites i feines del fora vila escric per a *Fora Vila Verd* i sempre he tingut una bona acollida. Aquest fet em va motivar per comprar un ordinador i aprendre un poc d'escriure amb aquest modern aparell.

Allò cert és que no em donava en coratge per escriure per un diari de la categoria de *El Dia De Balears*, no em sentia capaç, però amb els ànims d'en Nofre, en Gabriel Gomila i d'altres companys em vaig encoratjar i em vaig posar a enviar articles sobre temes de fora vila al citat diari i encara ara n'hi envii. Aquest fet m'ha duit a haver de practicar i a aprendre com es redacta un article i, la veritat, a la meua edat, havia complit 61 anys, trobava que no estava

per haver d'estudiar, a tal edat perdem neurones i no tenim la capacitat d'aprendre com quan som joves. Però a força de caparrudesa, ànims rebuts, tan de part de l'equip de redacció de **Bona Pau** com dels que coordinen *Fora Vila Verd*, practico un poc l'art d'escriure. He après poc, em manca molt poder-me igualar amb els altres companys de redacció de **Bona Pau**, però m'ha bastat per comprovar que mai es tard per aprendre. De fet, cada més, quan duc el meu habitual article a la redacció de **Bona Pau** ho corregim junts i en Nofre encara em dona una bona lliçó. Aquestes lliçons, i que per a mi valen molt, la satisfacció d'haver ampliat coneixements periodístics, haver tingut noves i bones

amistats i, perquè no, una mica de popularitat. És la valuosa nòmina que he cobrat per la meua col·laboració a aquesta tan montuïrera, revista, que és **Bona Pau**.

El continuar escrivint a **Bona Pau** han influït sobre manera les persones que em felicitaven pels meus escrits així com també n'hi havia que em criticaven, fet que també m'animava a seguir escrivint, ja que el fet de criticar-me demostrava que havien llegit els meus articles i aquestes crítiques em feien reflexionar i mirar de millorar tan els temes com el meu estil i narrativa. A tot-hom moltes gràcies i també a **Bona Pau**, en aquesta data tan assenyada.

Sion Nicolau

CINQUANTA ANYS

Antoni Gomila i Jaume

Coordinador del *Concurs de Conte Curt*

"Gràcies a persones sacrificades, Bona Pau compleix cinquanta anys"

La vida humana té les seves regles i sistemes, com també les tenen les altres coses. Hi ha persones que en el seu temps lliure es diverteixen caçant, jugant a cartes, llegint, fent esport... i altres ho fan col·laborant gratuïtament, ajudant altres persones o realitzant activitats altruistes.

En el cas que ens ocupa, persones hi ha que col·laboren a confeccionar un full informatiu mes a mes, any rera any durant 50 anys. S'enfronten als canvis econòmics, socials i polítics que ha tengut Espanya durant mig segle.

Per **Bona Pau** han passat moltes persones que han col·laborat i no m'atrevesc a indicar-ne cap per no deixar de citar ningú. Però, sí, vull

esmentar el seu director Onofre Arbona Miralles per haver estat al capdavant de la revisa durant 50 anys, fixant-se la meta del cinquantè aniversari. Com va dir Neru: "el fet de fixar les nostres metes en quelcom important ens fa grans. La impaciència produeix embussos en lloc d'esforços. L'home amb responsabilitats no pot restar agafat pel pànic en les crisis inherents al canvi. La persistència és la base de l'èxit".

Montuïri ha estat un poble de gent inquieta. S'han fet coses i, actualment, tenim diverses entitats locals, algunes regentades per persones de voluntariat dignes d'esmentar perquè són notícia a Mallorca, a la Península i, fins i tot, a l'estranger.

Vull donar les gràcies a totes les

persones que han col·laborat amb **Bona Pau**, en qualitat d'organitzadora dels Concursos de Conte Curt Sant Bartomeu, a l'Ajuntament que patrocina el segon i el tercer premi del concurs que cada any reuneix un important nombre de participants de Balears, Península i estranger i és un dels més populars de la Part Forana.

Com a coordinador del llibre de Conte Curt Sant Bartomeu, vull destacar el bon enteniment entre empresa pública i privada que han fet palesa la necessitat de les dues parts per aconseguir bons resultats.

Com empresari manifest allò de positiu que ha estat treballar per donar oportunitats a persones amb inquietuds per escriure i, al mateix temps, veure's compensades amb la publicació de les obres guardonades.

Tenc l'obligació de destacar la importància que ha representat per al Concurs el fet de veure a les columnes dels diaris "Ultima Hora" i "Diario de Mallorca", plomes col·laboradores que han guanyat premis del Concurs de Conte Curt Sant Bartomeu i comprovar la influència que té en els mitjans de comunicació la convocatòria del certamen, fins i tot en premsa especialitzada.

Antoni Gomila Jaume

En els primers anys de l'aparició de **Bona Pau** eren molts els joves del poble que aprofitaven l'acollida del Puig de Sant Miquel ja bé per passar-hi una estona i també per fer-hi exercicis i cursets. La foto fou tirada allà dalt a aquest grup d'aspirants a l'entorn de 1953

CINQUANTA ANYS

Síquies i albellons

Les abundants pluges caigudes el mes de novembre, contrastant amb les poques que han caigut els dos darrers anys, han estat ben arribades. No confonguem els aiguats amb el fort temporal de vent i calabruix que tant de mal ha fet a l'arbrat, hortalisses, hivernacles i a infraestructures.

A Montuïri encara hem duita sort, segons les dades que han donat els mitjans de comunicació, tot i a cert redols haver fet mal, a altres llocs de Mallorca ha estat pitjor. Pel que fa a Montuïri per allà on he vist més arbres tombats o arrabassats es pel sons Vaquers i segurament a altres garrigues també.

Tot i així, les aigües caigudes el mes de novembre segons **Bona Pau** ha estat de 201,5 l m², idè des de l'any 1963 que és quan aquesta revista va començar a mesurar les pluges, ho hem esbrinat i durant tot aquest espai de temps s'ha batut el record respecte al dit mes, però no el d'altres mesos. L'any 1994, el mes d'octubre ploqué 323 litres i el setembre del mateix any 121. Sumant els dos esmentat mesos donen 444.2 litres m² i que tampoc s'havia donat els cas de 1963 ençà. Recordam bé com per sona Moiana, Son Miró, Ses Jardines, es Camp Vell tot estava inundat, semblava aquella contrada un llac i l'embassament hi va romandre bastant de temps semblava l'aigua no trobava per on sortir.

Aleshores atribuïem el fet que l'aigua durava allà a causa que els albellons no funcionaven degut que llaurant fons amb tractors s'havien desfets i no drenaven, així com també les síquies estaven brutes de vegetació, i això va motivar la llarga estada de l'aigua sobre el terreny. Aquest fet comportà el no poder sembrar d'hora les finques afectades.

Peròenguany, tot i els 201 litres, solament hi hagué aigua embassada uns dies, aviat va fugir. S'atribuïa el fet que el terreny estava molt sec i ho va absorbir ràpidament, però en realitat no era així ja que els passats mesos també havia plogut i no es trobava tan sec com es volia suposar. El vertader motiu que l'aigua trobàs sortida es deu que havien fet la neteja de les síquies i pontets.

Aquest desembús s'ha fet d'una manera respectuosa amb el medi ambient. En

lloc de realitzar la feina amb una retro, la qual treu el fang, arrabassa vegetació, no ho sega a més fa grans pitjades, trespoleig, roderes i una feina grollera.

S'ha duit a terme aquesta feina en base a eixermar les olivardes, romeguers, fanàs, retrets d'arbusts i altra vegetació i pel resultat què em vist ha quedat palès què ha bastat per l'aigua fugir.

L'aigua embassada dona un perjudici a les finques afectades. Per altre costat però, com que amera molt bé el terreny s'infiltra per endins i s'alimenten els aquífers subterranis i a més al terreny li dura la humitat. Però si l'aigua hi està un cert temps ofega les arrels dels arbres i sembrats i moren. Per tal motiu a terres que s'hi embassa aigua per no disposar d'un bon sistema de drenatges mitjançant albellons i síquies, no hi tenen vida els arbres i plantes de profit, solament ho resisteixen els que viuen dins la humitat, com polls, oms, i altra vegetació; joncs, batzers i també per respectar la flora i medi ambient hi han d'esser, per tant per netejar no s'han d'arrabassar, solament s'han de segar. Cert és que no donen fruit, però sí verdor i natura.

La millor manera idè, al meu entendre, es tal com s'ha dut a terme aquesta neteja, s'ha demostrat que es suficient i no estant tan netes i fondes les síquies l'aigua discorre lentament i permet que durant el seu recorregut s'infiltri aigua per endins mentre que si s'ha tret el fang

corre més de pressa.

Allò que no s'explica és perquè no ho han fet arreu del terme, en canvi si s'eixermenten síquies i torrents, es desembusquen els redols que estan amb branques, restes de vegetació, canyes, palles, si hi torna haver negades, drenaran. Pel que fa els albellons sembla no se'n construeixen de nous, potser a qualche lloc se'n facin, no ho sé, tal vegada sigui que els nostres avantpassats en construïren molts però quan els feren no tenien previst el llaurar tan fons i la majoria estan embussats, esbaldregats i no funcionen, no tiren.

Passada la tempestat va arribar la calma i el mes de desembre ja s'ha pogut començar a sembrar i s'ha sembrat la major part. Per bastants indrets es veu bona brulla, ara, amb les calmes de gener i que el dia ja s'allarga farà bon acabar de rematar les tasques de sembrar del blat i ordi de cicle curt i sembrant amb bona saó, i enguany la hi tenim, hi ha fundades esperances d'haver-hi una bona anyada ja que els sembrats brullen amb força i quan les coses comencen bé hi ha molta probabilitat que hi acabin.

Sion Nicolau

Hotel Rural Es Figuerol Nou Es Pati de Montuïri

Restaurant

Diligent servei

Amb totes les comoditats

Acurada atenció al client

Servei de noces i banquets

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

Els 10 esdeveniments de més relleu de 2001

Montuïrers que han deixat petjada

Amb aquest títol dia 30 d'abril presentàrem el llibre que difon la tasca que 149 montuïrers deixaren plasmada a la vila o a altres indrets, el qual servirà de consulta per tenir un coneixement fidedigne de la nostra història.

Cloenda del 7è centenari

Dia 27 de maig se celebraren els actes de cloenda del 7è centenari de la fundació de Montuïri com a vila reial, ja que a causa de la pluja no pogueren tenir lloc l'1 de maig. Una visita cultural pel poble, una suculent i monumental paella al migdia i ball de bot a l'horabaixa tancaren els actes.

Inauguració del museu de Son Fornés

En es Molí des Fraret, dia 1 de juny amb tota solemnitat fou inaugurat el museu arqueològic de Son Fornés, des d'aleshores gestionat per la Fundació Son Fornés. Entre altres personalitats del món polític i cultural hi assistí l'arqueòleg director de les excavacions, Vicenç Lull.

10 llibres nous en un any

En el transcurs de 2001, 10 títols nous foren presentats a Montuïri. A més de *Montuïrers que han deixat petjada*, hem

Una vegada restaurada, per la fira fou inaugurada la Creu de San Rafel Mas, ara instal·lada a la placeta d'Es Dau

d'esmentar *Montuïri, imatges d'ahir*, de Guillem Mas i Antoni Mateu; el llibre dels *Contes Curts* guanyadors del concurs; *Estat de coma*, de Joan F. March; *Guia dels pobles de Mallorca: Montuïri*, de varis autors; *Prehistòria de les Illes Balears i el jaciment arqueològic de Son Fornés*, de varis autors; *La Guerra civil a Montuïri*, de Guillem Mas i Antoni Mateu; *Mig segle història: 1951-2000*, d'Onofre Arbona; *Montuïri, passatges d'història*, de Catalina Verger i *Entorn a la Història de la Llengua*, de Joan Miralles.

El desdoblament de la carretera Palma-Montuïri

Molta gent interessada va acudir dia 13 de juny a una xerrada informativa a l'ajuntament, sobre el projectat desdoblament de la carretera Palma-Montuïri. Aleshores entre altres modificacions es preveien 10 rotondes, 5 desviaments soterrats i altres.

Son Fornés, propietat municipal

El poblat talaiòtic de Son Fornés, les cases i una superfície de més de 100 mil metres quadrats després que dia 22 d'octubre es firmàs l'escriptura pública, passaren a ser propietat municipal, per tant, pública.

Una gran tempesta

Una esgarrifosa tempesta d'aigua i vent molt fort va assolir Montuïri i tot el terme, particularment els dies 10 i 11 de novembre. No hi hagué desgràcies personals, però més de 2000 arbres, sobretot pins, foren violentment arrabassats.

El Para Martorell, Doctor Honoris Causa

Dia 25 de novembre fou investit Doctor Honoris Causa per la Universitat

PREFABRICATS

**FABRICACIÓ DE
BALUSTRADA I
BIGUES DE TAUló
IMITACIó FUSTA**

**Servei de transport propi per a tota l'illa
Magatzem i oficina**

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

el Pare Antoni Martorell en el marc d'un solemne acte acadèmic celebrat a l'església amb assistència de les més rellevants personalitats del món social, polític, educatiu, eclesiàstic i cultural de l'illa.

Inauguració de la reforma del Pou del Rei

Enquadrat dins els actes de la fira, dia 1 de desembre fou inaugurada la restauració del Pou del Rei. També aquella zona ha romàs il·luminada i millorada i ara presenta un altre aspecte.

La Creu de Son Rafel Mas, restaurada

Dia 2 de desembre, una vegada restaurada, es va presentar a la nova ubicació, a la placeta del Pou d'Es Dau, la Creu de Son Rafel Mas. Un lloc adequat, ja que en el cap de cantó del carrers Pou del Rei i Sa Trona havia sofert diferents rompudes motivades per vehicles.

Altres 10 esdeveniments

- A començaments d'any, el Pare Jaume Reynés, qui treballava a la parròquia de Montuïri, fou nomenat Prior de Lluc i ens va haver de deixar.
- Dies 27 i 28 de gener els Cossiers ballaren a Vic, una actuació que ve tenir alguns detractors.
- Els mesos de febrer, març i abril se celebraren cursats d'empelt, poda i enologia.
- La banda de música, dia 11 de juliol va oferir un concert a Roma.
- El ca rater i el ca de mè, el mes de juny foren reconeguts oficialment com a races autòctones.
- Al *Concurs de Conte Curt* d'enguany s'hi presentaren 71 obres. Fou guanyat per Josep Noguerol.
- Un matrimoni de manescals va obrir pel maig una clínica veterinària.
- Després de més de 30 anys de col·laborar a **Bona Pau**, Gabriel Gomila, qui era el redactor en cap, va cessar el juliol.
- "Juanjo" López, després de 20 anys de "dimoni" es va retirar i per Sant Bartomeu rebé l'homenatge del poble.
- A partir de l'1 de novembre ja funciona el tanatori del cementiri, una milloa que la gent agraeix.

Restaurant

Es Molí d'en Perons

Tlf. 971 64 60 99 • Carrer Molinar, 51 • Montuïri

BIP **Super Montuïri**
supermercados Extens assortit
 Gran varietat de productes d'alimentació

**Peix congelat • Carnisseria • Xarcuteria
 Panaderia • Fruita i verdura • Begudes • Neteja
 I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"**

Av/ Es Dau, s/n • Tlf. 971 64 67 60 • Montuïri

 BANCA MARCH

**Felicita Bona Pau amb
 motiu de la celebració
 dels 50 anys**

Major, 26 • Tlf. 971 64 60 55 • Montuïri

Guillem Nicolau Pizà mostra l'Esplai per damunt

Es Turonet, el de Montuïri, està integrat per 36 al·lots i 6 monitors

En repetides ocasions se'ns ha demanat que publicàssim alguna cosa de l'Esplai, dels qui dirigeixen aquest grup i dels qui l'integren, així com del seu contingut; què pretén, quina seria la seva metodologia, la finalitat, activitats que desenvolupen i altres aspectes que el donin a conèixer. Fou per això que acudírem al qui considerem el màxim responsable, en Guillem Nicolau Pizà, un jove de 21 anys ben conegut entre la joventut montuïrera

– **Guillem, com fou que va sorgir la idea de muntar l'Esplai a Montuïri?**

– Fou en el mes d'octubre de l'any 2000 quan ens vàrem agrupar sis joves catalans i ens adonàrem que hi havia una mancança a Montuïri. Era evident la inexistència d'una organització que aglutinàs nins un poc grans i juvenets, ja que els al·lots sols tenien activitats esportives. I a fi que poguessin triar un poc vàrem intentar muntar l'Esplai. Tot va ajudar, però sobretot el canvi de rector a Montuïri. Després d'haver arribat Miquel Mascaró, aquest no sols ens va ajudar sinó que també ens va deixar les aules. i així fou com vàrem poder començar tot això.

– **Quina és la finalitat de l'Esplai?**

– La metodologia que tenim a l'Esplai està orientada de tal manera que prete-

nem que els al·lots aprenguin durant el temps lliure. També disposam de grups de diferents edats. Els ensenyam a compartir jugant, ja que això és molt important. I a aprendre a fer treballs manuals, tota vegada que la creativitat feta amb les mans obre també la intel·ligència i desperta la voluntat. Els ensenyam a aprendre a jugar, jugant.

– **Si ara haguéssis de fer un recorre-**

gut històric de l'Esplai dient-nos si és un Esplai jove o ja madur, què ens diries?

– L'any passat era el primer any. Quan començàrem no sabíem quin material trobaríem. Ens equivocàrem en coses que no és normal, però això s'aprèn i ara suposam que enguany no ens equivocarem tant. No obstant sempre hem de recalcar que moltes vegades els al·lots es creuen saber-ho tot, però així i tot amb freqüència han d'aprendre coses noves. I, per altra part, si nosaltres no aprenem i sabem més que ells, no els ho podem ensenyar.

– **Quantes persones formen l'equip de monitors de l'Esplai?**

– Som sis: Na Cati Font, Maria Mayol, Gero Melià, Maria Antònia, Cris Amengual i jo mateix. Quan pot també ve en Josep Mas "Collet", però són moltes les vegades que no pot venir, si bé està dins l'equip. I la mateixa cosa passa amb en Jaume Ramonell, que estudia a Barcelona i sols ens ajuda quan és aquí. Entre tots, durant l'estiu preparam el curs següent.

– **Sabem que heu dedicat molt de temps a una activitat concreta, una activitat feta per al temps de la fira. Ens podries explicar a grans trets, què és allò que vàreu preparar per a aquest temps de festa a Montuïri?**

– Durant la fira vàrem pretendre donar a conèixer les coses que fan els nostres al·lots, ja siguin polseres, anells, arracades, punts de llibre, això després d'haver après a reciclar paper; i damunt aquest paper reciclat pels al·lots hem fet el punt de llibre.

– **Sabem que l'any passat vàreu acabar en una activitat que es podria qualificar d'espectacular, com fou el campament. Quina valoració en fas?**

– Va esser fenomenal. Per començar, els monitors ens ho passàrem millor que els al·lots. Això és bon senyal, perquè si un monitor no s'ho passa bé amb els al·lots, els al·lots no s'ho poden passar bé mai. Varen esser quatre dies en el transcurs dels quals tot va anar molt bé. No hi hagué res de nou.

SERVEI DE TAXI DE MONTUÏRI

Telf. 639 67 24 80

●
Els al·lots aprenen a compartir
jugant, a fer treballs manuals

Se'ls ensenya a despertar i
cultivar la voluntat

El poble els recolza perquè està
content de l'Esplai

●

– Quants d'al·lots formen en aquests moments el grup d'Esplai?

– Ara com ara són 36.

– Estan dividits en grups o feis una mateixa activitat conjunta?

– Quasi tot ho feim conjunt, perquè volem que comparteixin coses i es facin els més grans amb els més petits. Així i tot tenim tres grups: un integrat per nins de 7, 8 i 9 anys; un altre, pels de 10 i 11, i finalment el tercer pels de més d'11 anys. Ho feim així perquè segons quines activitats no es poden fer conjuntes.

– Què demanaries o diries al poble de Montuïri en relació a l'esplai "Es Turonet"?

– Sempre hi ha gent que ni tan sols

Els components del Grup d'Esplai en una de les sortides de l'any passat

sap que existeix, però estam molt contents de tot el poble perquè tothom ens recolza i en un any la major part del poble sap qui som i estan encantats de nosaltres. Ho dic pel que ens demostren.

Això és el que volíem saber per poder donar a conèixer aquesta informació als lectors de Bona Pau. D'aquesta mane-

ra, la gent del poble que no sap en què consisteix l'Esplai ara podrà saber de la seva existència a Montuïri i que és diu Es Turonet, que hi ha sis monitors que hi treballen i 36 joves que hi participen. Des d'aquí els desitjam que es puguin veure complir els sus plans.

MM - OA

Camí de Ca'n Tamos, s/n
07230 - Montuïri
Tel./Fax: 971 64 66 49
clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- ☐ medicina general
- ☐ vacunacions
- ☐ cirurgia
- ☐ raig X
- ☐ ecografia
- ☐ animals exòtics
- ☐ perruqueria
- ☐

CONCERTAU HORA

Gabriel Cerdà Miralles, una vida dedicada al futbol

En Biel "Rupit" relata les aventures i desventures dins la història del futbol montuïrer, amb ell com a protagonista

La Federació Balear li lliurà una placa en reconeixement

Pocs són els homes d'arreu del món que hagin dedicat la major part de la seva vida a l'esport, sobretot si aquesta dedicació s'ha perllongat per espai de 65 anys o més. Aquest és el cas de Gabriel Cerdà Miralles, ben conegut a Montuïri per "Es Rupit". Naixia a la vila el 20 de juny de 1914 i ara, per tant, té 87 anys.

La seva constància en les tasques esportives se centren en el futbol montuïrer, des de quan encara no hi havia equip federat fins ara, i encara continua. Aquesta constància fou reconeguda d'una manera que podríem dir oficial per la Federació Balear de Futbol quan el passat dia 5 de desembre se li va lliurar una placa commemorativa en presència de les més destacades personalitats esportives regionals.

Era obligat, per tant, que Bona Pau es fes ressò de l'esdeveniment i aprofitar l'avinentsa per parlar amb ell, perquè els nostres lectors puguin saber de quina manera s'ha desenvolupat el seu quefer esportiu.

I al mateix temps, tot i essent que ell ha viscut tot el temps que hi ha hagut futbol a Montuïri, aquesta xerrada ens servirà per acostar-nos a la història del futbol a Montuïri des d'un altre angle, ja que del purament oficial (diguem-ho així) en altres ocasions des d'aquestes pàgines ja l'hem relatat.

- Biel: abans de parlar de futbol, per què no ens contes un poc de la teva infantesa?

- Vaig anar poc a escola, perquè quan encara no havia complert els set anys ja estava llogat devora Son Pi. Després vaig anar a Son Lleó, a Lluçmajor, on hi vaig començar la vida de llogat i hi vaig romandre fins als 21 anys. En aquell temps anàvem molt prim; eren moltes les vagades que venia de Lluçmajor a Montuïri a peu. Ara bé, poc temps després, el 1936, va venir la Guerra Civil i em vaig incorporar al servei militar, i vaig fer tres anys de servici.

- I després de llicenciat?

- M'enviaren a ca meva el 1940 i l'any 1941 em vaig casar amb Joana Aina Rossinyol Bauzà "Magalona". Vàrem tenir un fill i una filla, els quals ja són casats fa bastants anys. Ara bé, la meva dona va morir 1997.

Amb aquesta pinzellada ja ens adonam de la vida passada i present de Biel Cerdà. El que volem que ens relati, però, és la seva incidència i dedicació dins el futbol montuïrer.

- Conta'ns un poc per damunt qualque cosa del futbol montuïrer a partir de 1935. Quin nom tenia aleshores el club?

- "Sala Mariana", o sia l'equip de la Sala Mariana.

- I això, aproximadament quin any era?

- Era poc abans de 1936 -digué tot d'una, però llavors rectificà així:- era l'any 1934, perquè durant el Moviment feien partits de futbol.

- On estava situat el camp aleshores?

- Allà on jugam ara, en Es Revolt. Però el camp estava en una altra direcció.

En aquest punt volem fer notar al lec-

tor que ell diu "jugam" i no "juguen", com si encara fos un protagonista, tan identificat encara se sent avui en dia amb l'equip.

- Qui eren els qui portaven l'equip?

- En aquell temps no hi havia directives, com ara.

- Pot ser era el capellà el responsable?

- No, el responsable, no. Ara bé, ell era el qui comandava. I quan més endavant es va federar ja hi va haver directiva. Això possiblement era l'any 1946.

- En quins anys tu jugaves?

- No, jo no he jugat mai. Millor dit, sols he jugat tres partits en la meua vida i encara fou per manca de jugadors. I, cosa curiosa, cada vegada vaig marcar el gol de la victòria.

- Quin lloc ocupaves en el camp?

- Em feien jugar d'extrem esquerre.

- Quants d'anys tenies quan jugaves?

- En devia tenir de 25 en amunt.

- Idò, què feies a l'entorn de l'any 1935?

- L'any 1935 hi havia un equip republicà al que jo pertanyia, ja que aleshores era soci de la societat republicana i em passejava amb ells. No tenia cap càrrec ni era res, sols company seu.

- Qui ho duia en aquells moments?

- En Mateu "Confiter".

- Quins jugadors recordes d'aquells anys?

- Dels republicans record en Miquel "Serra", Biel Pellusco", Joan "Pellusco", Joan "Xinet", Joan "Borreó", Biel "Borreó", Mateu Confiter", Rafel "Mora i també venien dos externs: un sineuer i un altre.

- On es jugava?

- Primer, devora el "quarter" i després a Sa Torre.

- Per què anaves amb els republicans?

- Perquè en aquell temps era soci re-

Es pot assegurar que la vida de Gabriel Cerdà corr paral·lela a la del futbol a Montuïri

Com també afirmar que ell és la història viva del naixement, implantació i expansió de l'esport a la vila

publicà. Hi havia una societat recreativa muntada per l'apotecari Verd. Allà hi anava amb els meus companys, portàvem una trompa, i a ballar! Però de política quasi ningú no en sabia res; sols hi anàvem per passar-ho bé. I quan aquest apotecari se n'anà a València es va desfer.

- O sia que no eres republicà?

- Jo no sabia res de republicà, però tot el temps de la guerra vaig passar com a republicà; tant és així que un dia, quan em vaig donar compte, això era l'any 1941, havíem d'anar cap a Inca per a un partit de futbol i encara portava dins la butxaca de la camisa el carnet republicà i el mostrava dos dits per damunt, i ja em volien agafar per... Figura't!

- Tornem a l'equip del nostre poble.

- A Montuïri sempre teníem bo de fer l'equip; perquè entre Sampols, Sunyers, Miralles i militars que feien el servei a Mallorca, no mancaven mai jugadors. També record Sebastià "Serena", Llorenç "Neo", Joan Ballester, Tomeu "Reus", Guillem "Niu", Biel "Muix...

- Des de 1941 ençà, sempre hi ha hagut futbol a Montuïri?

- Aquí sempre hi ha hagut equip excepte dos anys, que fou en el temps en què corria en Mayol, quan intentàrem fer una pista dins Can Tamos. Però els qui portaven el futbol es tornaren a comprometre a fi de tornar disposar del camp d'Es Revolt.

- Què passava?

- Els obrers de Can Ferrando en sis anys no havien fet mai tanta feina com feren en dues hores llaurant el camp. Don Joan va enviar els parells a llaurar-lo fins que jo -recalca en Biel- i en Joan "Bulla", que era el president en aquell temps, en Pep Sampol i en Miquel "Serra" agafàrem la guàrdia civil i ens anàrem a aturar els parells.

- Com acabà la qüestió?

- A don Joan Ferrando el castigaren a tornar posar el camp així com estava.

Moment que Gabriel Cerdà va rebre en el Casino Paladium la placa donada pel Futbol Balear

- Tornem a aquells anys. Hi havia molts de col·laboradors?

- En aquell temps cada diumenge dematí hi havia 10 o 12 persones que ajudaven. No és com ara. Saps que n'hi ha, de senyors!

- Què féreu?

- Totes aquestes parets que ara rodegen el camp s'han fet sense costar cap cèntim. Sols es va pagar el material.

- Abans hi havia parets de posts.

- Sí. Les col·locàrem devers el 1941; les havia serrat mestre Joan Sampol. Per cert que cada vegada que hi havia una forta ventada, les posts queien dins la carretera. Hi hagué diumenges que per poder començar el partit a les tres i mitja, les acabàvem d'aixecar a les tres i vint minuts.

- En aquell temps, hi anaven molts d'espectadors?

- Aleshores cada diumenge el camp estava enrevoltat de gent; tot el poble davallava al futbol.

- A més, què feies per al futbol?

- Tota la roba i totes les sabates, les davallava i les pujava. Cada diumenge posava les xarxes, senyava el camp a la mala, omplia els dipòsits de les dutxes en els quals hi cabien 14 poals d'aigua. Això suposava anar 14 vegades al pou de Can Costa i pujar i davallar 14 vegades l'escala carregat.

- Per espai de quin temps feres això?

- Des de l'any 1941 fins a l'any 1959. Quasi vint anys. I encara una altra cosa. En aquell temps vaig fer de tot quant hi hagué al futbol, manco saber fer comptes ni podia ser el president. Ara bé, tota la feina es féu sense maquinària, tota la vaig fer jo.

- Recordes qualche fet extraordinari?

- Possiblement era l'any 1955, un diumenge que havia de venir el Sant Llorenç a jugar i les coses no estaven

(Continua a la pàgina següent)

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

(Ve de la pàgina anterior)

arreglades. Al migdia vaig partir cap Es Revolt i des d'allà fent autostop vaig anar a Ciutat a la casa del president de la Federació per cercar un àrbitre, ja que no n'hi havia cap de designat. Després de moltes gestions el vaig aconseguir. No em demanis com, però a les 3 i 20 arribava amb ell i a les 3 i mitja el partit començava.

– Fa una estona que has dit que per a tots els partits davallaves i pujaves la roba i sabates dels jugadors. Però, qui la feia neta?

– La meva dona la va netejar durant cinc anys i aleshores no hi havia rentadores ni cap màquina. I amb un ou sargia els calcetins i les calces. I jo mateix (sa dona ja no la sabrà en aquesta mentida) –digué en veu més baixa– durant un any li vaig donar un duro cada dia de la meva butxaca, que era la seva paga, ja que ella per res no ho hauria fet. Fou un any que no hi havia doblers.

– Arribares a rescabalar-ho-?

– Sí. El dia de Tots Sant jugàrem un partit contra l'Artà i aquell dia em vaig embutxacar tota la taquilla i encara sobren 7 pessetes.

– Qui éreu els qui dúieu tot aquest trull?

– Els quatre que ens cuidàvem molt de tot això érem en Joan "Bulla", en Miquel "Serra", en Pep Sampol i jo.

– Qui obria i tancava?

– Jo era l'únic que tenia clau. A vegades venia qualcú a ca meva i la hi deixava.

– I als entrenaments?

– S'entrenaven poc: dos pics per setmana ja era suficient... i sobrava. No hi havia el senyoriu que hi ha ara. Els jugadors se sentien més obrers.

– Qui duia els papers?

– En Joan Miralles "Costa" era el qui portava tota l'administració i a més feia totes les gestions de Ciutat.

– Dugueres a terme altres comeses?

– També vaig ésser 14 anys el massatgista. El metge de "Meià" m'havia fet un carnet de massatgista i així oficialment estava facultat.

– Durant tants d'anys, hauràs tingut algunes decepcions?

– El fet que em va saber més greu fou que en Mateu "Jordà", aleshores l'entre-

Era l'any 1945, en el transcurs d'un partit de futbol quan aleshores el camp d'Es Revolt encara estava rodejat de posts

nador, un dia que havíem d'anar a Sóller es dirigí cap a mi davant Can Pieres i em va prendre el "botiquín", el qual, per cert, era fet p'en Biel "Titina", i el va entregar a en Vicenç "Sutro", un disminuït a qui tothom coneixia.

– I això, per què?

– Deia que l'entrenador era ell, que jo em posava amb els jugadors i manipulava les alineacions; si bé jo en sabia tant com ell de futbol. No ho va poder sofrir. A mi em va saber molt de greu, sobretot per al futbol de Montuïri.

– Quines conseqüències se'n derivaren?

– A conseqüència d'això vaig estar tres anys sense acostar-m'hi, al cap dels quals, amb en Pep Sampol, en Joan "Bulla" i en Miquel "Serra" cercàrem una directiva d'homes madurs: el metge de "Meià", en Jaume de sa Fàbrica, don Joan Ferrando, Gaspar de Meià, el Secretari... i férem una nova directiva. Això era poc abans de 1970, un temps en què cada punt acabàvem els doblers.

– Què passà amb la nova directiva?

– Totd'una férem president don Joanet Ferrando per no haver de pagar la renda. Però una vegada haver comprat el camp, en Ferrando ja no hi va intervenir més.

– Quines passes donàreu per comprar el camp?

– Després d'haver decidit comprar-lo anàrem al rector, don Miquel Vallespir, el qual ens va recolzar i va donar moltes passes; però el mèrit principal s'ha d'atri-

buir als "Quelets". Havíem fet accions i aquests les varen completar fins i tot més que no podien. Era un temps en què el president era en Rafel Sampol i aquest havia promès ésser-ho fins que s'hauria acabat de pagar tot el camp i que llavors ho deixaria.

– No has dit quasi res de la nova directiva.

– A partir d'aleshores ja hi va haver una directiva nova: un president, un vice-president, secretari i la resta. Mentrestant jo seguia fent la mateixa cosa.

– O sia que es pot dir que comandaves?

– No tant, però en haver d'obrir el camp i casetes no anaven a cercar la clau a cap lloc més que a ca meva. I després me la tornaven. En referesc al temps després d'haver tancat el camp amb paret de marès. I a la clau la vaig tenir per espai de més de 25 anys. Jo era el qui obria i tancava.

– Com qualificaries ara la teva feina en relació al futbol?

– Sense ésser l'amo del futbol he fet la mateixa feina com si ho fos, l'amo. Les coses que no he fet ha estat per no haver-les sabut fer.

– I ja amb el camp tancat, com anaren les coses?

– Més endavant férem campions de 2ª regional, ascendíem a primera; poc temps després, a Preferent i uns anys més endavant ens enfilàrem a 3ª nacio-

Els 18 benjamins que l'any 1985 assoliren el campionat comarcal de futbol. Alguns d'ells continuen jugant, avui integrats dins equips de superior categoria

nal. Això ja fa uns 14 anys. Tanta era l'afició que arribàrem a jugar la lligueta per ascendir a 2ª B Nacional. Després va entrar una altra directiva, tornàrem davallar de categoria fins a 1ª regional. L'any següent tornàrem a preferent i 4 o 5 anys després, de bell nou a 3ª

Nacional. I d'aquests 7 o 8 anys darrers, ja tothom ho sap.

– Abans d'acabar podries dir-nos, ara, als teus 87 anys, quina feina fas encara?

– Feina, en fas poca, però encara hi vaig i en haver acabat el partit, recull la

roba, l'aplec, la pos dins una caixa per dur-la a rentar per a la setmana que ve. I encara a mitjan desembre passat vengueren dos jugadors a demanar-me que no deixàs d'anar a les casetes, al vestuari.

– Concretament, que et digueren?

– "Sense vos sembla que estam emperpalats. Heu de venir". Jo els vaig contestar: "No passeu pena, mentre estigui bo, vendré". O sia que encara hi vaig abans, per als jugadors i després dels partits, per recollir la roba.

– O sia que encara cada diumenge et mous amb l'equip?

– Quan juguen aquí, sempre; i fora, sempre que puc.

Aquesta fou la xerrada que tinguérem amb en Biel "Rupit", la persona de Montuïri amb tota seguretat ha dedicat més temps al futbol. Sens dubte, el reconeixement que el passat Dia del Futbol Balear li reteren i la placa que li lliuraren, els consideram ben merescuts, tal vegada ínfims per a una tasca desinteressada que s'ha allargat anys i anys. Des d'aquí, vagi també el nostre agraiement.

O. Arbona

GOMILA & GARCIA S.L.

PRESTADORES DE SERVICIOS PROFESIONALES

**ORGANIZADOS PARA LA NUEVA ECONOMIA
DEL SIGLO XXI**

Plaza Ramón Llull, 22-B • 07500 Manacor • Tels: 971 55 90 52 - 607 23 79 04 • Fax 971 55 34 72

Joan Verger Rossinyol entrena l'equip escolar d'iniciació

Amb una idea clara de la seva comesa, ensenya amb il·lusió futurs esportistes. Pretén "que es diverteixin i comencin a conèixer la cultura esportiva"

Els nins que van a escola i pertanyen a l'equip d'iniciació que ara tenen entre 6 i 7 anys són entrenats per Joan Verger Rossinyol, una persona inquieta que dedica part del seu temps lliure a l'entrenament d'aquesta incipient generació de futurs esportistes montuïrers i que amb il·lusió i ganes escolten i segueixen les indicacions del seu mestre en esports.

En Joan Verger és relativament jove. Té 34 anys i està casat i ja tenen una filla de dos anys. Però ell, abans d'entrenador afeccionat, també ha estat jugador i ha passat pràcticament per totes les categories del futbol a Montuïri i fora.

- No és així, Joan?

- Sí. El meu currículum esportiu es pot dir que començà el 1974 quan tenia 7 anys, en un partit amistós de futbol. Gabriel Gomila em va convocar per jugar contra el Pla de Na Tesa. Només vaig estar cinc minuts al mig del camp, ja que érem uns 30 al·lots, però en aquells moments em vaig pensar tocar amb un dit en el cel.

- És de suposar que posteriorment jugares amb els benjamins?

- Hi vaig començar a jugar quan tenia més o manco 9 anys. Aleshores ens entrenava Biel Miralles "Niu". Vaig continuar amb els alevins tenint com a entrenador el meu pare, Joan Verger, i més tard Joan Rosselló, d'Es Pont.

- I amb els infantils?

- A la meitat de la temporada 80-81, després d'haver jugat amb els infantils del Montuïri i tenint d'entrenador en Miquel de Can Tomeu, vaig fitxar pels alevins del CIDE i ens vam proclamar campions de Balears. Les dues temporades següents vaig continuar amb el mateix club com a infantil. I a la temporada 83-84 de bell nou jugava amb el Montuïri, amb els juvenils, i vaig tornar tenir d'entrenador Joan Verger. I el darrer any de juvenil estava fitxat amb el Sant Gaietà, de lliga nacional.

- Als 18 anys ja no podies jugar amb els juvenils.

- No. Fou per això que vaig haver de deixar el Sant Gaietà. Aleshores vaig

tornar a Montuïri i aquí jugava a 3ª nacional i a preferent fins a l'any 1992, que fou quan em vaig retirar.

- Ara entrenes nins molt petits.

- Sí. Sols tenen 6 i 7 anys. És l'equip escolar d'iniciació. És una tasca que m'agrada i trob més gratificant entrenar nins que adults.

- Què preteneu?

- El que pretenem és que els al·lots s'iniciïn en el futbol, es diverteixin i comencin a conèixer la cultura esportiva.

- Si ens deies els noms dels nins que formen l'equip, segur que ells estarien contents de veure'ls.

- Són aquests: porters: Toni Payeras i Toni Nicolau; defenses: F. Aloï, F. X. Carralero, Alejandro, M. Verger i T. Bergas; mitjos: Gerard Wulf, Samir Mzouri, J. Mas i J. Albert Cerdà; davanter: Toni Miralles i Miquel Ginard.

- A quina categoria militen?

- No hi ha categories; es tracta d'esport escolar i ens enfrontam els pobles del Pla; si bé quan acaba la lliga feim unes finals amb els equips guanyadors de cada comarca.

- Quins dies us entrenau?

- Dos dies per setmana: els dimarts i els divendres, de les 5 a les 6 de l'horabaixa.

- No és necessari que demanem pel comportament dels jugadors.

- Sense oblidar que són nins i, en conseqüència, com a tals s'han de portar. El comportament és correcte.

- S'entreveu si hi pot haver figures?

- És prest per dir si qualcun d'ells arribarà a dedicar-se al futbol. Així i tot sempre n'hi ha que destaquen, que mostren bones maneres, parlant futbolísticament. Això sí, tots tenen molta il·lusió.

- Com també tendrà il·lusió l'entrenador?

- Tanta o més que ells. El fet de veure que a qualche partit són capaços de passar-se la pilota tres vegades seguides, ja basta. A més, crec que la primera cosa que s'ha de tenir per entrenar nins, és molta il·lusió.

- Ara que ja ho has començat a experimentar, quina consideres que és la tasca de l'entrenador d'aquests petits?

- Iniciar i ensenyar tan bé com sàpiga a practicar el futbol, i procurar que els nins no avorresquin l'esport.

- Respecte als pares d'aquests nins: els consideres satisfets?

- Tal vegada en excés. En general s'ha de cridar més l'atenció als pares que als fills. Molts no entenen que encara estan en edat d'aprenentatge i volen que juguin com a persones majors. Els pares avui protegim massa els nostres fills i no consentim que s'equivoquin. Així i tot no he tengut mai cap problema amb ells, i esper no tenir-ne.

- Abans de concloure, voldries afegir qualche cosa?

- Per acabar, si em permeteu, voldria donar les gràcies a tots els entrenadors que vaig tenir al futbol base, perquè quan jo vaig començar a jugar, ni els mitjans ni les instal·lacions eren com ara. I crec que els preparadors que vaig tenir possiblement tenien més afició i més il·lusió que ara nosaltres. Com també vull agrair la col·laboració dels pares i la del segon entrenador, Francesc Campins. I per acabar, molts d'anys!

O. Arbona

El nins de l'equip Esclolar d'Iniciació a la pista d'Es Dau, un dia d'entrenament

FUTBOL

3ª divisió

Montuïri, 0 - Cardassar, 1

Un gran partit protagonitzat per dos conjunts que cercaren sempre la victòria. Fou una llàstima que l'estrena del nou entrenador, Gaspar Sastre, no esdevingués una victòria local, ja que el Montuïri féu mèrits.

Montuïri, 1 - Manacor, 2

Tot i que el Montuïri perdés es va notar una millora en un partit en què el Manacor als 8 minuts ja havia marcat els dos gols. Els locals ho donaren tot i a la segona part meresqueren el triomf.

UE Poblera, 1 - Montuïri, 0

Dins un terreny enfangat i jugant la UE Poblera amb 10 homes tota la segona part, el Montuïri no fou capaç de marcar un gol i això que desaprofita algunes bones ocasions.

RESULTATS

2ª regional

Consell, 2 - Montuïri, 2
S'Arracó, 0 - Montuïri, 3
Montuïri, 2 - Son Ferrer, 4

Juvenils

Es Pla, 10 - Marier, 0
Sta. Catalina, 0 - Es Pla, 7
Es Pla, 5 - Collera, 2

Cadets

Es Pla, 6 - Can Pastilla, 1
Es Liceu, 6 - Es Pla, 2
Es Pla, 14 - St. Marçal, 2
Llubí, 2 - Es Pla, 6

Infantils

Es Pla, 9 - Rafal Nou, 2

Es Pla, 1 -
Manacorins, 1
Es Pla, 1 - Sa
Vileta, 1

Alevins

Felanitx, 0 - Es
Pla, 9
Ses Salines, 0 -
Es Pla, 4

Benjamins F-8

Es Pla, 9 -
S. Servera, 2
Pla de Na Tesa,
0 - Es Pla, 2
Es Pla, 1 - Sta.
Ponça, 1

Benjamins F-7

Montuïri, 1 - Cardassar, 2
Es Pla, 0 - Montuïri, 3
Montuïri, 11 - J. Manacor, 2
Montuïri, 3 - Manacor, 9

BÀSQUET

1ª Autonòmica femení

Lapis Montuïri, 49 - Esporles, 59
Alcúdia, 42 - Lapis Montuïri, 50
Lapis Montuïri, 57 - Binissalem, 50

Infantil femení

Montuïri Manera, 49 - Pollensa, 30
Montuïri Manera, 42 - Manacor, 33

Mini femení

Alcúdia, 23 - Montuïri Verger, 44
Montuïri Verger, 24 - Llucmajor, 6
Pollensa, 6 - Montuïri Verger, 30

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr

Col·lecta de Nadal

Com cada any el poble de Montuïri s'ha volgut fer solidari de la campanya que organitza Càritas diocesana a favor del pobres. El lema d'aquest any és: "Gràcies per fer-nos humans". En la col·lecta del dia de Matines i del dia de Nadal recollírem: 102.070 pts. A més a més d'aquest gest solidari vos convidam a guardar les botelles de cava buides i dur-les als contenidors específics. En nom dels pobres de Mallorca, gràcies per la vostra solidaritat.

A matines cantà la Sibil·la Teresa Sastre Sampol; l'Àngel, Aina Marina Lladó, i el sermò de la Calenda fou pronunciat per Tomeu Fullana i Jaume Bonet

Reunió Pre-baptismal

En motiu de la pròxima celebració baptismal convidam els pares i padrins dels nins i nines que han de ser batejats durant els mesos de gener, febrer i març a la reunió preparatòria que es farà el divendres dia 11 a les 21'00h a la rectoria.

Celebració del Baptisme

La celebració comunitària del baptisme tindrà lloc el proper diumenge dia 13 de gener a les 18'00.

Festa de Sant Antoni Abat

Com és costum a molts de pobles, també en el nostre, celebrarem les populars i tradicionals beneïdes de Sant Antoni el diumenge dia 13 a les 12'30h al Dau. Esperam que, també aquest any, puguem gaudir d'unes beneïdes que es caracteritzin per la serietat, la participació i la popularitat.

Curset Prematrimonial

Del 21 al 25 de gener a la rectoria de Montuïri es farà un curset prematrimonial per a les parelles que es pensin casar durant l'any. Cal que s'inscriguin les persones interessades.

Setmana de pregària per a la unitat dels cristians

Dels dies 17 al 24 de gener se celebra la Setmana de la unitat dels cristians. Fou el Concili Vaticà II el que motivà a dur a terme aquest noble desafiament. No dubtam que entre els creients en el Crist, hi ha més coses que ens uneixen que les que ens separen. És per aquest motiu que no hem d'escatimar esforços per arribar a aconseguir aquest noble anhel.

Durant aquesta setmana es duran a terme diverses celebracions religioses ecumèniques entre les esglésies cristianes existents a Mallorca: Luterana, Anglicana, Catòlica, Església Sueca. Seria un bon gest ecumènic que hi acudíssim a alguna d'aquestes celebracions. No oblidem que obrir-nos a altres realitats religioses no sols ens agermana sinó que també ens convida a viure la fraternitat.

Aniversari de la Revista Bona Pau

Del 25 al 27 de gener es celebrarà el 50 aniversari de la fundació de la revista Bona Pau. Per tal motiu s'han organitzat una sèrie d'activitats culturals i musicals que faran possible un aniversari ben lluit i entranyable. Ja anunciarem el programa d'activitats en el moment oportú.

Entre altres volem esmentar: una taula redona, una vetllada musical i una eucaristia concelebrada pels diversos sacerdots que durant aquests anys han duit a terme una tasca pastoral al poble.

Missa amb els nins

Volem informar que l'Eucaristia amb els nins, del més de gener, s'ajornarà al primer diumenge de febrer. Celebrarem la jornada mundial de la Pau.

Pregària per la Pau

També en aquest any que tot just acabam d'estrenar volem continuar preguntant per la pau en el nostre món. En aquest ocasió presentam la pregària que les confessions budista, zoroàstica i aborígens africans fan sobre la Pau.

Pregàries per la pau d'altres confessions religioses

Pregària Budista per la Pau.

Que tots els éssers afeixugats amb sofriments de cos o de ment, siguin totalment alliberats de la malaltia. Que tots els éssers atemorits deixin de tenir por i els fermats siguin alliberats. Que els dèbils trobin força i que tothom s'ajudi l'un a l'altre. Que les persones que es troben sense camí o en temerosa solitud, principalment els infants, els vells i els marginats, siguin protegits pels cels benèfics i puguin atènyer aviat la il·luminació.

Pregària Zoroàstica per la Pau

Preguem Déu perquè arrabassi tota misèria del món; que la comprensió triomfi sobre la ignorància i la generositat sobre la indiferència, que la confiança superi el menyspreu i la veritat venci tot el que és fals.

Pregària dels Aborígens Africans per la Pau

Tot poderós Deu, Gran Dit Gros que no podem defugir per fer qualsevol nus; Tro que retrona i esquinça arbres potents; Senyor que des de dalt veieu tot el de la Terra, fins i tot les petjades d'un antílop sobre la roca. Vós sou aquell que no dubta a respondre al nostre clam. Vós sou la pedra angular de la pau.

Noces d'or

2 Gener 1952

Joan Miralles Ribas "Costa" amb
Joana Aina Miralles Fullana "Niu"

Temps passat

10 anys enrere

Gener de 1992

Els 40 anys de Bona Pau

Dia 26 de gener de 1992 i encapçalat per l'Ajuntament es retia homenatge a **Bona Pau** amb motiu del 40è aniversari. Hi assistiren els capellans que havien estat rectors en el decurs dels 40 anys i es féu una festa mot complida.

Dimissió de Gabriel Miralles

A la sessió de l'Ajuntament de dia 28 de gener de 1992 el regidor del PSOE Gabriel Miralles Pizà presentà la seva dimissió per motius personals derivats de la "manca de canals de participació".

25 anys enrere

Gener de 1977

Els 25 anys de Bona Pau

La nostra revista va celebrar joiosament els primers 25 anys d'existència amb un número extraordinari de 12 pàgines (aleshores en tenia 4). Els diaris de Palma se'n feren ressò i dia 30 de gener de 1977 a l'església l'orquestra "Unión Juventudes de Mallorca" oferí un concert i s'entregà una placa d'argent a Onofre Arbona Miralles.

50 anys enrere

Gener de 1952

Naixement de Bona Pau

Dia 27 de gener de 1952 sortia el número 1 de **Bona Pau**. Com que l'exemplar es va repartir a l'església i sols era de les dimensions d'octaveta, els qui reberen aquest petit exemplar no suposaren mai que tengués la continuïtat i la repercussió que ha tenguut.

Subhasta d'arbitris

Abans, el desembre de 1951 s'havien subhastat els arbitris i impostos municipals i el 15 de gener de 1952 l'Ajuntament els va adjudicar a Gaspar Socias Mas per 25.720'80 pessetes.

100 anys enrere

Gener de 1902

Serveis de pous públics

Dia 15 de gener de 1902 el Consistori acordà encarregar a Antoni Garcias Cerdà l'esment durant tot l'any dels serveis dels pous públics i per a tal feina se'l gratificarà amb 50 pessetes.

Demografia

Desembre de 2001

Naixements

Dia 12.- Maria Pocoví Ramonell, filla de Jaume i de Maria Antònia.

Dia 21.- Batomeu Puigserver Massanet, fill de Bartomeu i de Maria.

Defuncions

Dia 7.- Miquel Miralles Gomila, "Roca", casat de 81 anys.

Dia 25.- Rafaela Fernández Montes, casada de 58 anys.

Dia 31.- Maria Sastre Escarrer "de sa Rectoria", viuda de 85 anys.

Dia 31.- Joan Miralles Servera "Queló", fadrí de 75 anys.

Resum de 2001

Naixements: 24 (13 nins i 11 nines)

Defuncions: 35 (18 homes i 17 dones)

Pèrdua: 11 (5 homes i 6 dones)

Matrimonis de montuïrers: 7

Apotecaries

6 gener Ariany

13 " Montuïri

20 " Petra

27 gener Porreres

3 febrer St. Joan

Pluviometria

Desembre de 2001

Dia 15..... 13'9 litres m²

" 18..... 1'4 " "

" 23..... 16' " "

Total 31'3 " "

Resum de 2001

Gener19'1 Juliol12'0

Febrer63'4 Agost28'7

Març0'8 Setembre ..92'6

Abril9'3 Octubre ...6'3

Maig57'4 Novembre 201'5

Juny2'0 Desembre ..31'3

Total pluja de 2001: 524'4 litres m²

El dia més plujós fou el 10 de novembre amb 70 litres per metre quadrat. I per altra part, degut a les plogudes a partir del setembre, el 2001 s'ha de considerar un dels anys més plujosos, ja que des de 1996 no s'havia superat aquesta quantitat. Com també podríem recordar que durant els darrers 38 anys (que és des de que comptabilitzen la pluja), l'any més plujós fou el 1976 amb 862 litres m² i el manco, el 1983 amb sols 172 litres.

Nota de la redacció

Degut a la gran quantitat d'originals rebuts amb motiu del 50 aniversari i haver hagut d'extendre'ns fins a 68 pàgines, encara ens ha estat impossible incloure totes les habituals seccions en aquest número. Confiam que els lectors entendran aquestes mancances, mentre esperem tornar a la normalitat el pròxim mes.

Noces d'argent

8 Gener 1977

Joan Mayol Garau "Piedós" amb Mercedes Samaniego Quiles "Samaniego".

22 Gener 1977

Bartomeu Verger Gomila "Pelut" amb Antònia Cerdà Jaume "Ferrerica".

VERGER

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

*tant de bo que
mai et passi res...*

**OFICINA
CENTRAL**

MANACOR

Paseo Ferrocarril, 14
Tel. 971 55 13 56

MONTUIRI

Jaime II, 4
Tel. 971 64 60 43

FELANITX

Mayor, 21 A
Tel. 971 58 04 48

PORRERES

Duzay, 26
Tel. 971 64 75 04

PALMA

Sta. Catalina de Siena, 2
Tel. 971 21 30 12

CALA MILLOR

Av. Juan Servera Camps, 13
Tel. 971 58 49 91

PORT D'ANDRATX

Avda. Mateu Bosch, 1-39
Tel. 971 67 34 87

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

GOMILA S.A.

DGS-J 1696